

Pallas-Ounastunturin kävijätutkimus 2003

kuva: Pekka Sulkava

Kansikuva: Luonnonkukkien päivän retki 17.6.2003. Pekka Sulkava.

© Metsähallitus 2007

Pekka Sulkava, Mirka Hatanpää ja Esko Ollila

Pallas-Ounastunturin kävijätutkimus 2003

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	kansallispuisto		
ALUEEN NIMI	Pallas-Yllästunturin kansallispuisto		
NATURA 2000-ALUEEN NIMI JA KOODI	FI1300101		
ALUEYKSIKKÖ	Lapin luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Pekka Sulkava, Mirka Hatanpää ja Esko Ollila		
JULKAISUN NIMI	Pallas-Ounastunturin kävijätutkimus 2003		
TIIVISTELMÄ	Pallas-Yllästunturin kansallispuisto perustettiin 1.2.2005 ja samalla Pallas-Ounastunturin kansallispuisto lakkautettiin. Tutkimus on tehty Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa. Edellinen kävijätutkimus puistosta on tehty 1998. Tällä tutkimuksella on haluttu selvittää perustiedot alueen kävijöistä. Tutkimus tehtiin vuonna 2003. Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa 2003 kesällä käyneiden matkailijoiden keski-ikä oli 45 vuotta. Talvella keski-ikä oli 51 vuotta. Kesällä suurin kävijäryhmä oli 45–54-vuotiaat ja talvella 55–64-vuotiaat. Vierailijoista vain hyvin harvat ovat piipahtaneet alueella sattumalta (talvella 3 % ja kesällä 5 %). Kesällä kävijöistä n. 40 % oli alueella ensikertaa ja neljännes päiväkävijöitä. Talvella ensikertalaisia oli vain 12 % ja päiväkävijöitä 40 %. Kesällä kävijät harrastivat yleisimmin kävelyä, luonnontarkkailua, retkeilyä ja valokuvausta. Talvella ylivoimaisesti tärkein harrastus oli maastohiihto. Muita suosittuja harrastuksia olivat päiväretket ja luonnon tarkkailu. Pallas-Ounastunturin kävijät kokevat tärkeäksi motiiviksi alueella vierailemiseen luonnon kokemisen, rentoutumisen, maisemat, olemisen poissa melusta ja saasteesta, henkisen hyvinvoinnin sekä kunnon ylläpitämisen. Talvella maiseman vaihtelevuus oli arvostetuin asia puistossa, kesällä myös luonnontilaiset tai erämaiset alueet ja virkistysympäristön viihtyvyys. Kesän 1998 ja 2003 kansallispuiston kävijöitä häiritsevät tekijät olivat hieman muuttuneet. Maaston kuluneisuuden ja liiallisen kävijämäärän arvioitiin häiritsevän enemmän vuonna 2003 ja vastaavasti maaston roskaantuneisuuden ja luonnonympäristön käsittelyn vähemmän kuin 1998. Kesällä Pallas-Ounastunturin kansallispuistoon tuli laskureilla mitattuna yhteensä 48 894 käyntiä (käyntikertaa) eli 56,5 % puiston koko vuoden käynneistä. 27 519 eli 56 % tuli puistoon Pallastunturin luontokeskuksen ja hotellin ympäristöstä. Tunturihotelli Vuontispiirtiltä tulijoita oli 6 739 eli 14 %, Hetasta Pyhäkerolle 3 452 eli 7 % ja Hotelli Jerikseltä 2 705 eli 5,5 %. Talvella reittejä tuli kulkemaan yhteensä 37 661 kävijää eli 43,5 % kaikista käyntikerroista. 13 678 eli 36 % tuli puistoon Pallastunturin luontokeskuksen ja hotellin ympäristöstä. Tunturihotelli Vuontispiirtiltä tulijoita oli 3 360 eli 9 %, Hetasta Pyhäkerolle 5 342 eli 14 % ja Hotelli Jerikseltä 5 492 eli 15 %. Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa käyntiin käytettiin kesällä 2003 noin 75 % enemmän rahaa kuin kesällä 1998 ja alueelle jäi matkailutuloa 64 % enemmän. Kesällä 1998 matkaan käytettiin keskimäärin 304 € ja alueelle jäi 101 €. Kesällä 2003 kansallispuistossa käyntiin käytettiin rahaa keskimäärin 530 € ja ilman matkakustannuksia 327 €. näistä kuluista 51 % jäi kohde- tai lähialueelle. Talvella puistossa käyntiin käytettiin rahaa keskimäärin 620 € ja ilman matkakustannuksia 392 €. Näistä kuluista 76 % jäi kohde- tai lähialueelle.		
AVAINSANAT	Pallas-Yllästunturin kansallispuisto, Pallas-Ounastunturi, kävijät, kävijämäärä, kävijätyytyväisyys, matkailu, aluetaloudelliset vaikutukset		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO			
ISSN		ISBN (NIDOTTU)	
		ISBN (PDF)	
SIVUMÄÄRÄ	76 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

Sisällys

1 JOHDANTO	7
1.1 Kävijätutkimuksen tarkoitus.....	7
1.2 Kävijälaskennan tarkoitus	7
2 KÄVIJÄTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	8
2.1 Alueen kuvaus	8
2.2 Aineisto ja menetelmät	8
2.3 Kävijälaskennan toteutus ja menetelmät	9
2.4 Reittien kävijävirrät	10
3 TULOKSET KESÄLTÄ 2003	14
3.1 Kävijärakenne.....	14
3.1.1 Kävijöiden perustiedot.....	14
3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot.....	15
3.2 Käynti luonnonsuojelu- tai virkistysalueella	17
3.2.1 Kohteen tärkeys	17
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset	17
3.2.3 Käyntikertojen alueellinen jakautuminen	19
3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus.....	21
3.2.5 Alueelle saapuminen.....	21
3.2.6 Käyntiin liittyvä rahankäyttö	22
3.2.7 Tietolähde	23
3.3 Kävijäytyvyys.....	24
3.3.1 Käynnin tarkoitus	24
3.3.2 Palvelujen ja rakenteiden riittävyys.....	24
3.3.3 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta	25
3.3.4 Kävijöiden odotukset.....	26
3.3.5 Käyntiä häiritsevät tekijät.....	27
3.3.6 Kävijäytyvyysindeksi.....	27
4 TULOKSET TALVELTA 2003	28
4.1 Kävijärakenne.....	28
4.1.1 Kävijöiden perustiedot.....	28
4.1.2 Kävijöiden seuruetiedot.....	31
4.2 Käynti luonnonsuojelu- tai virkistysalueella	31
4.2.1 Kohteen tärkeys	31
4.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset	32
4.2.3 Käyntikertojen alueellinen jakautuminen	33
4.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus.....	33
4.2.5 Alueelle saapuminen.....	35
4.2.6 Käyntiin liittyvä rahankäyttö	36
4.2.7 Tietolähde	37
4.3 Kävijäytyvyys.....	37
4.3.1 Käynnin tarkoitus	37
4.3.2 Palvelujen ja rakenteiden riittävyys.....	38
4.3.3 Kävijöiden odotukset.....	38
4.3.4 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta	39
4.3.5 Käyntiä häiritsevät tekijät.....	40
4.3.6 Kävijäytyvyysindeksi.....	40

5 YHTEISIÄ TULOKSIA KESÄLTÄ JA TALVELTA 2003.....	41
5.1 Joukkoliikenteen käyttö.....	41
5.2 Mikä on sallittua Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa?.....	43
5.3 Vapamuotoiset palautteet.....	43
5.4 Joukkoliikenteen kehittäminen.....	44
5.5 Matkan jälkeen tuletteko uudelleen alueelle.....	44
5.6 Kyselystä kieltäytyjät.....	44
6 KÄVIJÄMÄÄRÄ.....	45
6.1 Pallas-Ounastunturin vierailijoiden käyntikerrat.....	45
6.2 Luonnossa liikkujat kesällä.....	45
6.3 Luonnossa liikkujat talvella.....	48
6.4 Taukopaikkojen kävijät ja varaustupien käyttöasteet.....	50
6.6 Kansallispuiston aluetaloudellisista vaikutuksista.....	51
7 YHTEENVETO JA TULOSTEN TARKASTELU.....	52
LÄHTEET.....	56
LIITTEET	
Liite 1 Otantakehikko ja keruuaikataulu.....	57
Liite 2 Vapamuotoiset palautteet.....	61
Liite 3 Joukkoliikenteen kehittäminen.....	65
Liite 4 Keruupäiväkirjat.....	66
Liite 5 Suomenkielinen kyselylomake.....	73

1 Johdanto

1.1 Kävijätutkimuksen tarkoitus

Kävijätutkimuksella pyritään selvittämään ja keräämään ajankohtaista alueen kävijöihin ja käyntiin liittyvää tietoa. Kävijätutkimuksella voidaan mm. selvittää alueen kävijärakennetta, virkistysmotiveja, kävijöiden mielipiteitä alueesta ja sen palveluista, kävijäytyvyäisyyttä, kävijöiden harrastamia toimintoja sekä käyntiin liittyvää rahankäyttöä. Näitä asioita ei ole juurikaan mahdollista kerätä muulla menetelmällä kuin kävijätutkimuksella (Erkkonen 2000).

Kävijätutkimuksella kerättyjä tietoja voidaan käyttää hyväksi useaan tarkoitukseen. Alueen kehittämisen kannalta on oleellisen tärkeää tietää, mitä kävijät eli asiakkaat odottavat ja haluavat käynniltään. Tietoja on mahdollista hyödyntää mm. alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmien laatimisessa. Kävijätiedot antavat perustan päätöksenteolle, kun suunnitellaan esimerkiksi tarkoituksenmukaista palvelu- ja varustetasoa alueelle luonnonsuojeluarvoja vaarantamatta. Lisäksi kävijätutkimuksen tietoja voidaan hyödyntää työvoiman ja muiden resurssien kohdentamisessa sekä markkinoinnissa.

Pallas-Yllästunturin kansallispuisto perustettiin 1.2.2005 ja samalla Pallas-Ounastunturin kansallispuisto lakkautettiin. Tutkimus on tehty Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa. Edellinen kävijätutkimus Pallas-Ounastunturin kansallispuistosta on tehty 1998 (Erkkonen 2001). Tällä tutkimuksella on haluttu selvittää perustiedot Pallas-Ounastunturin kansallispuiston alueen kävijöistä eli nykyisen Pallas-Yllästunturin kansallispuiston pohjoisimman osan kävijöistä. Selvitettäviä asioita olivat mm. kävijöiden sukupuoli, ikä, asuinpaikka, kävijöiden harrastukset vierailullaan alueella, käytön alueellinen ja ajallinen jakautuminen sekä kävijäytyvyäisyys.

Pallas-Ounastunturin kävijätutkimus on perusteiltaan vertailukelpoinen Metsähallituksen alueilla aikaisemmin julkaistujen kävijätutkimusraporttien kanssa (esim. Erkkonen 2000, Moilanen 2001, Honkala 2001, Sulkava 2002, Ukkonen 2002 ja Stolt 2002).

1.2 Kävijälaskennan tarkoitus

Kävijälaskennalla tarkoitetaan tietyn alueen käyntikertojen selvitystä. Käyntikerta-arvioita on tarpeen selvittää alueen hoidon ja käytön suunnittelun tueksi. Arviot perustuvat esim. vieraskirjojen nimien määrään sekä erilaisiin reittikohtaisiin laskentoihin (Horne et al. 1998).

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa on toteutettu kävijälaskentoja vuosien kuluessa esimerkiksi itserekisteröinnin ja vieraskirjojen avulla. Vuonna 2003 tehtiin tarkka selvitys Pallas-Ounastunturin kansallispuiston käyntikerroista ja reittikohtaisista kävijävirroista.

2 Kävijätutkimuksen toteutus

2.1 Alueen kuvaus

Taulukko 1. Pallas-Yllästunturin kansallispuisto

Perustamisajankohta	Pallas-Yllästunturin kansallispuisto perustettiin 1.2.2005 ja samalla Pallas-Ounastunturin kansallispuisto lakkautettiin. Pallas-Ounastunturin kansallispuisto perustettiin vuonna 1938.
Sijainti	Lapin läänissä, Enontekiön, Kittilän, Kolarin ja Muonion kuntien alueella.
Pinta-ala	102 000 ha (maa-ala)
Kävijämäärä (arvioitu)	325 000 käyntikertaa/ vuosi
Palvelut	Pallastunturin luontokeskus Tunturi-Lapin luontokeskus Luontokeskus Kellokas Polkuverkko ja latuverkko Luontopolut Pysäköintialueet Autiotuvat, varaustuvat ja muut tuvat Laavut, kodat, telttailupaikat ja tulipaikat Polkupyöräreitit, koiravaljakkoreitit, melontareitit Ravintola ja kahvilapalveluita (sesongista riippuen)
Käyttömuodot	Luonnonsuojelu, matkailu, retkeily ja tutkimus
Erityistä	Kansallispuiston sisällä sijaitsee hotelli Pallas (n. 140 vuodepaikkaa) sekä laskettelu- ja hiihtokeskus.
Hoito- ja käyttösuunnitelma	vuonna 1998

2.2 Aineisto ja menetelmät

Tutkimusaineiston perusjoukon muodostavat Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa tammi-toukokuun välisenä aikana (talvikausi) ja kesä-lokakuun välisenä aikana vuonna 2003 vierailleet vähintään 15-vuotiaat henkilöt. Otantakehikko ja aineistonkeruusuunnitelma laadittiin etukäteen ja siinä asetettiin suuntaa antavat tavoitteet havaintojen määrästä, kohderyhmästä sekä alueellisesta jakautumisesta (LIITE 1). Päivakohtainen toteuma selviää keruupäiväkirjoista (LIITE 4). Kävijätutkimukseen osallistuville henkilöille annettiin kirjalliset ohjeet aineiston keräämisestä.

Aineistonkeruuseen palkattiin kesällä kolme työntekijää, lisäksi myös useat Metsähallituksen Pallas-Ounastunturin kansallispuiston alueen työntekijät osallistuivat aineistonkeruuseen. Talvikaudella aineistoa keräsivät pääasiassa Enontekiön Hetan nuorten työpajan nuoret ja kansallispuiston työntekijät.

Tutkimusaineisto kerättiin kyselylomakkeilla, jotka kävijät yleensä täyttivät itse. Joissakin tapauksissa lomakkeen täytti haastattelija. Käytössä oli suomen-, saksan- ja englanninkielisiä lomakkeita (taulukko 2 ja 3, LIITE 4). Kyselyyn vastaamiseen kului aikaa noin 15 minuuttia. Haastattelijan täyttäessä lomaketta, aikaa kului yleensä jonkin verran enemmän. Havaintoja kertyi kesäkaudella yhteensä 572 kappaletta ja ajallisesti ne jakaantuivat 12.6.2000 ja 13.10.2000 väliselle jaksolle. Talvikaudella lomakkeita kertyi yhteensä 468 kappaletta ja ajallisesti ne kerättiin 31.1.2001 ja 30.4.2001 välisenä aikana. Kävijöiden haastatteluiden alueellinen jakautuminen kansallispuiston

alueella kattoi tärkeimmät taukopaikat ja Pallastunturin luontokeskuksen, sekä kesä- (taulukko 2) että talvikaudella (taulukko 3).

Taulukko 2. Havaintojen jakautuminen Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kesällä 2003 (mahdollista on vierailta useammassa paikassa alueen sisällä samalla käynnillä) (n=572).

Havaintopaikka	Kpl	%
Pyhäkero	114	19,93
Postissa palautetut	114	19,93
Montellin maja	98	17,13
Nammalakuru	88	15,38
Pallastunturin luontokeskus	57	9,97
Hannukuru	45	7,87
Sioskuru	20	3,50
Mäntyrova	19	3,32
Pahakuru	7	1,22
Mustavaaran porokämpä	4	0,70
Tappuri	4	0,70
Keimiöjärvi	2	0,35
Kaikki yhteensä	572	100,00

Käytetty kieli	%
suomi	94,93
saksa	2,97
englanti	2,10
Kaikki yhteensä	100,00

2.3 Kävijälaskennan toteutus ja menetelmät

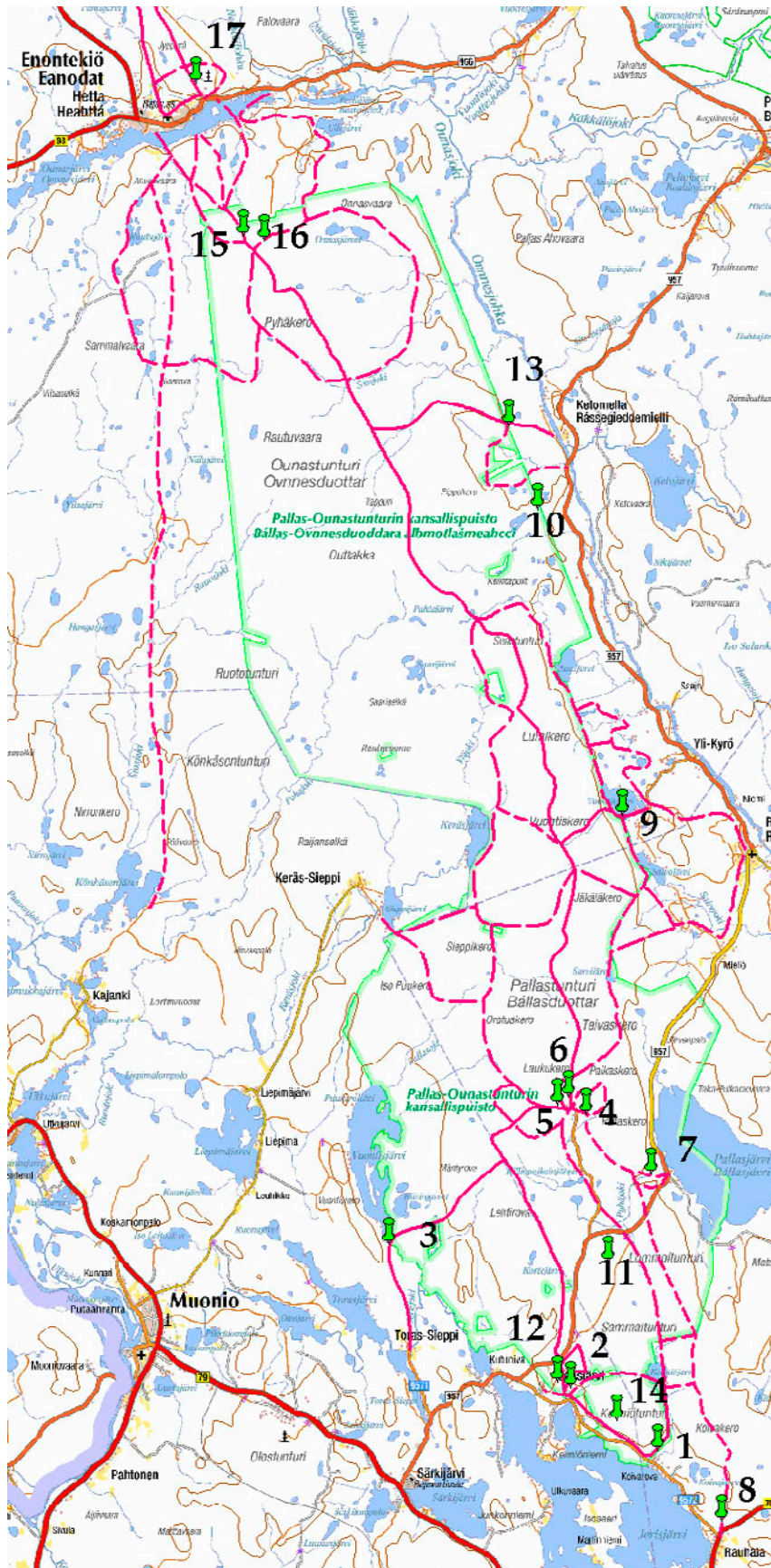
Kävijälaskennassa käytettiin elektronisia laskureita, joita sijoitettiin kaikkiaan 17 kpl reittien varrelle siten, että kaikki pääasialliset sisääntuloreitit saatiin laskennan piiriin (15 kpl malli Telco SMR 5525 NG 5 ja 2 kpl Trailmaster TM 1500). Lisäksi talvella laskureita riitti myös tarkempiin laskentoihin kansallispuiston sisällä (kuva 1 ja kuva 2). Kävijälaskurit asennettiin kävijälaskentaoppaan (Horne et al. 1998) ohjeiden mukaisesti talvikaudella 20.2.2003 mennessä ja toukokuussa ne siirrettiin kesäreiteille. Laskenta lopetettiin marraskuussa 2003. Laskurien toiminta tarkastettiin ja kävijämäärät tallennettiin viikoittain maanantaisin.

Taulukko 3. Havaintojen jakautuminen Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa talvella 2003 (mahdollista vierailta useammassa paikassa alueen sisällä samalla käynnillä) (n=468).

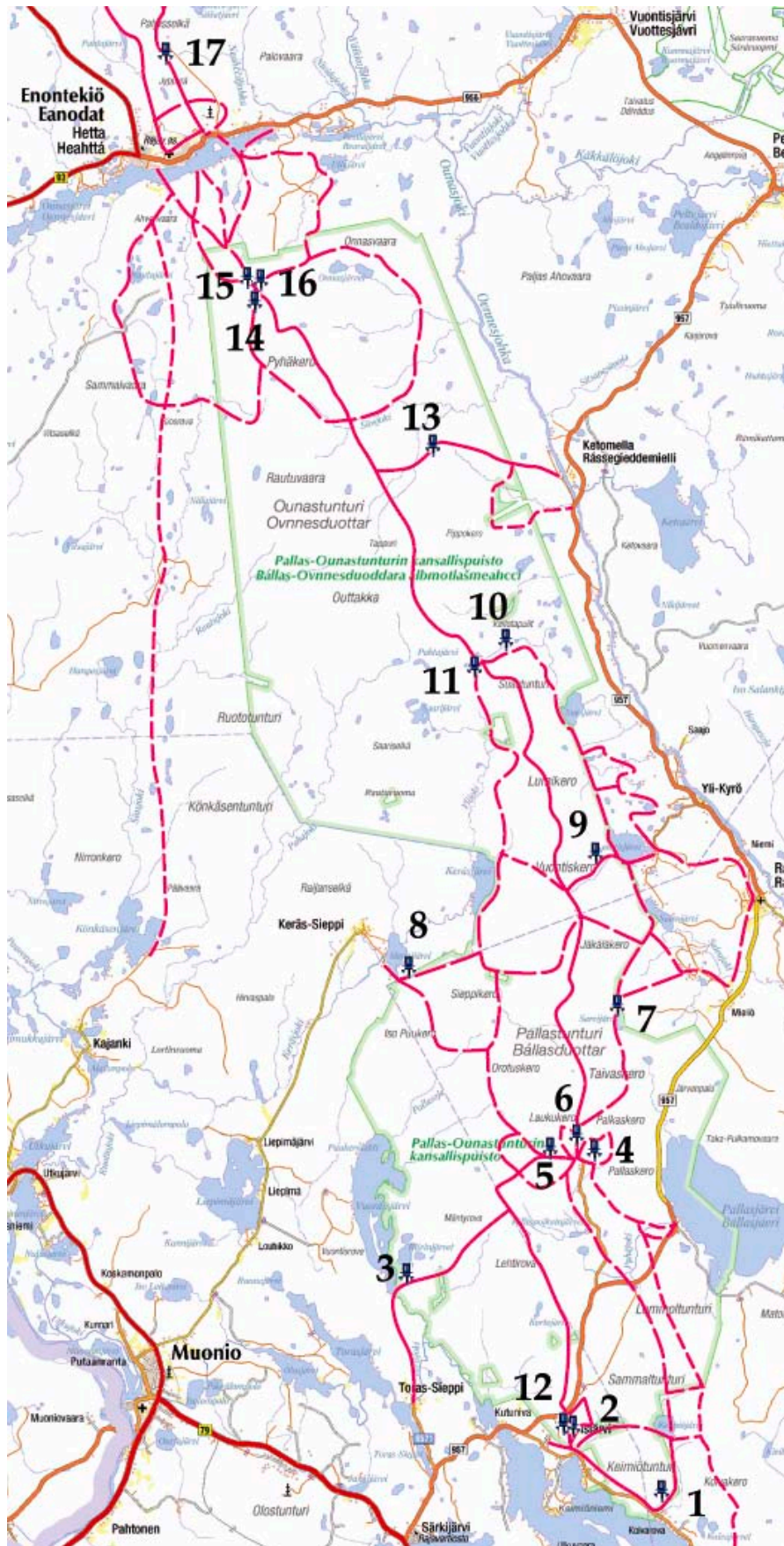
Havaintopaikka	kpl	%
Pyhäkero	153	32,83
Nammalakuru	54	11,59
Hannukuru	51	10,94
Postissa palautetut	48	10,30
Mäntyrova	35	7,51
Mustavaaran porokämpä	25	5,36
Montellin maja	24	5,15
Pallastunturin luontokeskus	20	4,29
Sioskuru	14	3,00
Vuontisjärven laavu	10	2,15
Sarvijärven laavu	10	2,15
Pahakuru	10	2,15
Keimiöjärvi	9	1,93
Tappuri	3	0,64
Kaikki yhteensä	466	100,00
Käytetty kieli		%
suomi		93,35
saksa		4,94
englanti		1,72
Kaikki yhteensä		100,00

2.4 Reittien kävijävirrat

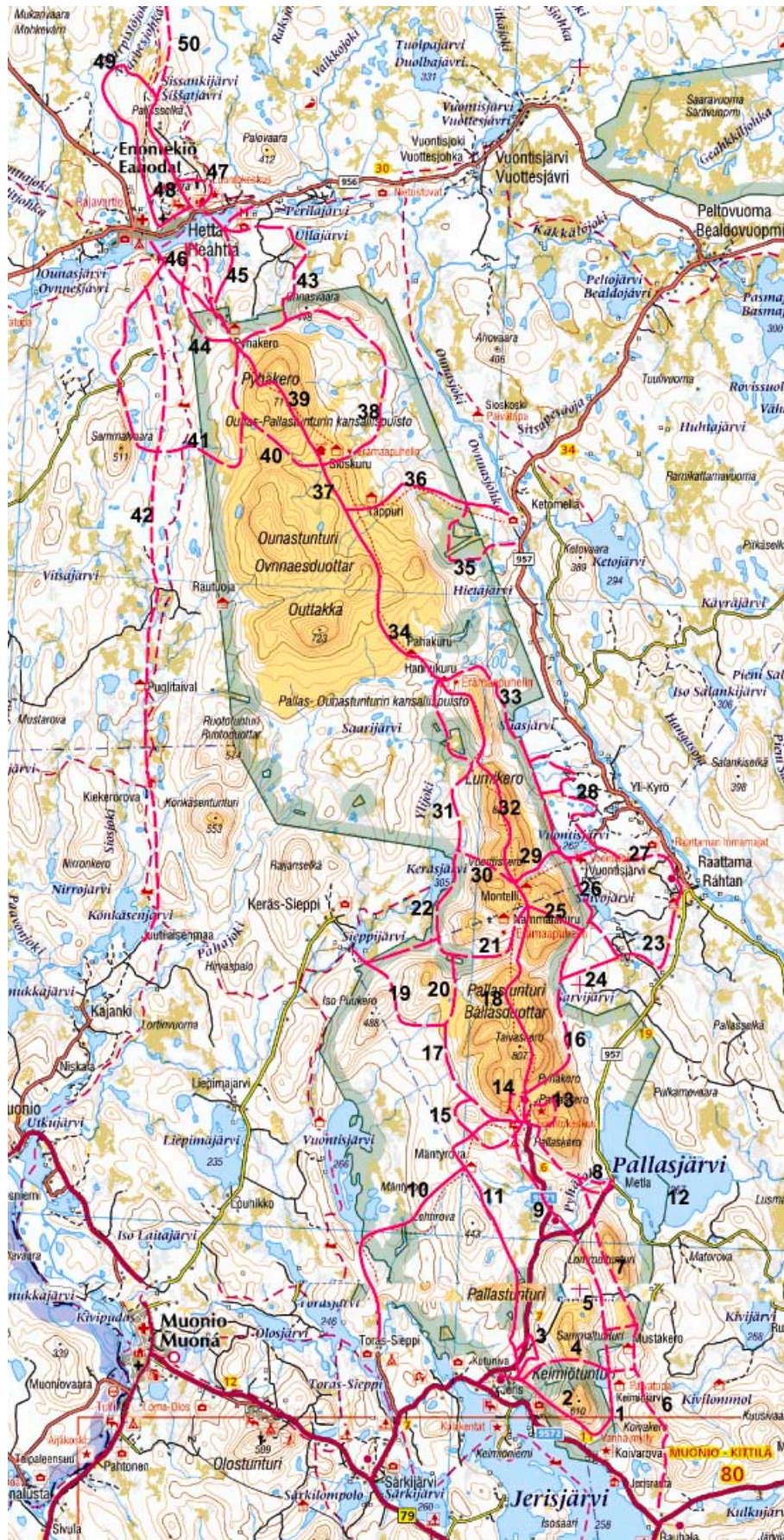
Pallas-Ounastunturin kansallispuiston kävijöiden käyttämien reittien painoarvot selvitettiin kävijätutkimuslomakkeen yhteydessä reittikartan avulla. Haastattelija tallensi kunkin haastatellun kohdalla hänen viikon aikana kulkemansa reitit tai reitit mitä hän vielä aikoi kulkea reittikartan perusteella (kuva 3). Paikkakuntalaisten osalta käytetyt reitit olivat haastatteluhetkellä, kuluvan kalenteriviikon aikana kuljetut tai viikon aikana kuljettavat kulkureitit.

Kuva 1. Kesän 2003 elektronisten kävijälaskureiden paikat ja numerot. © Metsähallitus 2008, © Maanmittauslaitos 1/MML/08.

Kuva 2. Talven 2003 elektronisten kävijälaskureiden paikat ja numerot. © Metsähallitus 2008, © Maanmittauslaitos 1/MML/08.

Kuva 3. Kävijävirtojen selvittämiseen käytetty reittikartta ja reittinumerot. © Metsähallitus 2008, © Maanmittauslaitos 1/MML/08.

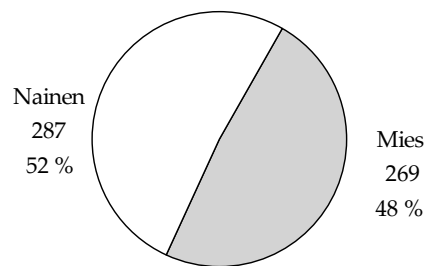
3 Tulokset kesältä 2003

3.1 Kävijärakenne

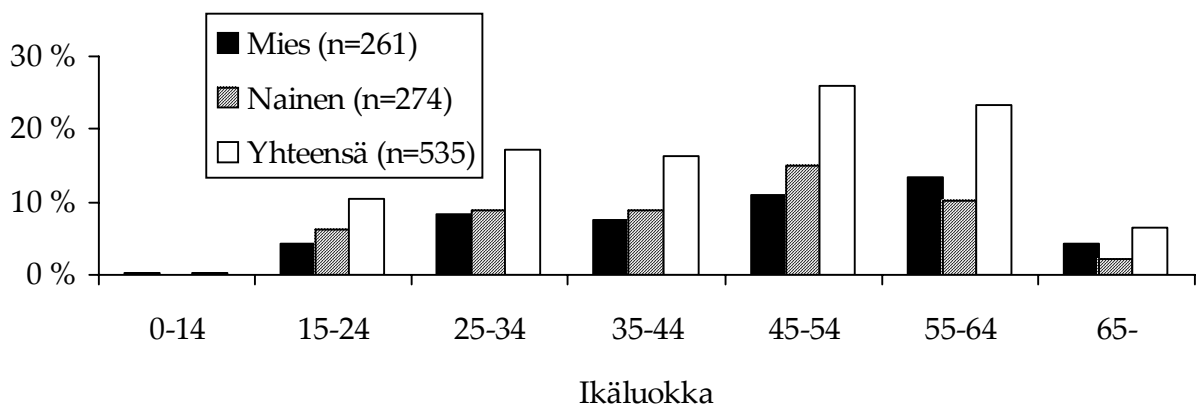
3.1.1 Kävijöiden perustiedot

Tutkimukseen vastanneiden henkilöiden sukupuolijakauma oli tasainen. Naisten osuus oli 52 % ja miesten osuus oli 48 % (kuva 4). Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa vierailleista henkilöistä miesten keski-ikä oli 46 vuotta ja naisten keski-ikä oli n. 44 vuotta ja suurin kävijäryhmä oli 45–54 vuotta vanhojen ryhmä (kuva 5, taulukko 4). Kävijöiden valtaosa oli korkeasti koulutettuja (taulukko 5).

Pallas-Ounastunturin kansallispuistoon saavuttiin kesällä kaikkialta Suomesta, mutta suurin osa tuli pääkaupunkiseudulta. Kansallispuistossa vierailleista n. 13 % on Helsingistä, Vantaalta n. 4 %, Espoosta n. 3 %, Oulusta n. 4 % ja Tampereelta n. 4 %. Ulkomaalaisista ylivoimaisesti eniten vieraili saksalaisia, n. 4 % kaikista kävijöistä. Muuten vierailijoiden asuinkunnat ovat jakaantuneet tasaisesti ympäri Suomea (taulukko 6, kuva 6).

Kuva 4. Kävijöiden sukupuolijakauma kesällä 2003, % (n=556).

Kuva 5. Kesän 2003 kävijöiden ikäjakauma sukupuolen mukaan jaoteltuna (n=535).

Taulukko 4. Kävijöiden ikäjakauma (vuotta) kesällä 2003 (n=535).

	Mies	Nainen	Yhteensä
Minimi-ikä	12,0	16,0	12,0
Maksimi-ikä	80,0	72,0	80,0
Keski-ikä	46,0	43,6	44,7

Taulukko 5. Kesän 2003 kävijöiden ammatillinen koulutus (n=551).

Ammatillinen koulutus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%
Ammattikoulu	39	15	35	13	75	14
Opistotasoinen tutkinto	90	34	108	39	203	37
Yliopisto tai korkeakoulututkinto	96	37	105	38	205	37
Ei ammatillista tutkintoa	37	14	31	11	68	12

Taulukko 6. Pallas-Ounastunturin kansallispuiston kävijöiden asuinkunnat kesällä 2003, % -jakauma (n=561).

Kotikunta	Kpl	Osuus %	Kotikunta	Kpl	Osuus %
Helsinki	71	12,66	Rauma	8	1,43
Vantaa	24	4,28	Järvenpää	7	1,25
Tampere	23	4,10	Kirkkonummi	7	1,25
Oulu	21	3,74	Muonio	7	1,25
Espoo	17	3,03	Vaasa	7	1,25
Jyväskylä	12	2,14	Hämeenlinna	6	1,07
Rovaniemi	11	1,96	Joensuu	6	1,07
Turku	10	1,78	Siilinjärvi	6	1,07
Kuopio	9	1,60	Hyvinkää	5	0,89
Lahti	9	1,60	Kemi	5	0,89
Lappeenranta	9	1,60	Savonlinna	5	0,89
Pori	9	1,60	Tornio	5	0,89
			Saksa	21	3,74

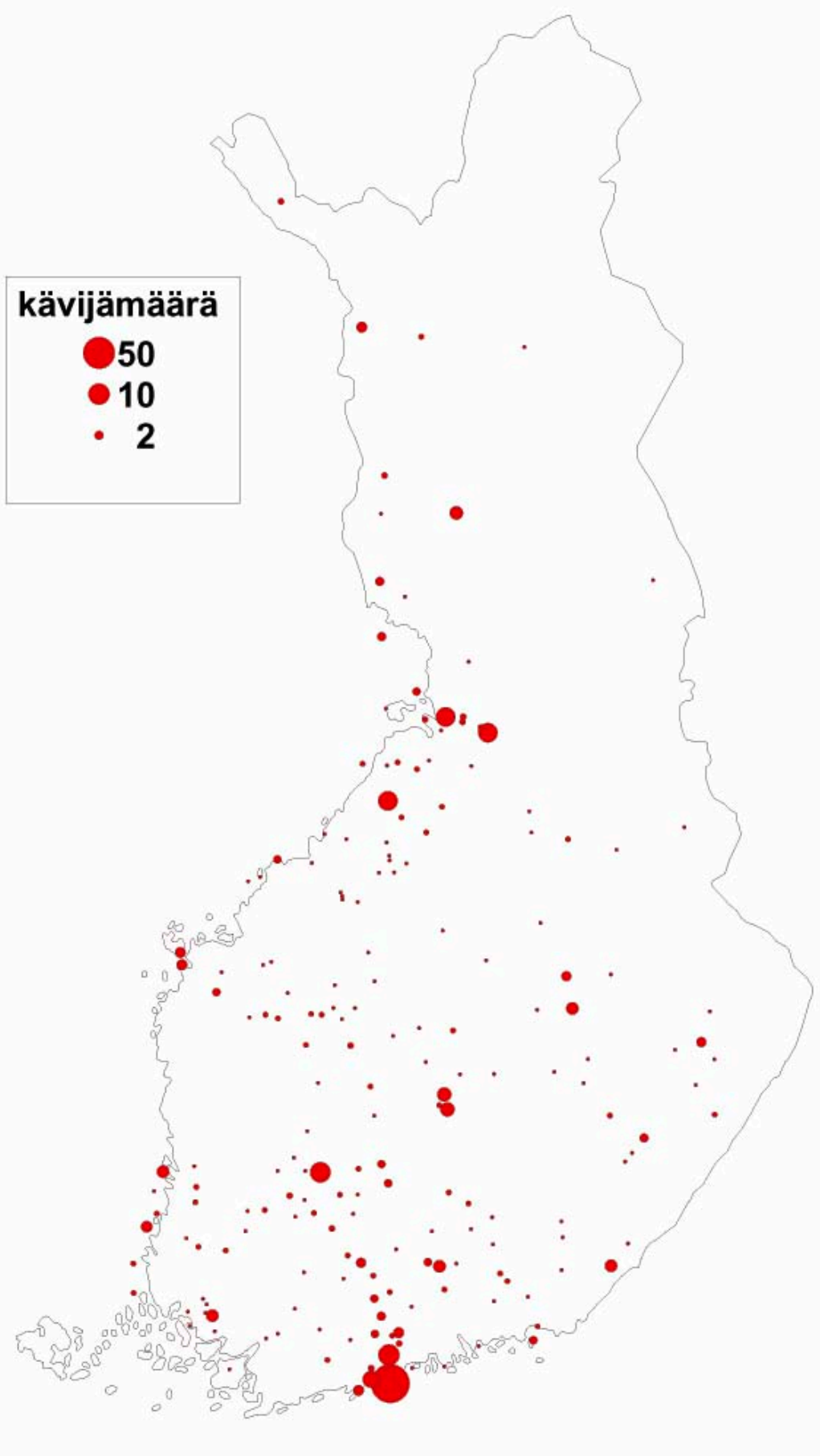
3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

Yleisimmin Pallas-Ounastunturin kansallispuistoon saavuttiin seurueessa. Vain 7 % vastaajista ilmoitti olevansa alueella yksin. Seurueen koko vaihteli 2 henkilöstä 55 henkilöön. Tyypillisimmin seurueeseen kuului kaksi henkilöä keskimääräisen seurueeseen ollessa kuusi henkilöä (taulukko 7). Seurueen vanhimman henkilön ikä oli keskimäärin 50 vuotta ja ikä vaihteli 16 ja 93 vuoden välillä. Nuorimman henkilön ikä seurueessa vaihteli 1 ja 68 vuoden välillä, ollen keskimäärin noin 35 vuotta. Joka yhdeksännellä seurueella oli mukana alle 16-vuotiaita henkilöitä, ja tyypillisimmin mukana oli kaksi alle 16-vuotiasta henkilöä. Pääosin seurueet koostuivat ystävistä ja sukulaisista (42 %), sekä omasta perheestä (41 %) (taulukko 8).

Taulukko 7. Seuruetta kuvaavia tunnuslukuja kesällä 2003.

	n	Moodi *	Keskiarvo	Min	Max
Koko yhteensä	567	2	6	1	55
Vanhimman ikä	482	58	50	16	93
Nuorimman ikä	466	57	35	1	68
Alle 16-vuotiaita	157	0	2	0	39
Liikuntarajoitteisia	132	0	0	0	31

* Moodi eli tyypiarvo on luokittelemattomassa aineistossa se arvo (tai ne arvot), joka esiintyy aineistossa useimmin

Kuva 6. Pallas-Ounastunturin kansallispuiston kävijöiden asuinkunnat kesällä 2003 (n=561). © Metsähallitus 2008, © Maanmittauslaitos 1/MML/08.

Taulukko 8. Seurueen koostuminen kesällä 2003 (n=534) (seurue voi koostua useammasta vaihtoehdosta).

	kpl	%
Ystävät, sukulaiset	224	42
Oma perhe	220	40
Kerho, yhdistys tms., mikä?	57	11
Työtoverit	27	4
Koululuokka tai opiskeluryhmä	16	3
Yritysvieraat	2	0

3.2 Käynti luonnonsuojelu- tai virkistysalueella

3.2.1 Kohteen tärkeys

Pallas-Ounastunturin kansallispuiston vierailijoista 59 % tulee nimenomaan kansallispuistoon ja vain 5 % on sattumalta piipahtanut alueella (taulukko 8). Muiksi vierailukohteiksi esitettiin useimmiten Kilpisjärvi 20 kertaa, Ylläs 17 kertaa ja Levi 11 kertaa.

Taulukko 8. Matkakohteen tärkeys Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kesällä 2003 (kaikki kävijät n=515).

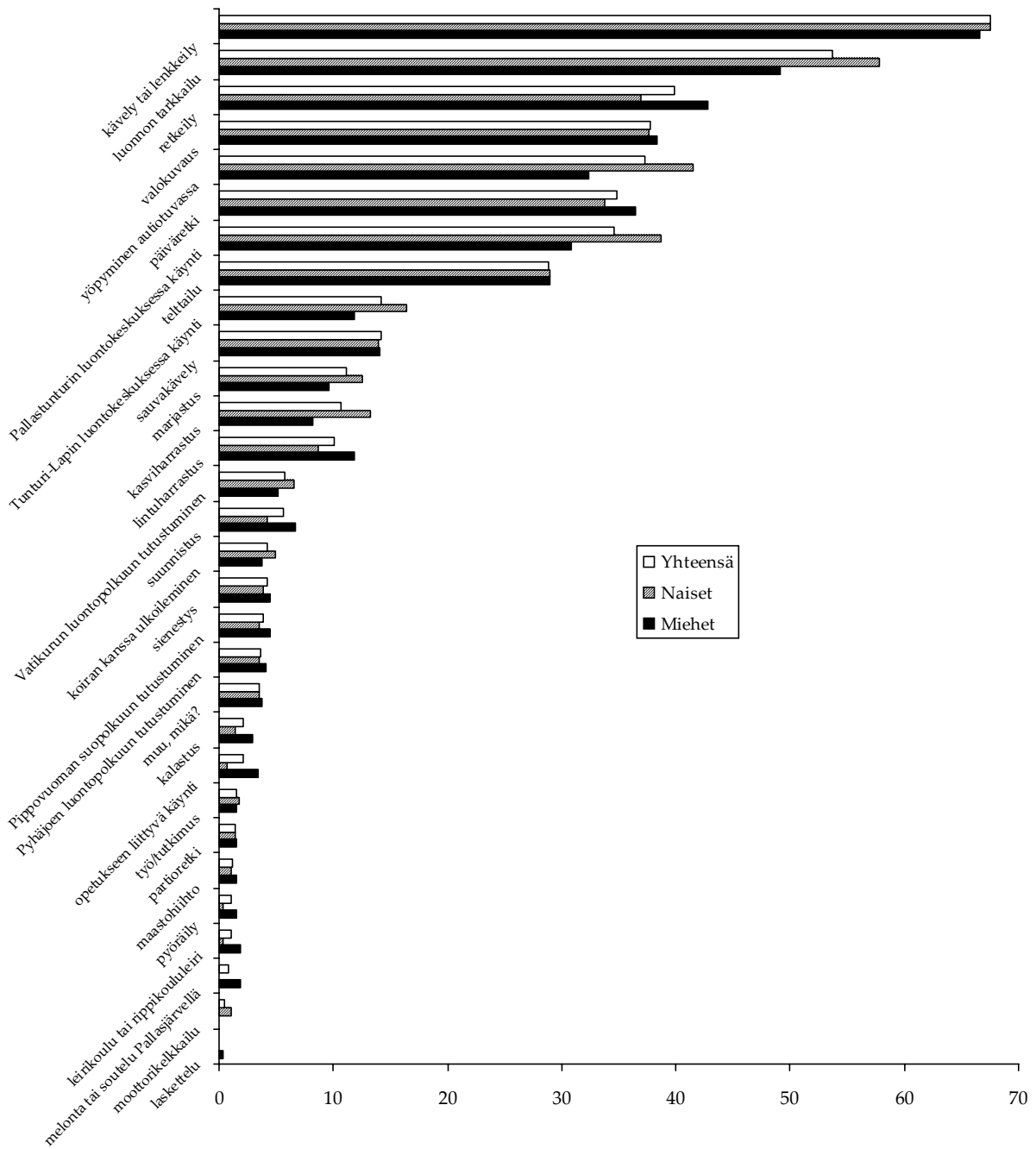
Onko kansallispuisto tällä matkalla:	Kpl	%
matkanne ainoa tai tärkein kohde?	302	59
yksi matkanne suunnitelluista kohteista?	187	36
ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella?	26	5

3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kävijöistä 67 % ilmoitti harrastavansa alueella kävelyä ja lenkkeilyä ja 54 % luonnontarkkailua. Muutenkin luonnontähtäiset harrastukset olivat kävijöiden suosiossa (kuva 7). Muut kohdassa lueteltuja vastauksia ovat juoksu Pallas-Hetta, ratsastus, uiminen, saunominen, rentoutuminen ja muu virkistäytyminen.

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa tyypillinen kävijä harrasti 1–3 eri aktiviteettia kuvassa 7 luetelluista vaihtoehdoista (taulukko 9). Sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa suurta eroa.

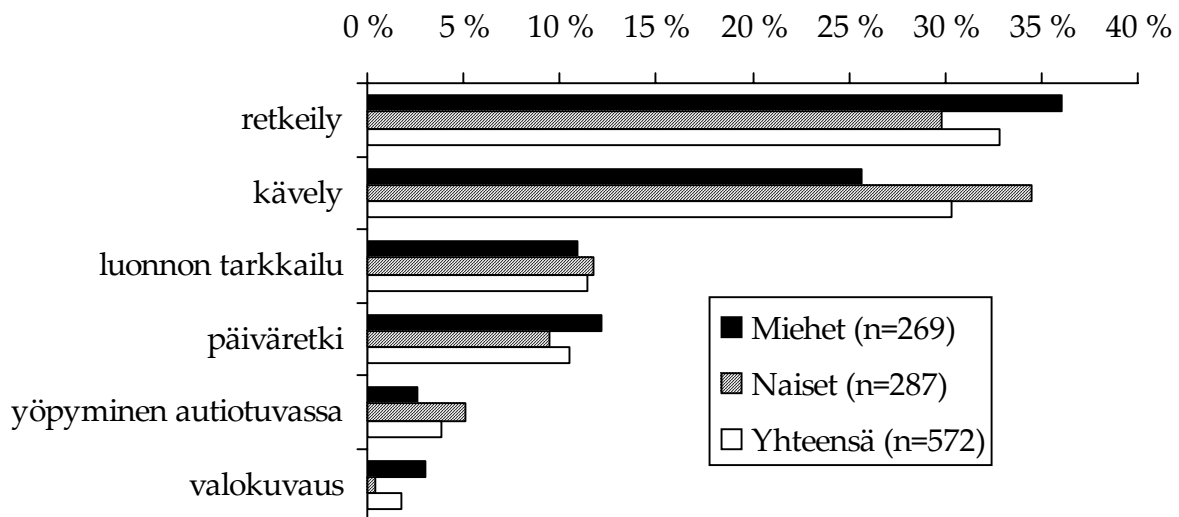
Kävijöitä pyydettiin ilmoittamaan myös yksi kaikkein tärkein aktiviteetti. Kaikkein tärkeimmät aktiviteetit olivat retkeily (33 % vastaajista), kävely (30 %) ja luonnon tarkkailu (11,5 %) (kuva 8). Yksittäisiä vastauksia olivat opetukseen liittyvät käynnit, leirikoulut, luontokeskuksiin tutustumiset, koiran ulkoiluttaminen ja työ.

Kuva 7. Pääasialliset harrastukset, joihin osallistuttiin tai aiottiin osallistua (n=466).

Taulukko 9. Harrastusten lukumäärä kesällä 2003 (n=450).

Harrastusten lukumäärä	kesän kävijät %
1-3 harrastusta	45
4-6 harrastusta	36
7-9 harrastusta	16
yli 10 harrastusta	3

Kuva 8. Tärkein harrastus. Kohdassa muu/mikä oli annettu vaihtoehtoiksi vaellus, retkeily, luonnossa oleskelu, luonto, melonta Ounasjärvellä, juoksu välillä Hetta-Pallas, tunturin valloitus, Pyhäkero, loma, maalaus, soutelu, ihminen/jumala, uinti + sauna, rentoutuminen, Hetan luontokeskus ja ratsastus.

3.2.3 Käyntikertojen alueellinen jakautuminen

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa tärkeimmät vierailukohteet ovat Hetta-Pallas vaellusreitti (53 %) ja Pallastunturin alue (31 %). Lähes yhtä suosittu oli Vuontispirtin-Montellin seutu (30 %). Muita merkittäviä käyntikohteita olivat Ounastunturin alue (13 %), Hannukurun seutu (12 %) ja Jeriksen seutu (10 %) (Taulukko 10, kuva 9) Muina kohteina oli mainittu Ylläs 7 kpl, Olos 2 kpl, Levi 2 sekä Ullajärvi, Mieliövaara, Ketomella, Kropiovaara, Ounasjokivarsi, Kalmankaltio, Paha-tavaara, Olos-Pallas ja Ylläs-Hetta.

Taulukko 10. Käyntikertojen alueellinen jakautuminen (mahdollista vierailta useammassa paikassa alueen sisällä samalla käynnillä) (n= 572).

Alue	Kpl	%
Hetta-Pallas reitti	304	53
Pallastunturin alue	176	31
Vuontispirtin-Montellin seutu	170	30
Ounastunturin alue	76	13
Hannukurun seutu	67	12
Jeriksen seutu	55	10
Pallasjärven-Pyhäjoen seutu	35	6
Enontekiön erämaaosa	12	2
Muonion erämaaosa	10	2
Muualla	26	5

Kuva 9. Pallas-Ounastunturin aluejako vierailualueittain. © Metsähallitus 2008, © Maanmittauslaitos 1/MML/08.

3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus

Kävijöiden oleskelu alueella vaihteli yhdestä tunnista yhteen kuukauteen. Kävijät voidaan jakaa päiväkävijöihin (alle vuorokausi) ja yöpyjiin (yli vuorokausi) oleskelun pituuden perusteella. Päiväkävijöitä oli 26 % kaikista kävijöistä ja he viipyivät alueella keskimäärin n. 6 tuntia. Yöpyjiä oli puolestaan 74 % ja he viipyivät alueella tyypillisimmin neljä vuorokautta, keskimäärin noin neljä ja puoli vuorokautta (taulukko 11). Sukupuolten välillä ei ollut eroa viipymissä.

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kesällä 2003 käyneistä 39 % oli ensikertalaisia, mikä on hieman vähemmän kuin aikaisemmin käyneitä (52 %) (taulukko 12). Aikaisemmin vierailleet ilmoittivat käyneensä kansallispuistossa keskimäärin 6 kertaa, tyypillisimmän ollessa kolme käyntiä viimeisen viiden vuoden aikana. Tyypillisimmin Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa oli käyty ensimmäisen kerran vuonna 1998. Viimeisin käynti oli tyypillisesti ollut kuluvana vuonna (taulukko 13).

Taulukko 11. Käynnin kesto.

Kävijäryhmä	n	%	Keskiarvo	Mediaani	Min	Max
Päiväkävijät	147	26	5,7 tuntia	5	1	18
Yöpyjät	421	74	4,4 vrk	4	1	30

Taulukko 12. Käynnin toistuvuus Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa.

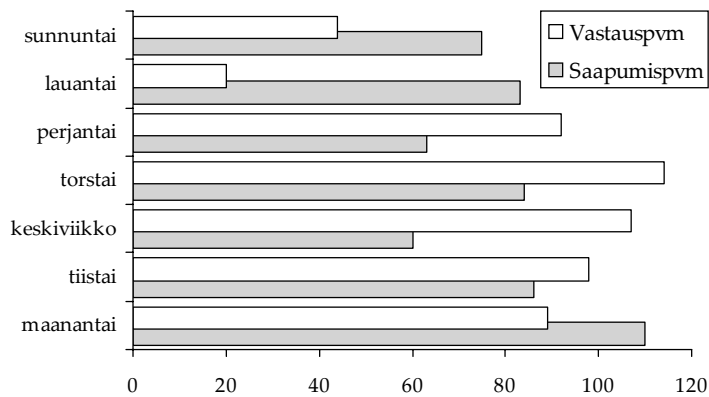
	Ensi kertaa alueella		Käynyt aikaisemmin	
	kpl	%	kpl	%
	221	39	297	52
Mies	91	34	156	58
Nainen	122	43	137	48

Taulukko 13. Ensimmäinen ja viimeinen käynti alueella (n = 252).

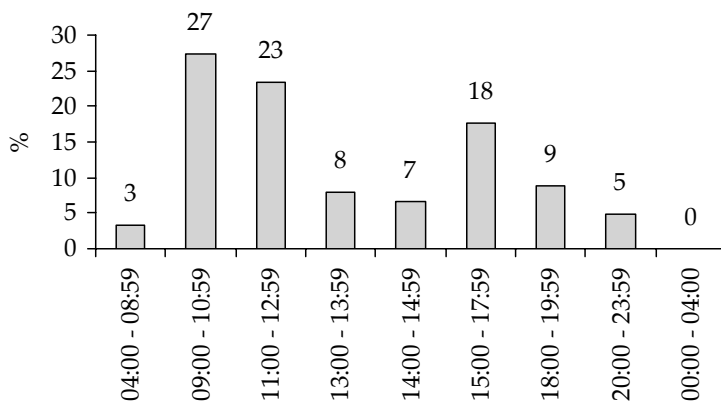
		Min	Max	Moodi	Mediaani	Keskiarvo
Ensimmäisen kerran käynyt	Vuonna	1938	2003	1998	1991	1986
	Vuotta sitten	65	0	5	12	17
Viimeksi käynyt	Vuonna	1960	2003	2003	2002	2000
	Vuotta sitten	43	0	0	1	3

3.2.5 Alueelle saapuminen

Kesän ja syksyn aikana vuonna 2003 Pallas-Ounastunturin kansallispuistoon tultiin useimmiten maanantaina. Vastauksia kertyi eniten torstaina ja keskiviikkona (kuva 10). Muutoin voidaan sanoa, että alueelle saavuttiin tasaisesti kaikkina viikonpäivinä. Pallas-Ounastunturin kansallispuistoon saavuttiin useimmiten aamupäivällä ja alkuillasta (kuva 11). Kävijöiden saapuminen alueelle vaihteli käytännössä kello 04–24 välisenä aikana, suurin osa kävijöistä saapui alueelle klo 9.00–11.00 välisenä aikana (n. 33 %). Henkilöautolla saapui alueelle noin 60 % kävijöistä. Muita suosittuja kulkuneuvoja olivat juna, linja-auto ja tilausbussi (taulukko 14).

Kuva 10. Havaintojen (lukumäärä) jakaantuminen viikonpäivän mukaan (n=564).

Kuva 11. Saapumisen kellonaika (n=549).

Taulukko 14. Alueelle saapuminen, kulkuneuvo (n=572).

Kulkuneuvo	kpl	%
henkilöauto	330	58
juna + jatkoyhteys	76	13
linja-auto	63	11
tilausbussi (ryhmämatka)	48	8
henkilöauto + asuntovaunu, matkailuauto	35	6
lentokone + jatkoyhteys	37	6
muu	18	3

3.2.6 Käyntiin liittyvä rahankäyttö

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa noin 83 % kävijöistä ilmoitti käynnistä aiheutuneen jonkinlaisia kustannuksia. Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa käyntiin käytettiin kesällä 2003 rahaa keskimäärin 530 euroa (taulukko 15). Käyntiin liittyvästä rahankäytöstä, ilman matkakuluja, jäi 51 % kohde- tai lähialueelle. Henkilöautolla kulkeneiden (58 % kävijöistä) matkakuluista voidaan olettaa puolet käytettävän puiston lähialueella, mikä tarkoittaa keskimäärin 80 € kävijä. Matkan varrella käytetyistä rahoista 40 % kohdistui ruokailuun liittyviin menoihin (mm. kahvilat ja eväät) (taulukko 16). Taulukoiden 15 ja 16 luvut on laskettu kesän 2003 kävijöiden ilmoittaman rahankäytön perusteella. 10 % kävijöistä ilmoitti erottelemattomana kulunsa koko matkan ajalta. Näiden kävijöiden keskimääräiset matkakustannukset kokonaisuudessaan olivat keskimäärin 420 € ja eroteltuna päiväkävijöillä 502 € ja maastossa yöpyvillä 375 €.

Taulukko 15. Käyntiin liittyvä rahankäyttö sekä matkakustannukset kesällä 2003 (euroa/käynti) (niiden vastausten keskiarvo, joissa oli ilmoitettu kuluja tai että kulut olivat 0 euroa, yöpyjät tarkoittavat maastossa taukopaikoilla yöpyjiä).

	Kaikki kävijät (n = 570)	Päiväkävijät (n = 141)	Yöpyjät (n = 429)
Menot yhteensä käynnillä	529,82	600,73	481,80
eritellyt kustannukset (pl. erottelemattomat kulut mm. pakettimatkalaiset)			
edestakaiset matkakustannukset	292,68	282,52	293,49
kulut kansallispuiston lähialueella	164,62	228,48	145,77
kulut matkanvarrella	162,39	188,13	148,92

Taulukko 16. Käyntiin liittyvät menot alueellisesti sekä menolajeittain (pl. erottelemattomat kulut mm. pakettimatkalaiset) (n=570).

	Osuus menoista, %	Vastaus %	Menoja ilmoitti % vastaa- jista
Rahankäytön alueellinen jakautuma			
– kohde- tai lähialueella	51	75	75
– matkan varrella tai kotipaikka- kunnalla	49	77	77
Rahankäytön menolajeittainen jakautuma alueella tai lähialueella			
– ruokailu	37	65	60
– majoittuminen	51	63	41
– ohjelmalvelut	2	50	3
– muut menot	10	51	15
Rahankäytön menolajeittainen jakautuma kotipaikkakunnalla tai matkan varrella			
– ruokailu	40	54	51
– majoittuminen	21	40	16
– muut menot	39	41	16

3.2.7 Tietolähde

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa käyvistä matkailijoista n. 40 % oli saanut tietoa alueesta tuttavilta ja ystäviltä. Yhtä monelle paikalle oli entuudestaan tuttu. Internetin osuus tietolähteenä oli 34 %. Vajaa 30 % oli saanut tietoa erilaisista oppaista ja luontokeskuksista (taulukko 17).

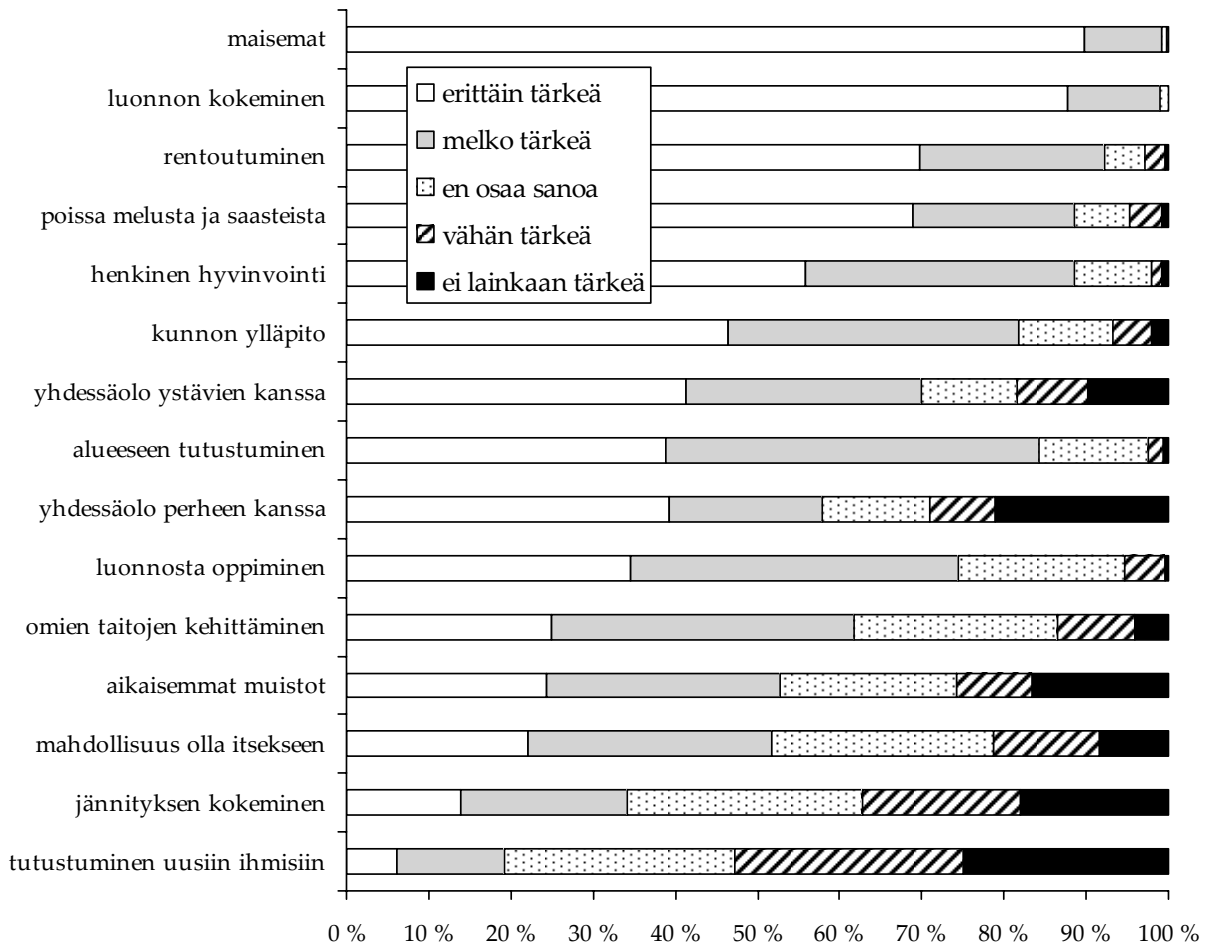
Taulukko 17. Tiedon saanti (n=572). Voi olla valittuna useampi vaihtoehto.

Tietolähde	kpl	%
tuttavilta, ystäviltä tai sukulaisilta	241	42
paikka on entuudestaan tuttu	233	41
www-sivuilta internetistä	193	34
esitteistä tai oppaista (esim. Villi Pohjola, retkeilyopas tms.)	159	28
luontokeskuksesta tai Metsähallituksen palvelupisteestä	148	26
TV-/radio-ohjelmista tai lehtiartikkeleista	16	3
en osaa sanoa	11	2
muualta, mistä?	35	6

3.3 Kävijätyytyväisyys

3.3.1 Käynnin tarkoitus

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kesällä käyneistä erittäin tärkeinä virkistysmotiiveina pidettiin: maisemia n. 90 %, luonnon kokemista hieman alle 90 %, poissa meluista ja saasteista n. 70 % ja henkinen hyvinvointi n. 55 % (kuva 12).

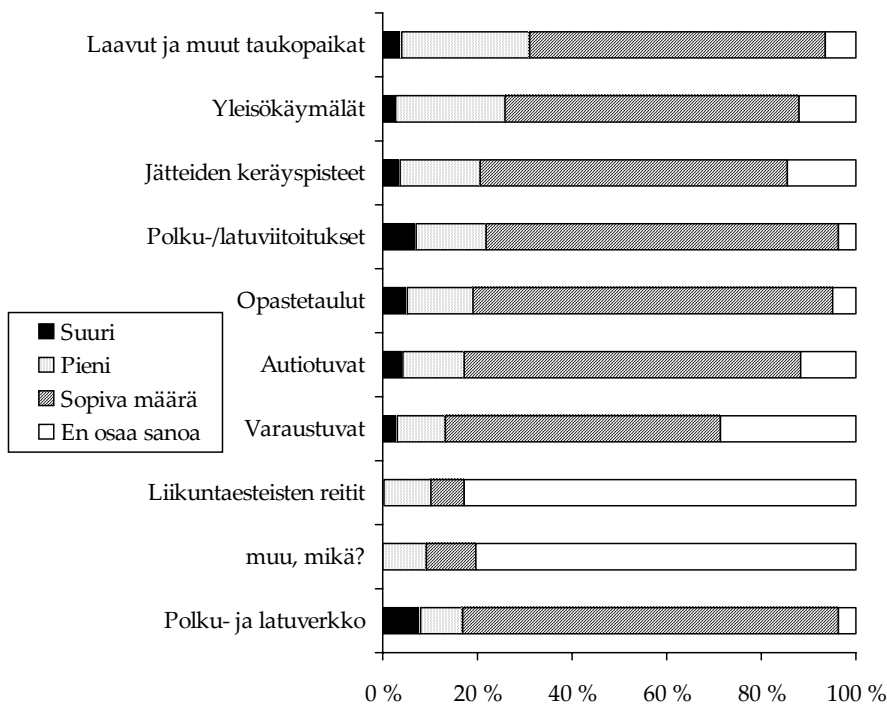
Kuva 12. Kävijöiden virkistysmotiivit Pallas-Ounastunturin kansallispuiston alueella, %-jakauma. Virkistysmotiivien tärkeyttä kuvataan palkilla, joka on jaettu osiin sen perusteella, kuinka tärkeä motiivi on (n=545).

3.3.2 Palvelujen ja rakenteiden riittävyys

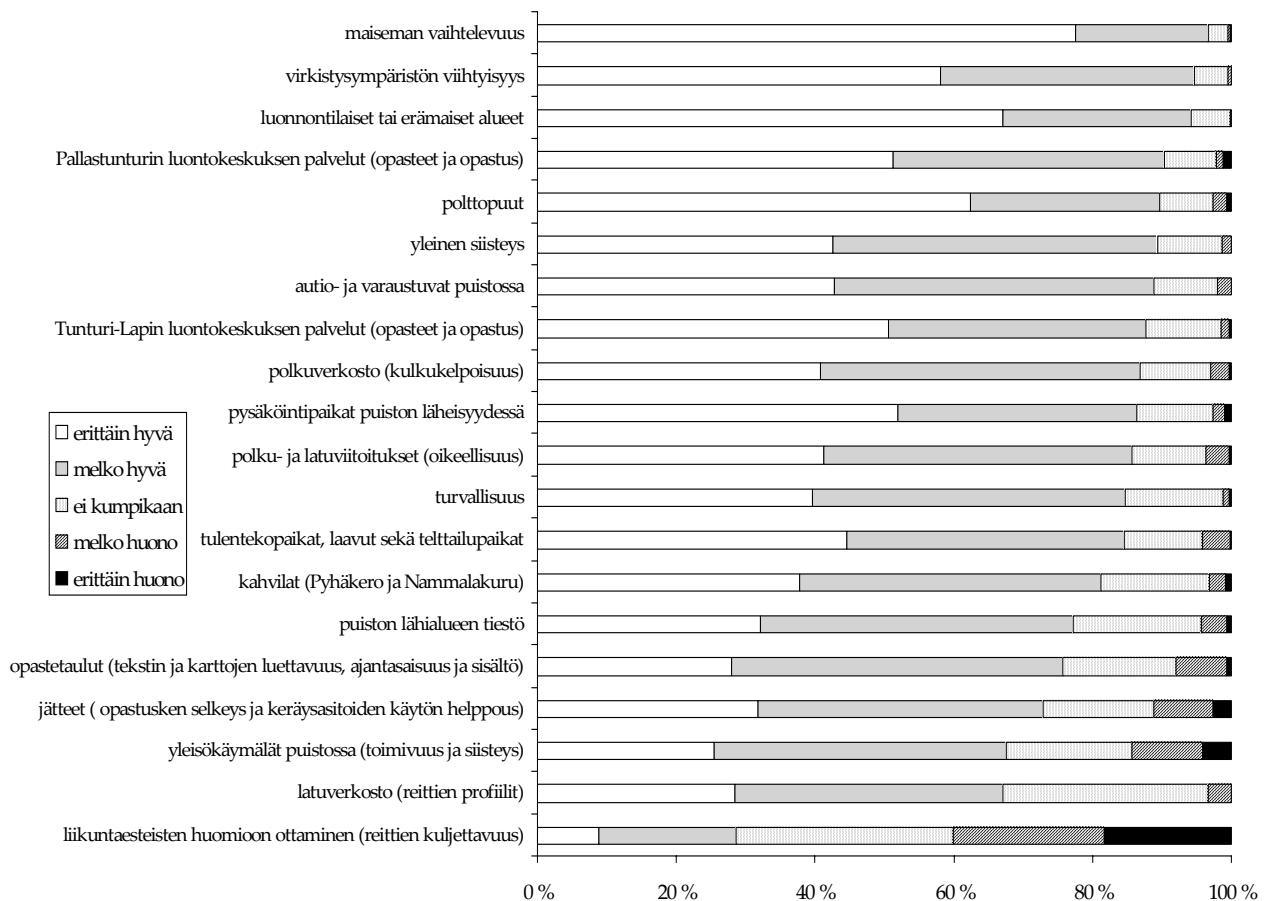
Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kävijät arvioivat palvelujen ja rakenteiden olevan varsin riittäviä ja määrällisesti sopivia. Eniten kaivattiin lisää laavuja ja muita taukopaikkoja (23,4 % vastanneissa), sekä yleisökäymälöitä (22,4 %) (kuva 13). Muu kohdassa riittävyydeltään liian pieneksi oli arvioitu palveluista ja rakenteista: vesipisteet (4), kilometriopasteet (2), kelkkareitit, käytösäännöt, vessoihin irralliset istuimet, kioski, palvelut, pyöräreitit, pitkospuut, kompostit, sauna ja tieto hotellin aukiolosta (autonsiirtopalvelu) olisi hyvä olla tarkempi.

3.3.3 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Kesällä 2003 Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kävijät ilmoittivat arvostavansa eniten maiseman vaihtelevuutta, luonnontilaisia tai erämaisia alueita ja virkistysympäristön viihtyvyyttä. Laadultaan parhaaksi palvelurakenteeksi kävijät arvostivat polttopuut, pysäköintialueet puiston läheisyydessä ja Pallastunturin luontokeskuksen palvelut. Huonoin laatu katsottiin olevan liikuntaesteisten huomioon ottamisessa (vähän vastaajia/käyttäneitä) ja yleisökäymälöiden toimivuudessa ja siisteydessä, tosin tässäkin kun lasketaan erittäin hyvän ja melko hyvän arvosanan antaneet yhteen, lähentelee lukema 70 % (kuva 14). Korkein käyttöaste oli opastetauluilla (93 %), polkuverkostolla (93 %), tulentekopaikoilla (83 %) ja yleisökäymälöillä (80 %).

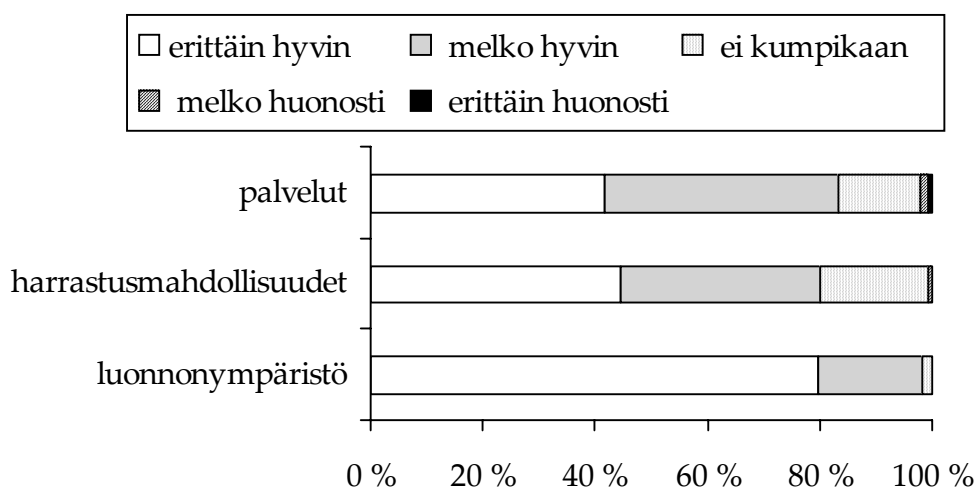
Kuva 13. Palvelujen ja rakenteiden riittävyys (n=554, kohta muu, mikä n=83).

Kuva 14. Kävijöiden mielipiteet Pallas-Ounastunturin kansallispuiston alueen palveluista sekä ympäristön laadusta kesällä 2003, % -jakauma. Mukana vain sellaisten kävijöiden mielipiteet, jotka ilmoittivat käyttäneensä palvelua (n=550), kohta latuverkosto (n=88).

3.3.4 Kävijöiden odotukset

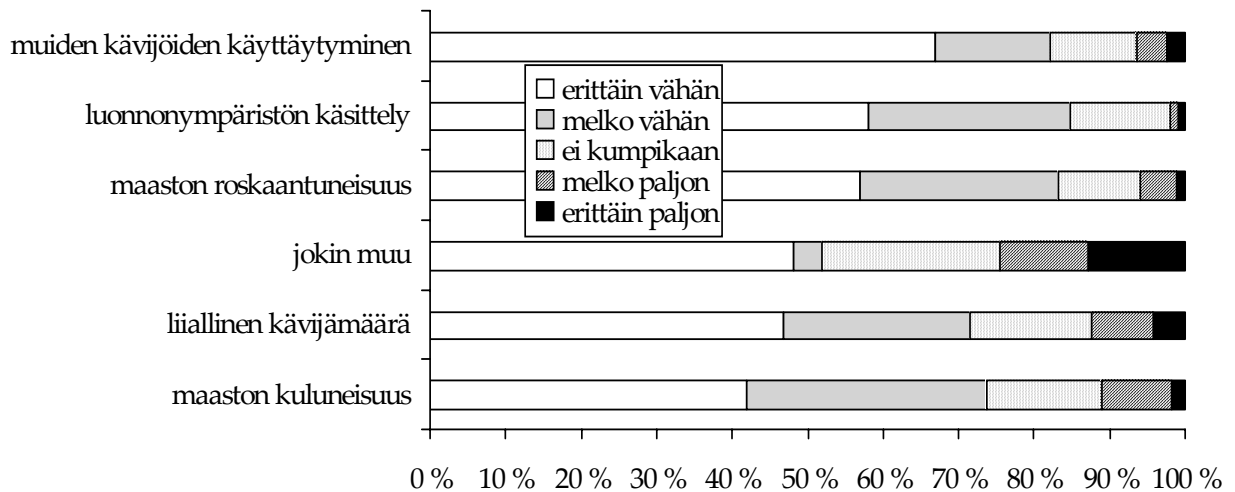
Pallas-Ounastunturin kansallispuiston luonnon ympäristö vastasi hyvin kävijöiden odotuksia, harrastusmahdollisuudet ja palvelutkin vastasivat melko hyvin odotuksia (kuva 15).

Kuva 15. Kuinka käynti vastasi kävijöiden ennakko-odotuksia (n=550).

3.3.5 Käyntiä häiritsevät tekijät

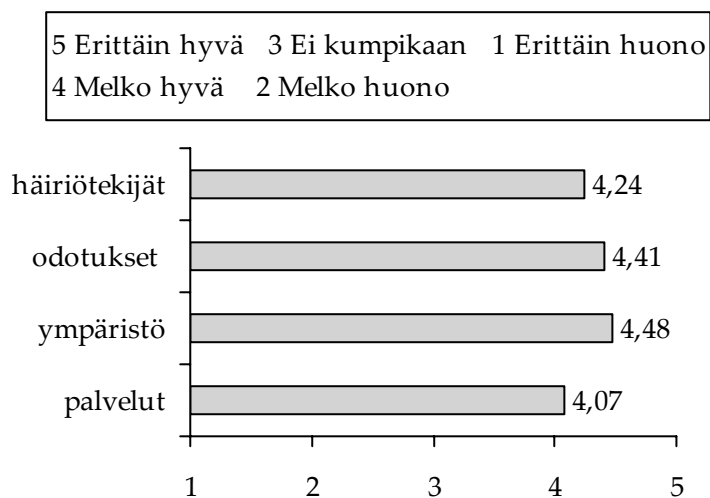
Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kesällä 2003 käyneitä vierailijoita ei häirinnyt juuri mikään. Maaston kuluneisuus häiritsi 11 % kävijöistä, liiallinen kävijämäärä 12 %, muiden kävijöiden käyttäytyminen 6 % ja jokin muu, missä saattoi itse valita häiritsevän tekijän 25 %, tässä oli useita eri tekijöitä, yleisimmin mainittiin muihin kävijöihin liittyviä tekijöitä, meluaminen, käytös ja roskaaminen (kuva 16). Keskiarvo kunkin häiriötekijän kohdalla on kaikissa 4 ja 4,4 välillä, kun erittäin tyytymätön = 1 ja erittäin tyytyväinen = 5.

Kuva 16. Käyntiä häiritsevät tekijät (n=527, kohta jokin muu: n=102).

3.3.6 Kävijätyytyväisyysindeksi

Pallas-Ounastunturin kansallispuiston vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi on 4,32 ja aluekohtainen kävijätyytyväisyysindeksi on 4,3. Luvuissa on laskettu kaikista odotuksista, mielipiteistä ja häiritsevistä tekijöistä keskiarvo (kuva 17).

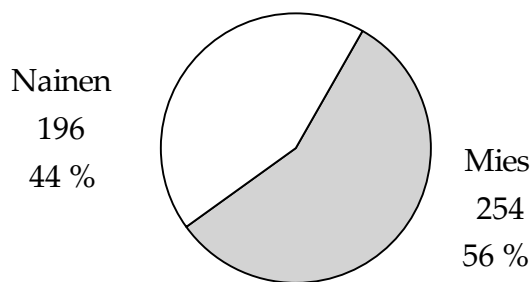
Kuva 17. Kävijätyytyväisyyteen liittyvät osatekijät (keskiarvo) (n=527).

4 Tulokset talvelta 2003

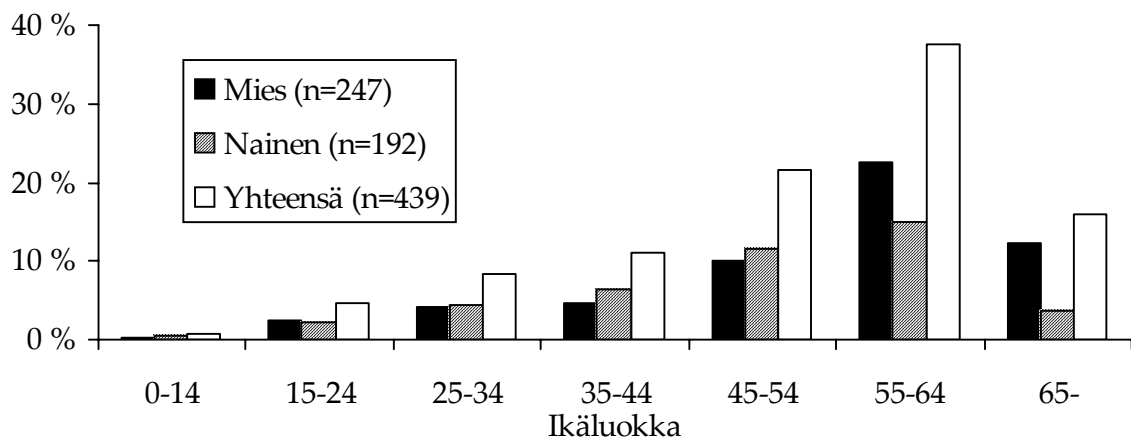
4.1 Kävijärakenne

4.1.1 Kävijöiden perustiedot

Tutkimukseen vastanneiden henkilöiden sukupuolijakauma oli talvella 2003 miesvaltainen. Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa vierailleista henkilöistä naisten osuus oli 44 % ja miesten osuus 56 % (kuva 18). Miesten keski-ikä oli n. 53 vuotta ja naisten 48 vuotta ja suurin kävijäryhmä oli 55–64 vuoden ikäiset (kuva 19). Kävijöiden valtaosa oli korkeasti koulutettuja (taulukko 19). Keski-ikä talven kävijöillä oli n. 51 vuotta, miehet olivat keskimäärin hieman vanhempia.

Kuva 18. Kävijöiden sukupuolijakauma, % talvella 2003 (n=452).

Kuva 19. Ikäjakauma sukupuolen mukaan jaoteltuna (n=441).

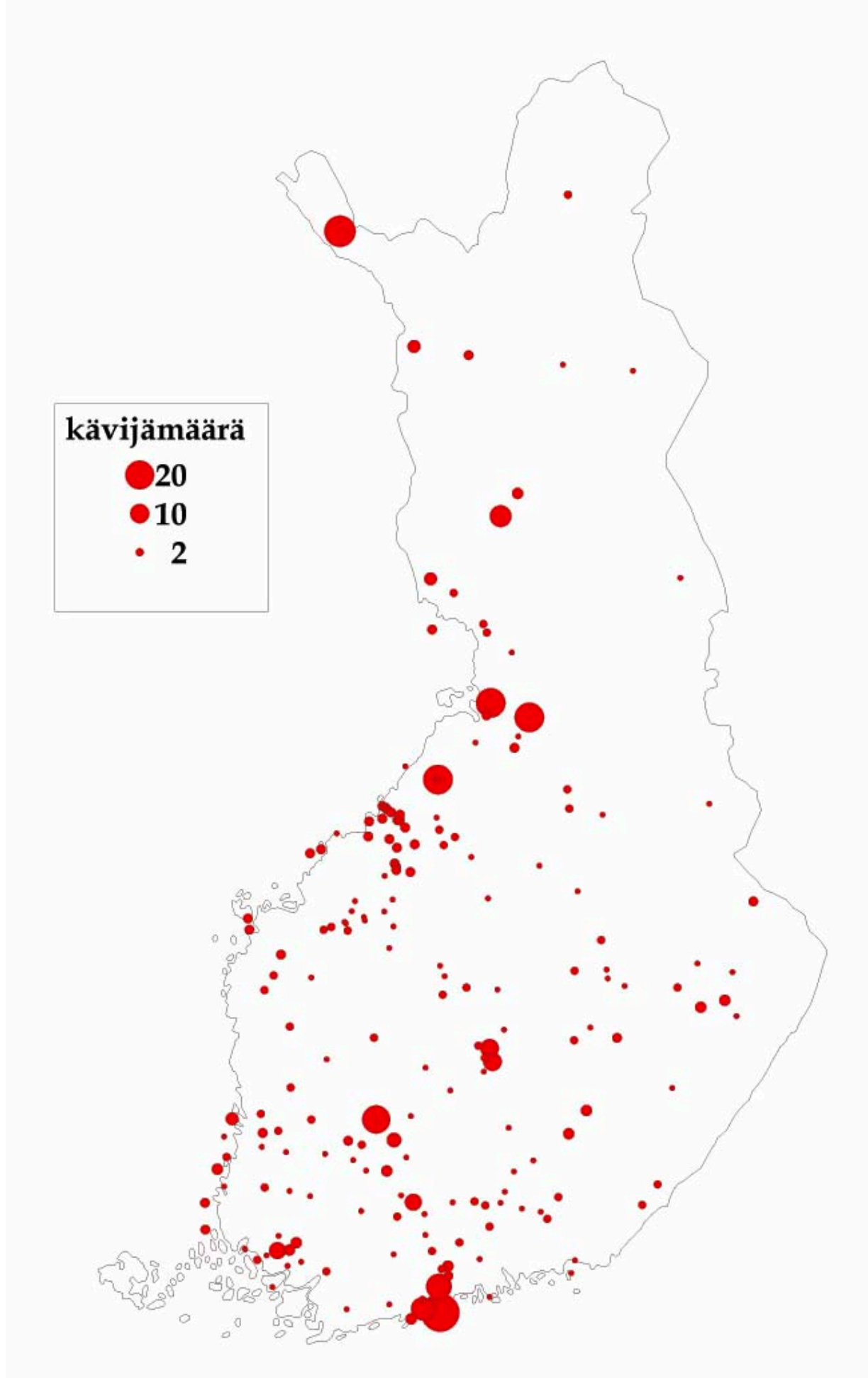
Taulukko 19. Kävijöiden jakautuminen ammatillisen koulutuksen mukaan (n=452).

Ammatillinen koulutus	%
ammattikoulu	15
opistotasoinen tutkinto	35
yliopisto tai korkeakoulututkinto	35
ei ammatillista tutkintoa	15

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa talvella vierailevista n. 11 % on Helsingistä, 5,0 % Enontekiöltä, 4,6 % Oulusta, 4,1 % Tampereelta, 3,5 % Vantaalta, 3 % Espoosta ja 2,6 % Rovaniemeltä (taulukko 20, kuva 20). Vierailijoiden osuus seuraa Etelä-Suomessa melko tarkasti kunnan asukasmäärää. Ulkomaisia kävijöitä oli selvästi eniten Saksasta ja Sveitsistä.

Taulukko 20. Kävijöiden asuinkunnat, % -jakauma (n=458).

Kotikunta	Kpl	%
Helsinki	51	11,14
Enontekiö	23	5,02
Oulu	21	4,59
Tampere	19	4,15
Vantaa	16	3,49
Espoo	14	3,06
Rovaniemi	12	2,62
Jyväskylä	9	1,97
Hämeenlinna	8	1,75
Turku	8	1,75
Kangasala	6	1,31
Muonio	5	1,09
Pori	5	1,09
Tornio	5	1,09
Saksa	11	2,40
Sveitsi	6	1,31

Kuva 20. Kävijöiden asuinkunnat, kävijämäärä haastatelluista (n=458). © Metsähallitus 2008, © Maanmittauslaitos 1/MML/08.

4.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

Yleisimmin Pallas-Ounastunturin kansallispuistoon saavuttiin talvella 2003 seurueessa. Vastaajista vain 10 % ilmoitti olevansa alueella yksin. Seurueen koko vaihteli 2 henkilöstä 100 henkilöön. Tyypillisimmin seurueeseen kuului kaksi henkilöä ja keskimäärin seurueessa oli yhdeksän henkilöä (taulukko 21). Seurueen vanhimman henkilön ikä oli keskimäärin 59 vuotta ja ikä vaihteli 19 ja 86 vuoden välillä. Nuorimman henkilön ikä seurueessa vaihteli muutaman kuukauden ja 75 vuoden välillä, ollen keskimäärin noin 35 vuotta. Joka viidennessä seurueessa oli mukana alle 16-vuotiaita henkilöitä. Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa vieraili talvella vain harvoja suuria ryhmiä, mistä johtuen seurueissa oli keskimäärin kolme alle 16-vuotiasta henkilöä (max. 32) (taulukko 21).

Pääosin seurue koostui omasta perheestä (47 %), ystäväistä ja sukulaisista (35 %), kerhoista tai muista yhdistysten porukoista (18 %). Työtovereita (4 %), koululuokkia (1 %) ja yritysvieraita (0 %) alueella oli talvella melko harvoin (taulukko 22).

Taulukko 21. Seuruetta kuvaavia tunnuslukuja.

	n	Moodi *	Keskiarvo	Min	Max
koko yhteensä	455	2	9	1	100
vanhimman ikä	383	60	59	19	86
nuorimman ikä	360	25	35	0	75
alle 16-vuotiaita	123	0	3	0	32
liikuntarajoitteisia	87	0	0	0	4

Taulukko 22. Seurueen koostuminen (voi koostua useammasta vaihtoehdosta).

Seurue	n	%
oma perhe	198	47
ystävät, sukulaiset	147	35
työtoverit	16	4
koululuokka tai opiskeluryhmä	6	1
yritysvieraat	1	0

4.2 Käynti luonnonsuojelu- tai virkistysalueella

4.2.1 Kohteen tärkeys

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa vierailijoista vain hyvin harvat ovat talvella piipahtaneet alueella sattumalta (3 %). Jos matka on suunniteltu ennakolta, n. 70 % kävijöistä tulee vain kansallispuistoon ja kolmasosa käy Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa yhtenä kohteena matkailansa (taulukko 23). Muita kohteita olivat mm. Ylläs, Jeris ja Levi.

Taulukko 23. Onko kansallispuisto tällä matkalla:

	Kpl	% vastaajista
matkanne ainoa tai tärkein kohde?	269	65
yksi matkanne suunnitelluista kohteista?	130	31
ennalta suunnittelemaan kohde matkan varrella?	13	3
	417	100

Muut matkan kohteet:

Arktikum	Levi, Ylläs 8
Halti 2 kpl	Lomailu mökillä lähistöllä
Harrisaajo	Lompolo, Tepasto
Hetan Musiikkipäivät, mökillä olo	Mökki 3
Hetta 3	Mökkimme Muonion Vuontisjärvellä
Jeris, Olos 7	Norja
Jäämeri, porotila, luontokeskus	Olos, Jeris
Kautokeino, Musiikkipäivät, eräkämpä 3	Olos, Torassieppi, Pallas
Kemi, Hetta, Levi	Olostunturi 3
Kilpisjärvi 5	Oulanka
Kilpisjärvi, Alta	Pallas 6
Kittilä 3	Raattama/Enontekiö
Kokous Oloksella	Skiing from Hetta to Inari
Lapin luontokeskus, jäämeri	Särkijärvi
Levi 7	Särkijärvi/Ylläs
Levi, Olos, Muonio	Vuontisjärvi
	Ylläs 10

4.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Pallas-Ounastunturin kansallispuiston kävijöistä miltei kaikki (94 %) ilmoitti harrastavansa alueella maastohiihtoa. Lisäksi 38 % ilmoitti harrastavansa päiväretkiä, 28 % luonnon tarkkailua ja 22 % ilmoitti käyvänsä Pallastunturin luontokeskuksessa (kuva 20). Muilla aktiviteeteillä oli 16–1 % osuus. Tyypillisesti kävijät osallistuivat kolmeen eri aktiviteettiin (taulukko 24).

Kävijöitä pyydettiin ilmoittamaan myös yksi kaikkein tärkein aktiviteetti. Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kaikkein tärkein aktiviteetti talvella on ylivoimaisesti maastohiihto (83 % vastaajista). Muita tärkeimpiä harrasteita olivat luonnon tarkkailu, retkeily, työ, yöpyminen autio/varaustuvassa ja moottorikelkkailu, jotka tärkeimmäksi oli ilmoittanut 1–4 % kävijöistä. Kohdassa muu/mikä oli annettu vaihtoehtoisiksi lintujen ruokinta, rentoutuminen, hiihto, lomailu, lumikengillä kävely, mökkeily, porosafari, potkukelkkailu, esiintyminen, tanssiminen ja luonnossa liikuminen (n=374).

Taulukko 24. Harrastusten lukumäärä käyntiä kohden (n=452).

Kpl	Miehet	Naiset	Kaikki %
1-3 aktiviteettia	86	61	74
4-6 aktiviteettia	26	24	24
7-9 aktiviteettia	2	3	2
yli 10 aktiviteettia	1	0	0

Kuva 20. Pääasialliset harrastukset, joihin aiottiin osallistua (n=468).

4.2.3 Käyntikertojen alueellinen jakautuminen

Pallas-Ounastunturin kansallispuiston alueen tärkeimmät vierailukohteet ovat talvella Pallastunturin alue (43 %), Vuontispirtin-Montellin seutu (35 %), Ounastunturin alue (34 %), Hetta-Pallas reitti (26 %), Jeriksen seutu 26 % ja Hannukurun seutu (22 %) (taulukko 25, kuva 9).

4.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus

Kävijöiden oleskelu alueella vaihteli puolesta tunnista kahteen ja puoleen kuukauteen. Kävijät voidaan jakaa päiväkävijöihin (alle vuorokausi) ja yöpyjiin (yli vuorokausi) oleskelun pituuden perusteella. Päiväkävijöitä oli 41 % kaikista kävijöistä ja he olivat alueella keskimäärin 4 tuntia.

Yöpyjiä oli puolestaan 59 % ja he olivat alueella tyypillisimmin ja keskimäärin 6 vuorokautta (taulukot 26 ja 27). Viimeisen viiden vuoden aikana kertoja on keskimäärin 11 ja useimmiten 6 kertaa. Ensimmäisen kerran oli yleisimmin käyty vuonna 1998 ja viimeksi vuonna 2002 (taulukko 28).

Taulukko 25. Kävijöiden alueellinen jakautuminen (mahdollista vierailu useammassa paikassa alueen sisällä samalla käynnillä) (n = 468). Alla lueteltu myös muualla kohdan merkinnät vierailukohteista.

Alue	kpl	%
Pallastunturin alue	201	43
Vuontispirtin-Montellin seutu	165	35
Ounastunturin alue	157	34
Hetta-Pallas reitti	124	26
Jeriksen seutu	122	26
Hannukurun seutu	101	22
Muonion erämaaosa	26	6
Pallasjärven-Pyhäjoen seutu	15	3
Enontekiön erämaaosa	15	3
Muualla	15	3

Muualla: Pyhäkero 3, Torassieppi 2, Pahtavaara, Keimiö, Olos, Raattama, Myllyniemi, Aakenustunturi, Keimiöjärvi, Onnasvaara ja Sammalvaaran reitit, Hetta

Taulukko 26. Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto (tunteja/vuorokausia) sukupuolen mukaan jaoteltuna (n=452).

Kävijäryhmä	n	%	keskiarvo	mediaani	moodi	min	max
Päiväkävijät	187	42	4,4 tuntia	4	5	0,5	15
Miehet	103	41	4,2			0,5	12
Naiset	78	40	4,7			0,5	15
Yöpyjät	265	59	6,3 vrk	6	7	1	80
Miehet	142	56	6,2			1	60
Naiset	114	58	5,7			1	35

Taulukko 27. Käynnin toistuvuus Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa (n=425).

	Ensi kertaa alueella		Käynyt aikaisemmin	
	kpl	%	kpl	%
	58	12	367	78
Mies	24	9	201	79
Nainen	31	16	154	78

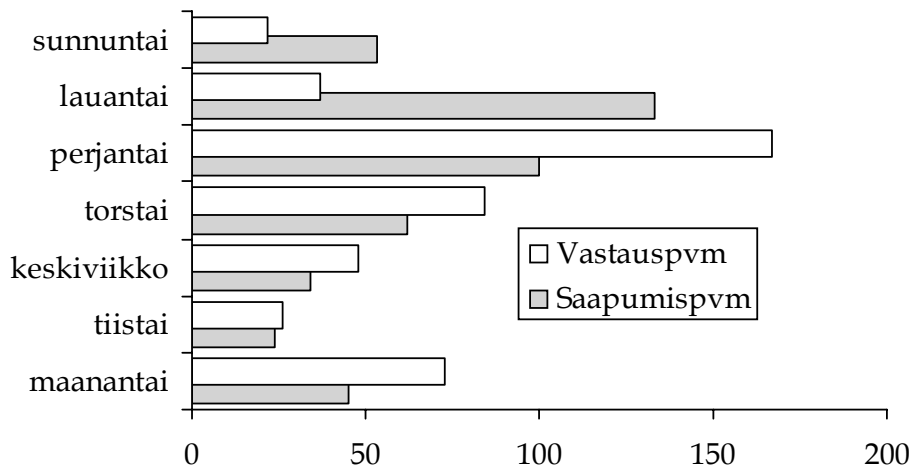
Taulukko 28. Ensimmäinen ja viimeisin käynti alueella (n=329).

		Min	Max	Moodi	Mediaani	Keskiarvo
Ensimmäisen kerran käynyt	Vuonna	1946	2003	1998	1987	1985
	Vuotta sitten	58	1	6	17	24
Viimeksi käynyt	Vuonna	1979	2003	2002	2002	2001
	Vuotta sitten	25	1	2	2	3

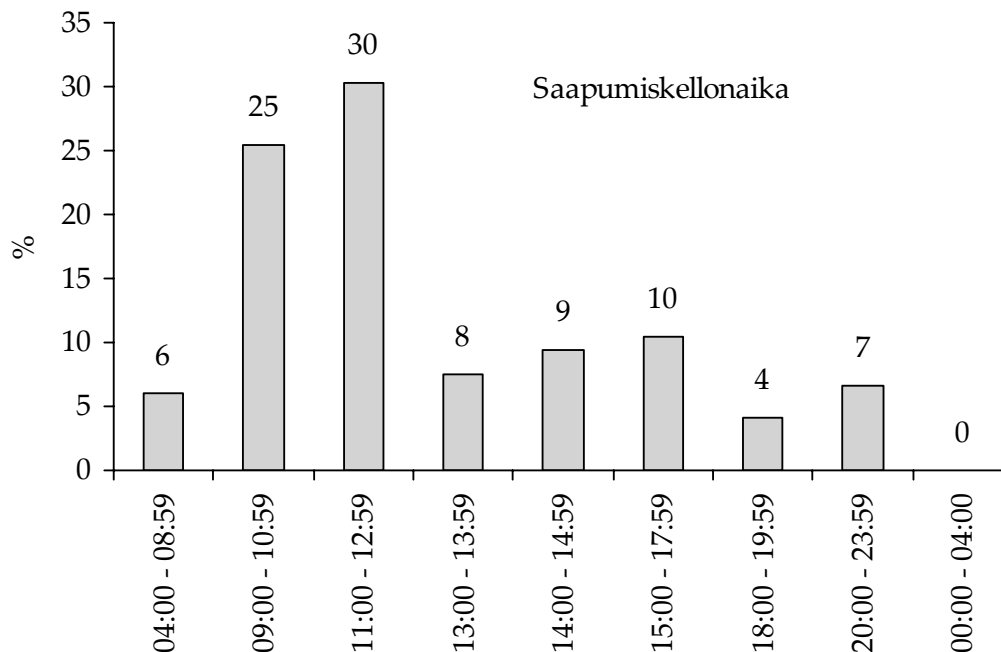
4.2.5 Alueelle saapuminen

Talvella 2003 Pallas-Ounastunturin kansallispuistoon tultiin useimmiten viikonloppuna. Vilkkain haastattelupäivä oli perjantai (kuva 23). Kävijöiden saapuminen alueelle vaihteli käytännössä kello 07.00 ja 24.00 välisenä aikana (kuva 24), suurin osa kävijöistä saapui alueelle klo 9.00 ja 13.00 välisenä aikana (n. 55 %).

Henkilöautolla saapui alueelle noin 51 % kävijöistä. Seuraavaksi suosituin oli linja-auto 13 % ja lentokone + jatkoyhteys 12 % (taulukko 29). Muita kuin listassa mainittuja kulkuneuvoja olivat mm. hiihtäen, juna + henkilöauto ja moottorikelkka.

Kuva 23. Havaintojen (lukumäärä) jakaantuminen viikonpäivän mukaan (n=459).

Kuva 24. Alueelle saapuminen vuorokauden ajan mukaan (n=412).

Taulukko 29. Alueelle saapuminen, kulkuneuvo (n = 485).

Kulkuneuvo	kpl	%
henkilöauto	238	51
linja-auto	61	13
lentokone + jatkoyhteys	57	12
tilausbussi (ryhmämatka)	42	9
juna + jatkoyhteys	37	8
muu, mikä?	30	6
henkilöauto + asuntovaunu, matkailuauto	20	4

4.2.6 Käyntiin liittyvä rahankäyttö

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa noin 83 % kävijöistä ilmoitti käynnistä aiheutuneen jonkinlaisia kustannuksia. Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa käyntiin käytettiin talvella 2003 rahaa keskimäärin 620 € kävijää kohden (taulukko 30). Käyntiin liittyvästä rahankäytöstä 76 % jäi kohde- tai lähialueelle ilman matkakuluja. Henkilöautolla kulkeneiden (51 % kävijöistä) matkakuiluista voidaan olettaa puolet käytettävän puiston lähialueella, mikä tarkoittaa keskimäärin 90 € kävijä. Matkan varrella käytetyistä rahoista 50 % kohdistui ruokailuun liittyviin menoihin (ruoka-ostokset ja kahvilat) (taulukko 31).

Taulukko 30. Käyntiin liittyvä rahankäyttö sekä matkakustannukset talvella 2003 (euroa/käynti) (niiden vastausten keskiarvo, joissa oli ilmoitettu kuluja tai että kulut olivat 0 euroa).

	kaikki kävijät (n = 466)	päiväkävijät (n = 204)	yöpyvät (n = 262)
Menot yhteensä käynnillä	620,35	569,64	657,92
eritellyt kustannukset (pl. erottelemattomat kulut mm. pakettimatkalaiset)			
edestakaiset matkakustannukset	359,15	322,64	387,82
kulut kansallispuiston lähialueella	298,57	298,72	298,94
kulut matkanvarrella	94,01	80,77	102,92

Taulukko 31. Käyntiin liittyvät menot alueellisesti sekä menolajeittain (pl. erottelemattomat kulut mm. pakettimatkalaiset) (n=466).

	Osuus menoista, %	Vastaus %	menoja ilmoitti % vastaajista
Rahankäytön alueellinen jakautuma			
– kohde- tai lähialueella	76	75	68
– matkan varrella tai kotipaikkakunnalla	24	77	68
Rahankäytön menolajeittainen jakautuma alueella tai lähialueella			
– ruokailu	31	54	48
– majoittuminen	62	58	38
– ohjelmapalvelut	1	44	4
– muut menot	5	42	10
Rahankäytön menolajeittainen jakautuma kotipaikkakunnalla tai matkan varrella			
– ruokailu	50	38	30
– majoittuminen	24	30	7
– muut menot	26	27	5

4.2.7 Tietolähde

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa käyvistä matkailijoista yli puolelle (57 %) paikka oli jo entuudestaan tuttu. Toiseksi tärkein tiedonlähde oli tuttavat, ystävät ja sukulaiset, sitten tulee luontokeskukset, metsähallituksen palvelupisteet ja esitteet ja oppaat. WWW-sivuilta löysi talvella tietoa 16 % kävijöistä (taulukko 32).

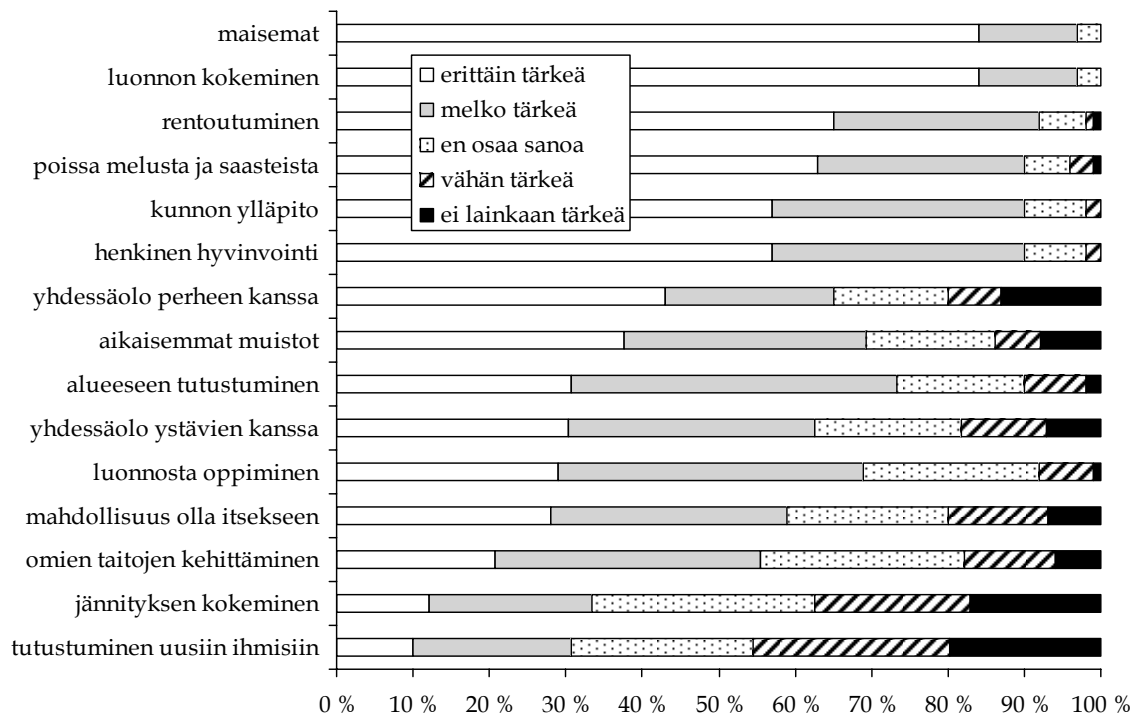
Taulukko 32. Mistä saanut tiedon alueesta (n=468, voi olla useampia vaihtoehtoja).

Tietolähde	kpl	%
paikka on entuudestaan tuttu	267	57
tuttavilta, ystäviltä tai sukulaisilta	176	38
esitteistä tai oppaista (esim. Villi Pohjola, retkeilyopas tms.)	123	26
luontokeskuksesta tai Metsähallituksen palvelupisteestä	123	26
www-sivuilta internetistä	75	16
muualta, mistä?	22	5
TV-/radio-ohjelmista tai lehtiartikkeleista	9	2
en osaa sanoa	10	2

4.3 Kävijäytyvyisyys

4.3.1 Käynnin tarkoitus

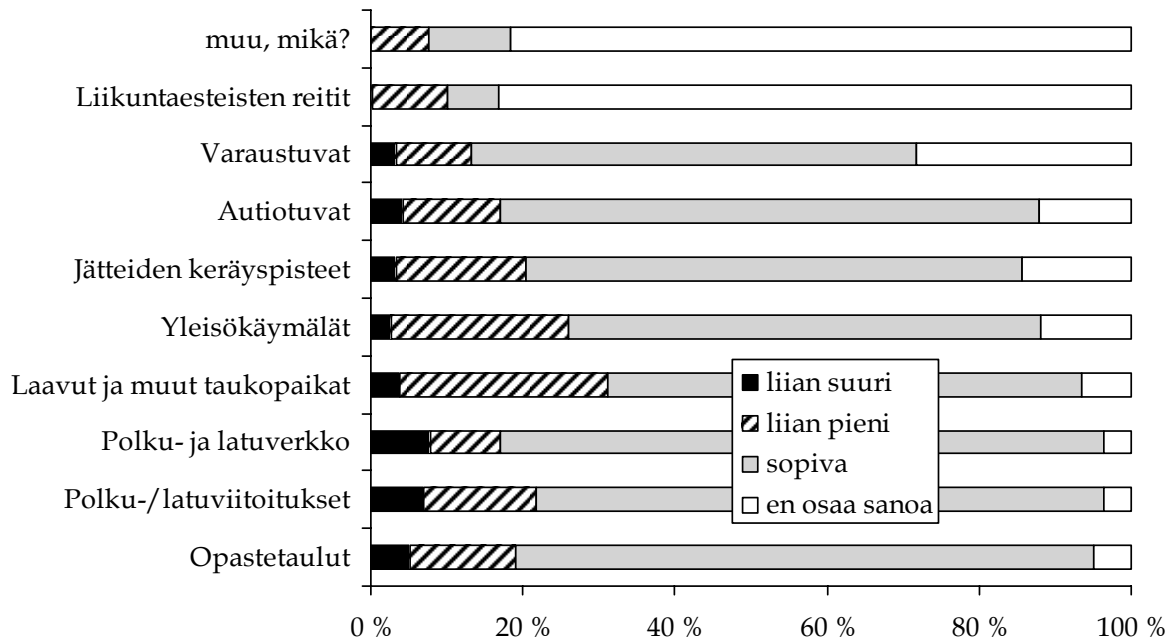
Tärkeimmät syyt vierailuun Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa talvella käyvistä vierailijoista ovat luonnon ja maisemien kokeminen, rentoutuminen, oleminen poissa melusta ja saasteista, henkinen hyvinvointi ja kunnon ylläpito (kuva 25).

Kuva 25. Kävijöiden virkistysmotiivit Pallas-Ounastunturin kansallispuiston alueella, % -jakauma. Virkistysmotiivien tärkeyttä kuvataan palkilla, joka on jaettu osiin sen perusteella, kuinka tärkeä motiivi on. Kysymys: "Mitä pidätte tärkeänä vieraillessanne täällä juuri nyt?" (n=429).

4.3.2 Palvelujen ja rakenteiden riittävyys

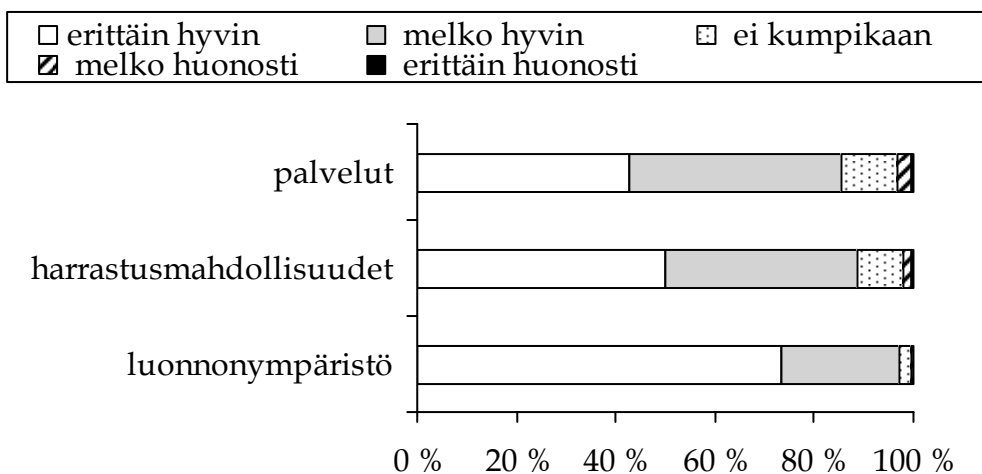
Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kävijät arvioivat talvella palvelujen ja rakenteiden olevan varsin riittäviä ja määrällisesti sopivia. Eniten kaivattiin lisää laavuja ja muita taukopaikkoja (27,1 %), sekä yleisökäymälöitä (22,8 %) (kuva 26). Kohdassa muut oli viisi kertaa mainittu informaation taulujen määrän olevan liian pieni. Tietoja kaivattiin säännöistä, palveluista ja kioskeista.

Kuva 26. Palveluiden ja rakenteiden riittävyys (n=450, kohta muu, mikä n=66).

4.3.3 Kävijöiden odotukset

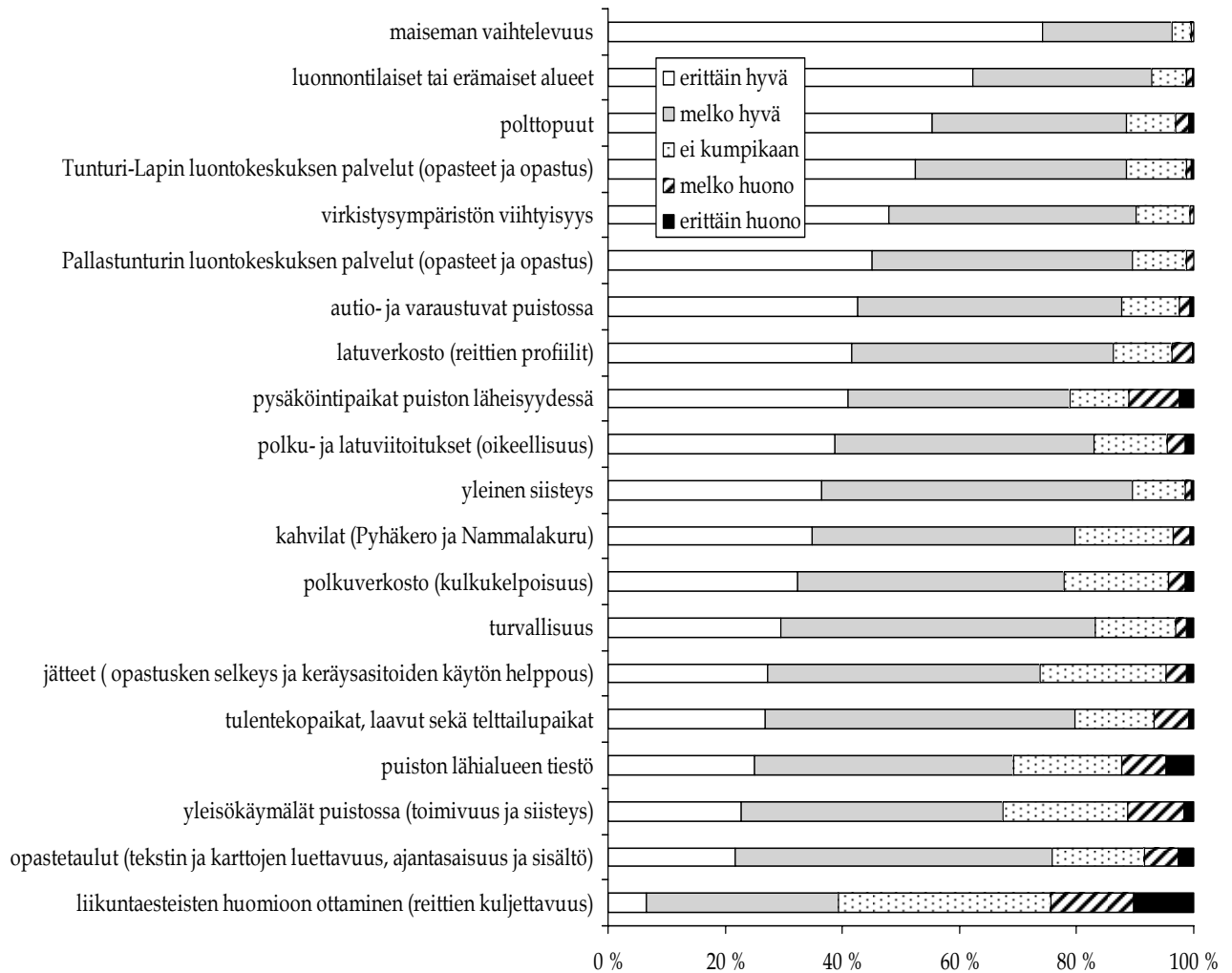
Pallas-Ounastunturin kansallispuiston luonnonympäristö vastasi hyvin kävijöiden odotuksia, harrastusmahdollisuudet ja palvelutkin vastasivat melko hyvin odotuksia (kuva 27).

Kuva 27. Kuinka käynti vastasi kävijöiden ennako-odotuksia eri asioiden suhteen (n=468).

4.3.4 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kävijät ilmoittivat käyttäneensä eniten latuverkostoa (96 %), opastetauluja (91 %), polku- ja latuviitoitusta (90 %), polttopuita (82 %), tulentekopaikkoja (79 %), yleisökäymälöitä (76 %) ja auto-/varaustupia (76 %). Alhaisin käyttöaste oli puiston läheisyydessä sijaitsevilla pysäköintialueilla (51 %). Parhaimmaksi palveluvarustukseksi Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kävijät arvioivat Tunturi-Lapin luontokeskuksen palvelut sekä polttopuut. Huonoimpia arvioita kävijät antoivat liikuntaesteisten huomioimisesta, yleisökäymälöistä ja puiston lähialueen teistä (kuva 28).

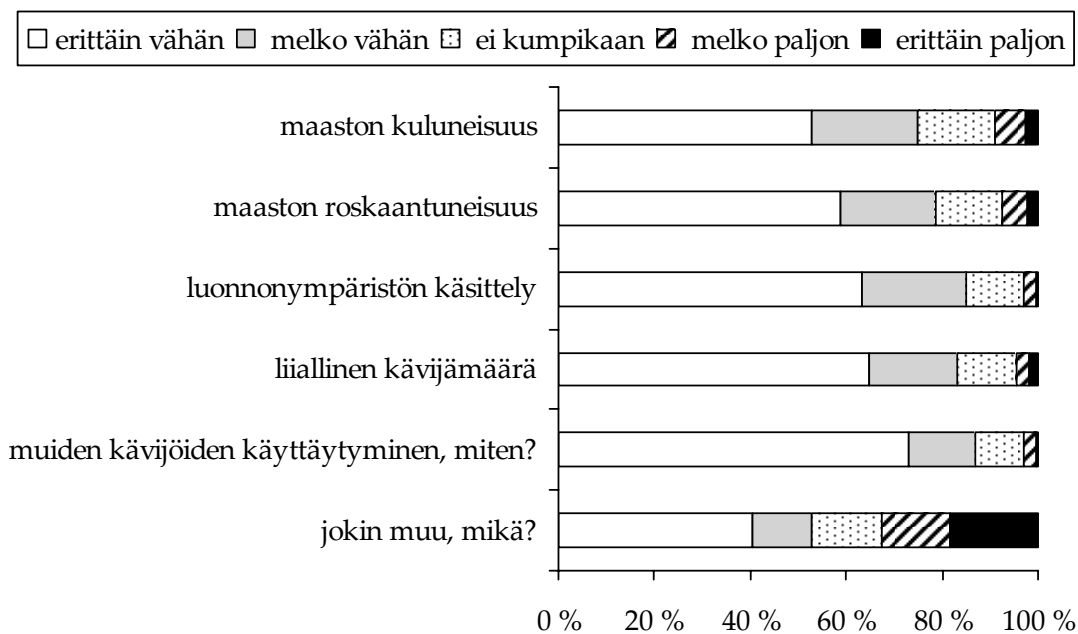
Kuva 28. Kävijöiden mielipiteet Pallas-Ounastunturin kansallispuiston alueen palveluista sekä ympäristön laadusta, % -jakauma. Mukana vain sellaisten kävijöiden mielipiteet, jotka ilmoittivat käyttäneensä palvelua (n=450, kohta liikuntaesteisten huomioon ottaminen n=107).

4.3.5 Käyntiä häiritsevät tekijät

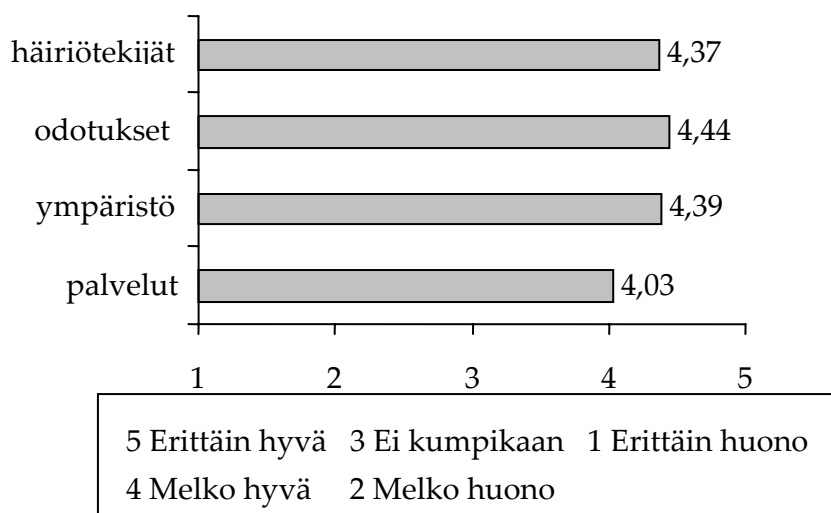
Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa talvella 2003 käyneitä vierailijoita ei ollut häirinnyt juuri mikään (kuva 29). Jokin muu kohdassa oli esitetty häiriötekijäksi useimmiten lumen vähyys, 27 kertaa. Toinen muu toistuva häiriötekijä oli moottorikelkka, 7 kertaa.

4.3.6 Kävijätyytyväisyysindeksi

Pallas-Ounastunturin kansallispuiston vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi on talvella 4,31 ja aluekohtainen kävijätyytyväisyysindeksi on myös 4,31. Luvuissa on laskettu kaikista odotuksista, mielipiteistä ja häiritsevistä tekijöistä keskiarvo (kuva 30).

Kuva 29. Käyntiä häiritsevät tekijät (n=400, kohta muu, mikä n=114).

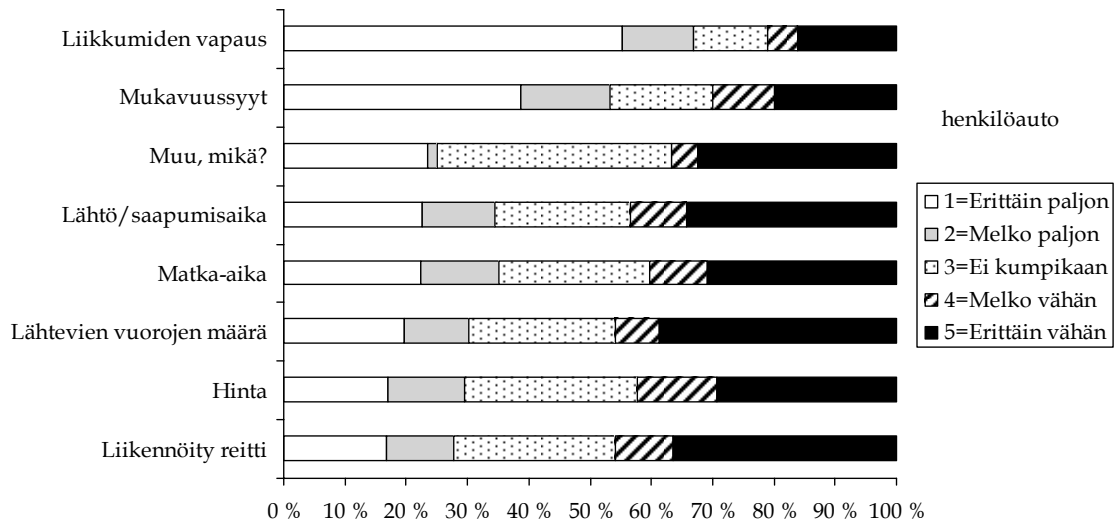

Kuva 30. Kävijättytyväisyyteen liittyvät osatekijät (keskiarvo) (n=400)

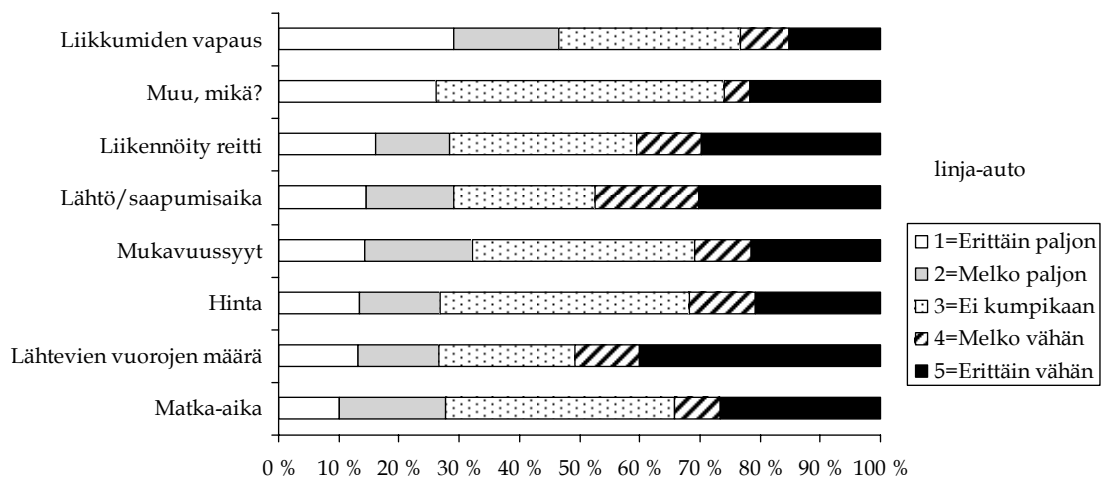
5 Yhteisiä tuloksia kesältä ja talvelta 2003

5.1 Joukkoliikenteen käyttö

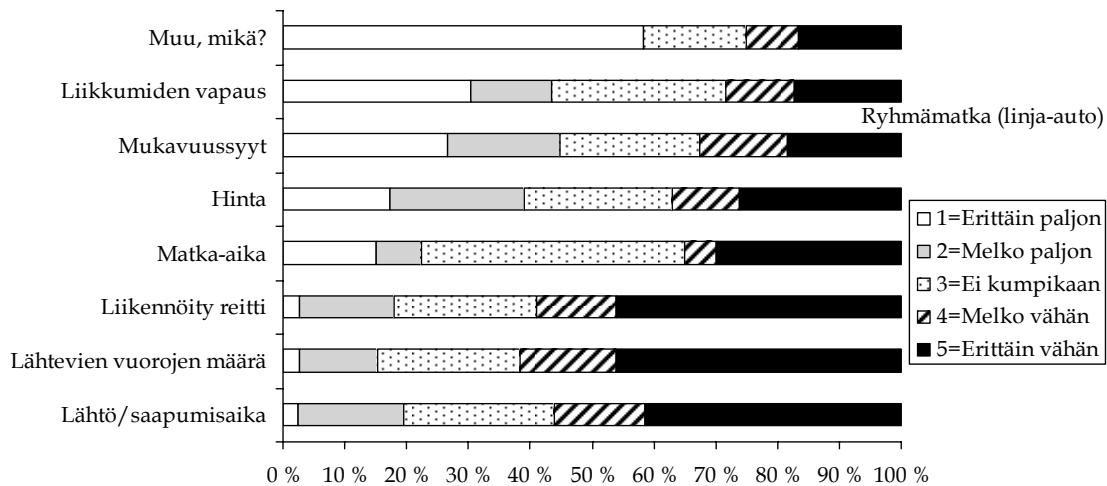
Puistossa vierailleista 51,8 % tiesi miten alueelle saavutaan yleisiä kulkuneuvoja käyttäen. Joukkoliikenteen käyttämättä jättämiseen samoin kuin käyttämiseen vaikutti eniten liikkumisen vapaus ja mukavuusyyt. Matkan hinta vaikutti vain harvojen matkailijoiden liikkumismuotoon (kuva 31a-e).

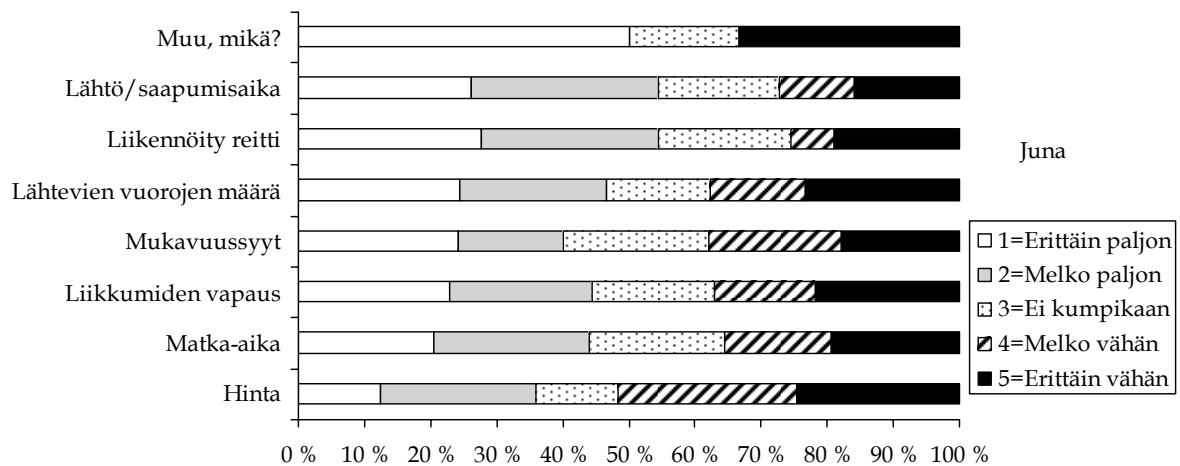
Kuva 31a. Mitkä syyt vaikuttivat omalla autolla liikkuneiden vastanneiden päätökseen olla käyttämättä joukkoliikennevälineitä alueelle tullessanne. Kohdassa muu, mikä, oli mainittu useimmin tavarain määrä (n=460, muu, mikä n=68).

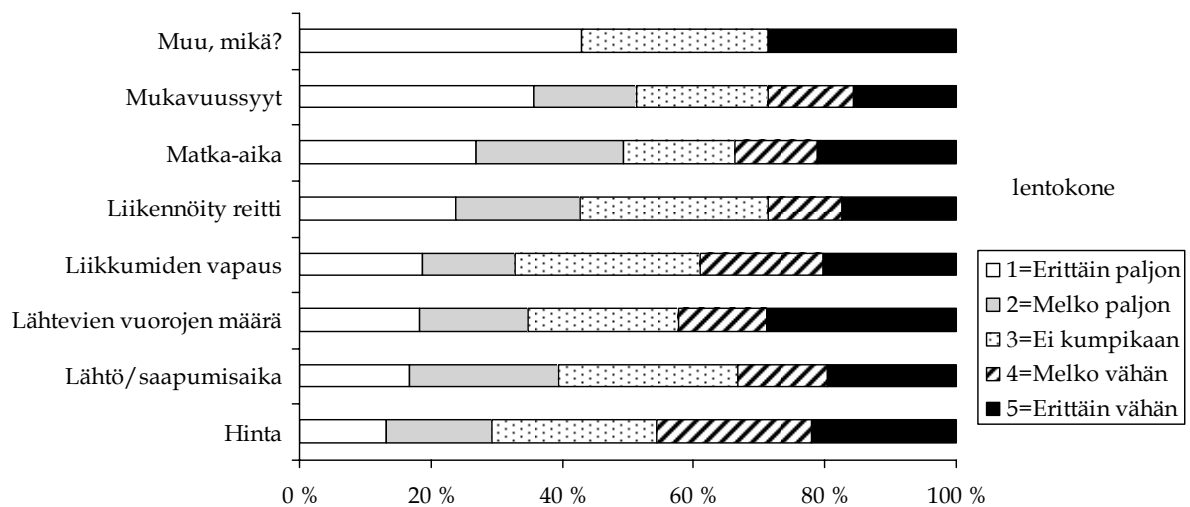
Kuva 31b. Mitkä syyt vaikuttivat linja-autolla liikkuneiden vastanneiden päätökseen käyttää joukkoliikennevälineitä alueelle tullessaan. Kohdassa muu, mikä, oli mainittu liikkumisen vapaus, lapsimäärä (n=126, muu, mikä n=23).

Kuva 31c. Mitkä syyt vaikuttivat matkatoimiston järjestämällä pakettimatalla liikkuneiden vastanneiden päätökseen käyttää joukkoliikennevälineitä alueelle tullessaan. Kohdassa muu, mikä, oli mainittu ryhmässä liikkuminen (n=90, muu, mikä n=12).

Kuva 31d. Mitkä syyt vaikuttivat junalla liikkuneiden vastanneiden päätökseen käyttää joukkoliikennevälineitä alueelle tullessaan (n=113, muu, mikä n=6).

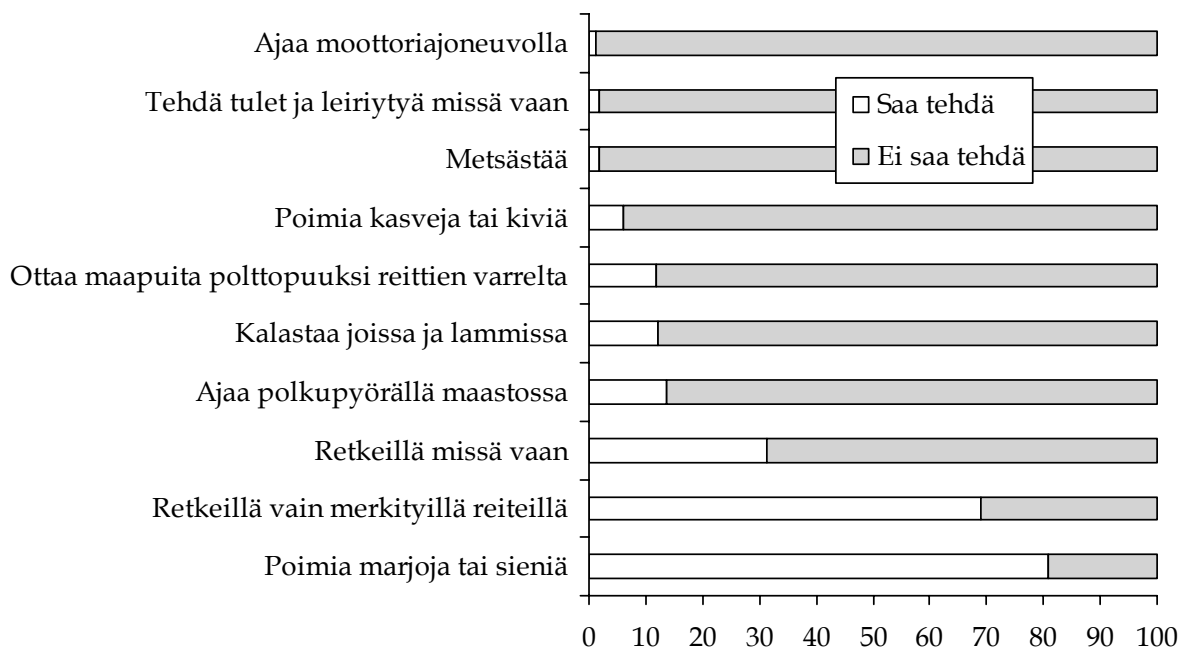
Kuva 31e. Mitkä syyt vaikuttivat lentokoneella liikkuneiden vastanneiden päätökseen käyttää joukkoliikennevälineitä alueelle tullessaan (n=94, muu, mikä n=7).

5.2 Mikä on sallittua Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa?

Puistossa kävijöiltä kysyttiin, mikä on sallittua kansallispuistossa? Marjojen tai sienien poimimisen puiston alueella tiesi sallituksi 81 % kävijöistä. Virheellisesti 68,9 % kävijöistä oli sitä mieltä, että puistossa saa retkeillä vain merkityillä reiteillä ja 31 %, että saa retkeillä missä vaan. Virheellisesti sallittuna pidettiin myös polkupyörällä ajamista maastossa (13,7 %), kalastamista joissa ja lammissa (12,2 %), maapuiden ottamista polttopuiksi reittien varrelta (11,8 %) ja kasvien tai kiven poimimista (6,1 %) (kuva 32). Kohtaan kalastaa joissa ja lammissa oli moni vastaaja (13) liisännyt, että vain luvalla. Lisäksi oli mainittu, että meille poromiehille kaikki on sallittua, polkupyörällä saa ajaa luvan kanssa (2), erämaa-alueella saa tehdä tulet ja ottaa maapuita, saa retkeillä missä vaan, poisluettuna rajoitusosa sekä moottorikelkalla ja mönkijällä saa ajaa puistossa (viihemainitut vastaajat paikallisia luontaiselinkeinojen harjoittajia).

5.3 Vapaamuotoiset palautteet

Vapaamuotoisiin palautteisiin vastasi noin 16 % kävijöistä. Eniten moitteita saivat polku- ja latuviitoitukset. Matkan varsille toivottiin lisää kilometrikylttejä ja tiheämpiä reittimerkintöjä. Myös kokonaan uusia kävely- ja hiihtoreittejä esitettiin useampaan paikkaan. Laavuja tahdottiin lisää levähdyspaikoiksi. Paljon tuli myös kiitosta palveluista ja maisemista. Palautteet löytyvät sellaisenaan liitteistä (LIITE 2).

Kuva 32. Tiedättekö, mikä on sallittua kansallispuistossa % -jakauma.

5.4 Joukkoliikenteen kehittäminen

Kävijöiltä kysyttiin miten joukkoliikennepalveluja tulisi kehittää, jotta joukkoliikenne olisi houkuttelevampi vaihtoehto kansallispuistoon saapumiseksi. Suurimmassa osassa pyydettiin parantamaan aikataulujen esillä oloa. Erityisesti pyydettiin käyttämään www-sivuja. Hetan ja Pallaksen välille toivottiin lisää ja toimivampia vuoroja. Hintoja pidettiin myös liian korkeana. Lisäksi eri joukkoliikennevälineiden parempaa yhteen sovittamista haluttiin. Junaradan pidennys Kolarista eteenpäin oli muutamassa kommentissa. Lentovurojen lisäystä ja suoria yhteyksiä Enontekiölle oltiin vailla. Kaikki mielipiteet löytyvät liitteistä (LIITE 3).

5.5 Matkan jälkeen tuletteko uudelleen alueelle

Kävijöiltä kysyttiin myös tuletteko matkan jälkeen uudelleen alueelle ja suositteletteko aluetta ystävilleen? Vain noin 2 % (n=986) vastasi, ettei palaa uudelleen alueelle ja näistäkin vastaajista 27 % oli kaukaa ulkomailta, joka varmasti vaikutti asiaan. Paikkaa suosittelee ystävilleen 99,3 %.

5.6 Kyselystä kieltäytyjät

Kyselystä kieltäytyi kaiken kaikkiaan 86 henkilöä ja kieltäytyjät keskittyivät lähinnä Pallakselle ja Pyhäkerolle (taulukko 33). Naisia ja miehiä oli yhtä paljon ja arvioitu ikä n. 49 vuotta (keskiarvo). Kieltäytyjiä tavattiin pääasiassa talvella, lukuun ottamatta Pallastunturin luontokeskusta, missä kieltäytyjiä oli runsaasti syksyllä. Pyhäkerolla kieltäytyjät olivat enimmäkseen kevään hiihtoturisteja.

Taulukko 33. Kieltäytyjät paikan mukaan jaoteltuna.

Paikka	Kieltäytyjiä yhteensä
Pallas luontokeskus	47
Pyhäkero	18
Montell	5
Sioskuru	4
Hannukuru	1
Nammalakuru	4
Porokämpä Mustavaara	3
Mäntyrova	2
Vuontisjärven kota	1

6 Kävijämäärä

6.1 Pallas-Ounastunturin vierailijoiden käyntikerrat

Pallas-Ounastunturin kansallispuistoon tehtiin vuonna 2003 yhteensä n. 125 000 käyntikertaa. Näistä 87 000 kulki sesonkiaikoina laskureiden ohi puistoon ja 20 000 oli sellaisia, jotka kävivät vain Pallastunturin luontokeskuksessa. Tämä luku saadaan kun Pallastunturin luontokeskuksessa laskettiin vuonna 2003 yhteensä 45 000 käyntikertaa ja kävijätutkimuksessa maastossa haastatelluista (ei Pallas) 22 % ei käynyt luontokeskuksessa eli laskureiden 87 000:stä yhteensä 20 000. Lisäksi kansallispuiston kävijöiksi lasketaan Hetan Pyhäkerolla virallista kelkkauraa käyttäneet kelkkailijat, Pallasjärvellä vierailevat mm. kalastajat, reittien ulkopuolella kulkevat eräretkeilijät sekä luontaiselinkeinojen harjoittajat. Näiden kävijöiden käyntikertoja ei ole laskureissa mukana, joten niiden määräksi on arvioitu n. 18 000.

Tunturi-Lapin luontokeskuksessa laskettiin vuonna 2003 yhteensä 24 000 käyntikertaa ja vastaavasti kävijätutkimuksessa maastossa haastatelluista 15 % oli käynyt luontokeskuksessa eli laskureiden 87 000:stä yhteensä 12 000. Pallaksen matkailuhotellin asiakkaat ja laskettelijat, jotka eivät vierailleet luontokeskuksessa, eivät ole arvioissa mukana.

6.2 Luonnossa liikkujat kesällä

Kesällä 2003 Pallas-Ounastunturin kansallispuistoon tuli laskureilla mitattuna yhteensä 48 894 kävijää (käyntikertaa) eli 56,5 % puiston koko vuoden kävijöistä. Kävijöistä 27 519 eli 56 % tuli puistoon Pallastunturin luontokeskuksen ja hotellin ympäristöstä. Tunturihotelli Vuontispiirtiltä tulijoita oli 6 739 eli 14 %, Hetasta Pyhäkerolle 3 452 eli 7 % ja Hotelli Jerikseltä 2 705 eli 5,5 % (taulukko 34). Enontekiön kunnan alueelta puistoon tuli kaikkiaan 25,7 % kävijöistä, muut Muonion puolelta. Korjauskertoimet on saatu laskurikohtaisen kalibroinnin avulla (Horne et al. 1998).

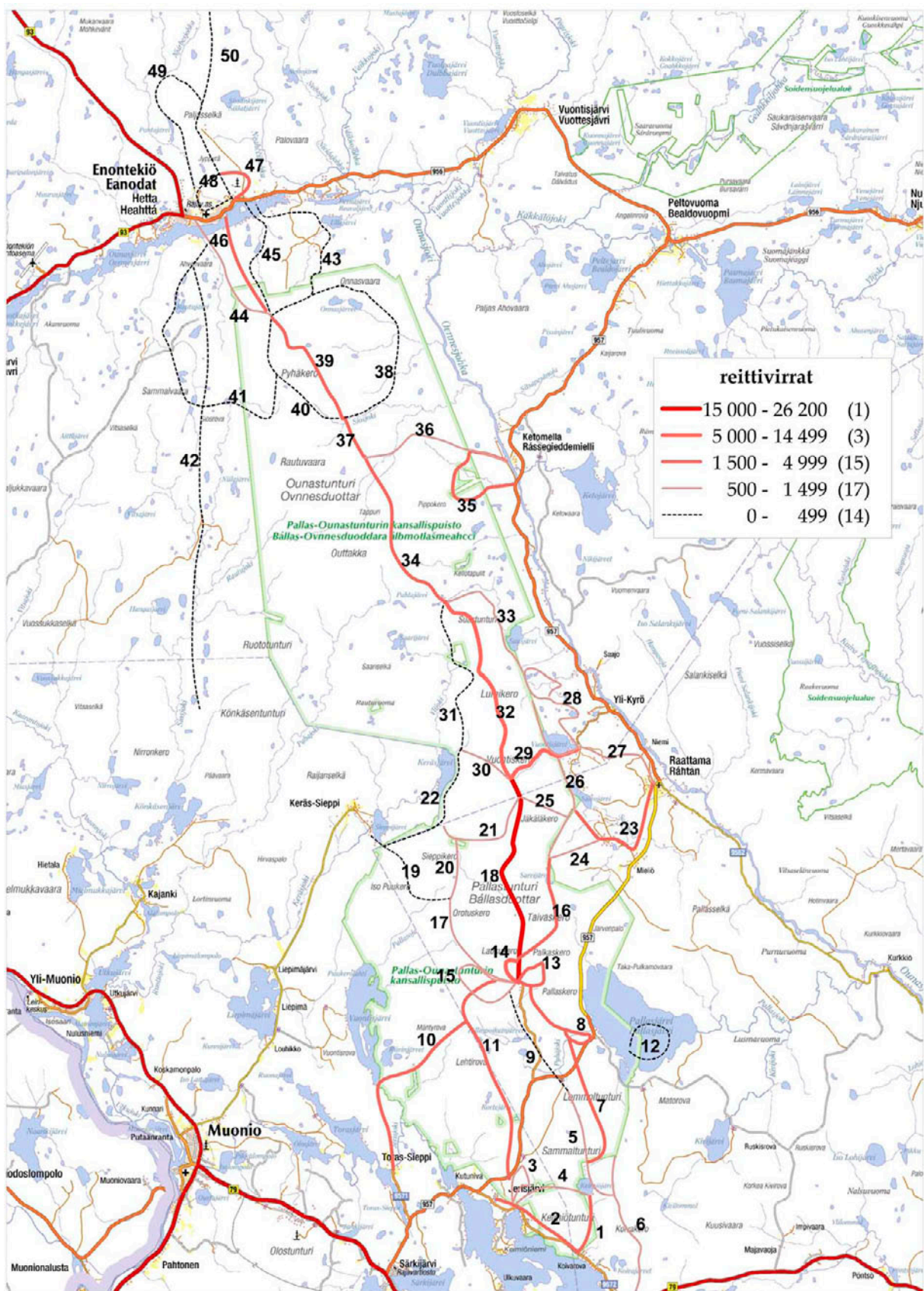
Kävijätutkimuksessa kysyttiin kulkijoiden käyttämiä reittejä tarkempien puiston sisäisten reittivirtojen selvittämiseksi. Reittivirtakysymykseen vastasi n. 82 % vastaajista, joista n. 16 % kertoi kulkeneensa vain yhtä reittiä. Suosituimpia reittejä olivat Pallaksen hotellilta, Hetasta, Vuontispiirtiltä ja Jerikseltä lähtevät reitit (taulukko 35, kuva 33). Kesällä selvästi suosituimmat reitit olivat Pallas-Vuontispiirti-Hannukuru alueen reitit (reitit 18, 29 ja 32). Reittivirtojen laskennassa on käytetty suhdelukuja pohjoisessa (0,82) ja Pallaksen ympäristössä (2,2). Nämä suhdeluvut on pystytty tarkasti laskemaan kävijälaskureiden tietojen perusteella vertaamalla niitä ja haastattelussa reittikysymykseen vastanneiden määrää samalta reitiltä. Kansallispuiston eteläosassa ja keskiosassa kävijälaskurin sykäykset ja haastatteluiden osuudet vastasivat toisiaan.

Taulukko 34. Kävijälaskureiden ohi Pallas-Ounastunturin kansallispuistoon tai lähiympäristön reiteille (Jyppyrä) tulleet kävijät kesällä 2003.

Laskurin nro.	paikka	laskurin ohi puistoon tulleet kävijät	laskuri- sykäys	korjaus- kerroin	kalibrointiaika (h)
1	Koivarova	788	1791	0,44	12
2	Jeris, ala	608	1105	0,55	6
3	Torassieppi	501	1001	0,50	8
4	Pallas, tuuliaita	4377	8418	0,52	29
5	Pallas, hissit	3036	4671	0,65	32
6	Pallas, hotelli	20106	26455	0,76	43
7	Pyhäjoki, LP	2108	2395	0,88	25
8	Rauhala	329	549	0,60	8
9	Vuontispirtti	6739	10870	0,62	53
10	Hietajärventie	768	1239	0,62	25
11	Mustavaara	490	1001	0,49	13
12	Jeris, portti	2097	3329	0,63	19
13	Pippovuoma	1602	2427	0,66	37
14	Keimiötunt. Maja	1893	3641	0,52	16
15	Pyhäkero	2045	5112	0,40	32
16	Pyhäkero	1407	3432	0,41	19
17	Jyppyrä	2557	4735	0,54	53

Taulukko 35. Pallas-Ounastunturin kansallispuiston reittien kävijävirrat.

reitti	talvi	kesä	reitti	talvi	kesä	reitti	talvi	kesä
1	5374	1694	18	9571	26192	35	664	2310
2	4885	1611	19	1101	101	36	1196	1394
3	9348	867	20	5709	609	37	2570	4197
4	3542	743	21	5408	914	38	1551	89
5	6840	991	22	3105	304	39	797	4498
6	732	867	23	5374	1694	40	6344	179
7	855	1611	24	2904	508	41	1329	89
8	855	2603	25	4407	1321	42	44	44
9	7011	371	26	5308	609	43	2393	134
10	6962	1735	27	4106	1016	44	2570	629
11	8213	2355	28	5108	609	45	7412	359
12	244	0	29	8313	12518	46	12620	4445
13	1221	1735	30	3205	609	47	177	4066
14	1954	5702	31	1684	179	48	443	134
15	6200	743	32	3806	11649	49	2388	134
16	10200	2355	33	5609	539	50	132	0
17	14824	1239	34	2481	4668			

Kuva 33. Kesäkävijöiden käyttämät reitit eli kävijävirrat. © Metsähallitus 2008, © Maanmittauslaitos 1/MML/08.

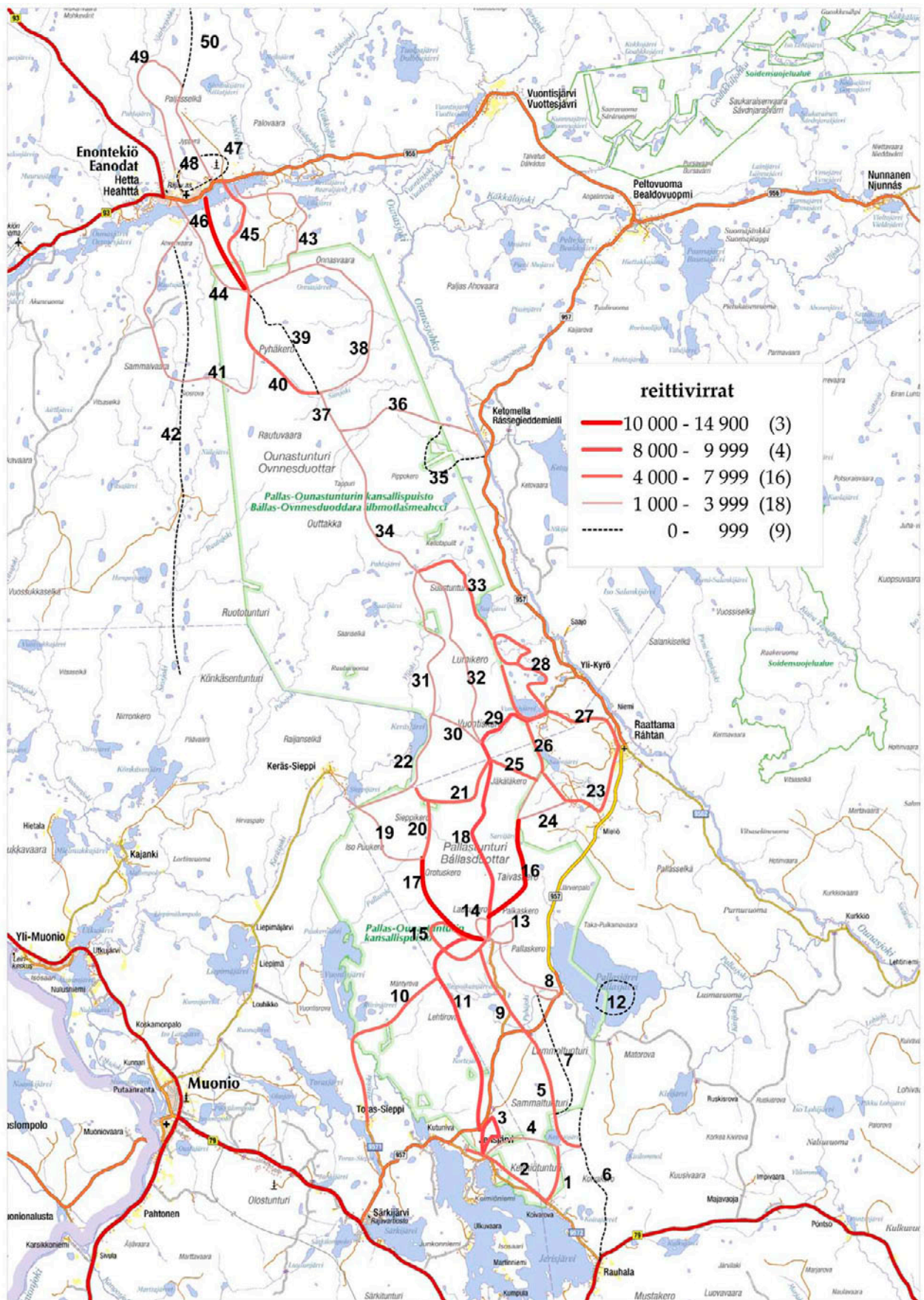
6.3 Luonnossa liikkujat talvella

Talvella 2003 Pallas-Ounastunturin kansallispuiston reittejä tuli laskureilla mitattuna kulkemaan yhteensä 37 661 kävijää eli 43,5 % kaikista kävijöistä. Kävijöistä 13 678 eli 36 % tuli puistoon Pallastunturin luontokeskuksen ja hotellin ympäristöstä. Tunturihotelli Vuontispiirtä tulijoita oli 3 360 eli 9 %, Hetasta Pyhäkerolle 5 342 eli 14 % ja Hotelli Jerikseltä 5 492 eli 15 % kaikista kävijöistä (taulukko 36). Enontekiön puolelta tuli puistoon yhteensä 25,2 % kävijöistä eli yhteensä 13 608 ja loput Muonion puolelta. Lukuihin on käytetty korjauskertoimia, jotka on saatu laskuri-kohtaisen kalibroinnin avulla (Horne et al. 1998).

Talvikävijät jakaantuivat melko tasaisesti laduille, lukuun ottamatta muutamia erityisen suosittuja reittejä. Tällaisia olivat Pallaksen lähiladut, Pallas-Vuontispiirtti, Hetta-Pyhäkero ja Jeriksen lähiladut (reitit 3, 16, 17 ja 46) (taulukot 35 ja 36, kuva 34).

Taulukko 36. Laskureiden ohi puistoon tulleet kävijät ja laskurien sykäykset, kalibraatiokertoimet ja kalibrointi-aika.

Laskurin nro.	paikka	laskurin ohi puistoon tulleet kävijät	laskuri sykäys	korjauskerroin	kalibrointi-aika
1	Koivarova	1805	5824	0,31	10
2	Jeris, ala	1284	2675	0,48	10
3	Torassieppi	1729	5086	0,34	9
4	Pallas, tuuliaita	1542	3023	0,51	12
5	Pallas, hissit	6875	14946	0,46	17
6	Pallas, hotelli	5261	10315	0,51	18
7	Sarvijärvi	2112	4694	0,45	14
8	Kerässieppi	2005	2089	0,96	5
9	Röyninkuru	3360	8841	0,38	14
12	Jeris, portti	4208	9787	0,43	17
13	Tappuri	810	1141	0,71	3
14	Koivukuru	3036	6601	0,46	15
15	Pyhäkero	4653	13294	0,35	17
16	Onnasvaara	689	1913	0,36	13
reittivirtoja puiston sisällä ja Hetan Pahtajärven reitillä					
10	Hannajärvi	1328	3162	0,42	13
11	Hannukuru	560	1401	0,40	9
17	Sissanki	1304	2461	0,53	9

Kuva 34. Pallas-Ounastunturin kansallispuiston talvireittien kulkijat eli kävijävirrat. © Metsähallitus 2008, © Maanmittauslaitos 1/MML/08.

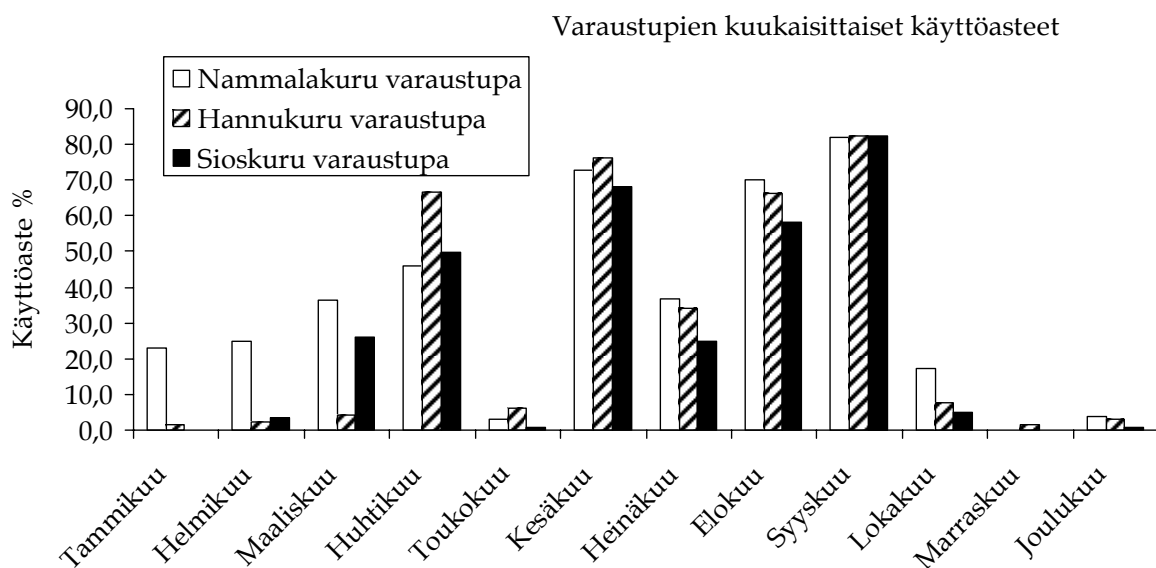
6.4 Taukopaikkojen kävijät ja varaustupien käyttöasteet

Taukopaikoista useimmin Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa käytiin Montellin ja Nammalaturun taukopaikoilla. Usein vierailtuja kohteita olivat myös Rihmakuru, Pyhäkero, Hannukuru, Pahakuru ja Vuontisjärven kota (taulukko 37). Taukopaikkojen kävijät on laskettu taukopaikan ohi kulkevien tai taukopaikalle tulevien kulkijoiden määränä. Kaikki kävijät eivät käy taukopaikan mahdollisen autiotuvan sisällä, eivätkä kirjoita nimeään vieraskirjaan, joten vieraskirjojen nimien määrät ovat miltei kaikissa tapauksissa selvästi todellisia lukemia pienempiä. Taukopaikkojen käyntikertojen määrä on saatu joko suoraan elektronisista laskureista tai muutamassa kohdassa, missä laskuritietoja ei ollut suoraan saatavilla, % -osuutena viereisestä reitistä, arvioimalla ja hyväksikäyttämällä kävijätutkimustietoja. Nämä arviot ovat: 20 % Sioskuru-Hannukuru välin kulki-joista poikkeaa myös Tappurin kämpällä ja 60 % Vuontispirtti-Montell kulkijoista jatkaa myös Nammalakuruun.

Pallas-Ounastunturin kansallispuiston kävijöistä ilmoitti kävijätutkimuksessa yöpyvänsä auto-/varaustuvassa talvella n. 13 % eli 5 000 ja kesällä n. 37 % eli 19 000. Näiden kävijöiden käytöstä varaustupien käyttöasteet ovat varauskirjanpidon mukaan kesällä 30–70% ja talvella alle 10 %, lukuun ottamatta maaliskuu-huhtikuuta (kuva 35).

Taulukko 37. Pallas-Ounastunturin kansallispuiston taukopaikkojen kävijät 2003.

taukopaikka	käyntikerrat	taukopaikka	käyntikerrat
Montell	32802	Suaskuru	7598
Nammala	27998	Sarvijärvi	5998
Rihmakuru	15722	Pallaskota	5919
Pyhäkero	15650	Tappuri	2648
Vuontiskota	13373	Pippovuoma	2411
Hannukuru	12685	Mustakero	2028
Pahakuru	12148	Savilampi	820
Keimiöjärvi	8931	Mustavaara	800
Sioskuru	8625	Rautuoja	318
Mäntyrova	8030		

Kuva 35. Pallas-Ounastunturin kansallispuiston varaustupien käyttöaste.

6.6 Kansallispuiston aluetaloudellisista vaikutuksista

Matkailijoiden ilmoittamasta rahankäytöstä koko matkaan ja alueella erikseen, voidaan laskea välitön matkailutulo alueelle. Kevättalvella 2003 kansallispuistossa laskettiin olevan 71 000 käyntikertaa ja kesällä 54 000. Vastaavasti kävijät ilmoittivat kävijätutkimuksessa käyttävänsä koko matkaansa talvella keskimäärin 620 € ja kesällä 530 €. Tästä ilmoitetusta summasta oli eroteltu käytettävän puiston lähialueella talvella 299 € ja kesällä 165 € ilman matkakuluja. Rahankäyttöä kuvaavassa kohdassa tehtiin olettaus, että puolet henkilöautolla liikkuvien matkakuluista jää puiston lähiseudulle eli kesällä 80 € ja talvella 90 €, henkilöautolla liikkuvaa kävijää kohden.

Käyntikerroissa ei ole eroteltu saman kävijän useampia käyntejä puiston alueella vaan elektronisissa laskureissa kaikki puistoon tulevat kävijät on laskettu käyntikerroiksi. Kesällä 60 % ja talvella 65 %, kävijätutkimuksessa haastatelluista kävijöistä ilmoitti alueen olevan pääasiallinen vierailukohde. Näiden vierailijoiden keskimääräinen viipymä alueella oli 4 vuorokautta, jolloin voidaan olettaa, että jokainen on tehnyt keskimäärin 2 käyntikertaa kansallispuistoon. Tällöin saadaan puiston kävijämääräksi talvella 50 000 eri henkilöä ja kesällä 38 000 eli yhteensä 88 000, joiden ilmoittama puiston lähialueella käytetty suora matkailutulo alueelle oli 21,2 milj. € ilman matkakuluja. Matkakuluista jää alueelle edellä esitetyn kaavan mukaan yhteensä 4,1 milj. €.

Metsähallituksen Ylä-Lapin luonnonhoitoalueen kansallispuiston hoitoon ja puiston kävijöiden opastukseen käyttämä resursoinnin työllisyysvaikutus on kokonaisuudessaan n. 25 henkilötyövuotta. Ylläpitoon ja investointeihin hankittavat materiaalit lähialueilta ovat myös merkittävä aluetalouteen vaikuttava tekijä. Tämän lisäksi aluetalouteen vaikuttaa kansallispuistoa resurssina tai markkinointiarvona käyttävien matkailuyritysten työllistävä vaikutus sekä matkailutulon ja työllistävän vaikutuksen kerrannaisvaikutukset, joita ei tässä selvityksessä ole arvioitu.

7 Yhteenveto ja tulosten tarkastelu

Pallas-Ounastunturin kansallispuiston kävijätutkimus ja kävijälaskenta toteutettiin pääosin suunnitelmien mukaisesti. Kävijätutkimuksen otannassa ei pystytty talvella resurssien puutteen vuoksi keräämään aineistoa koko puiston alueelta yhtä tehokkaasti, joten haastatteluiden määrä jäi tavoitteesta ja samalla alueellisessa jakaumassa Enontekiön Pyhäkeron osuus korostui liikaa Pallaksen luontokeskuksen ympäristössä lyhyitä päiväretkiä tekevien kustannuksella. Vuonna 2003 Pyhäkerolta kerättiin 32 % lomakkeista vaikka todellinen kävijämäärä Pyhäkerolla oli talvella kävijälaskennan mukaan 9 %. Tosin vuoden 2003 Pyhäkeron käyntikerta-arviosta puuttuvat taukopaikalle kelkkauraa käyttävät puiston kävijät, jolloin todellinen ero on edellä esitettyä pienempi.

Kävijätutkimuksen tavoitteissa on pääpaino hoidon ja käytön suunnittelun tukemisessa, mihin tällä otannalla päästiin erinomaisesti. Vastaavasti kävijätutkimuksessa vähemmälle jääneiden päiväkävijöiden osuus käyntikerroista saatiin tarkasti laskettua kävijälaskennan avulla vaikka esim. mielipiteiden huomiointi tulee aliarvostettua. Esimerkiksi liikuntaesteisten palveluita kaivataan varmasti enemmän Pallaksen luontokeskuksen lähireiteillä kuin nyt tutkimuksessa tuli esille. Kävijätutkimuksen tuloksia voikin näillä rajoitteilla pitää erittäin luotettavana. Samoin kävijälaskenta onnistui erinomaisesti ja laskennan tuloksissa ei ole havaittu puutteita talven hieman liian lyhyitä laskurien kalibrointiaikoja lukuun ottamatta. Kaikkiaan tutkimukseen ja laskentaan käytettiin 36 henkilötyökuukautta työaikaa ja lisäksi varusteisiin investoitiin noin 14 000 €. Kävijälaskennan kokemusten perusteella voidaan todeta kävijälaskentaoppaan (Horne et al. 1998) resursointiarvion olevan oikean myös suuremmilla laskurimäärillä.

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa 2003 kesällä käyneiden matkailijoiden keski-ikä oli 45 vuotta. Talvella kävijät olivat hieman vanhempia keski-ikänsä ollessa 51 vuotta. Kesällä suurin kävijäryhmä oli 45–54-vuotiaat ja talvella 55–64-vuotiaat. Kesällä 1998 puiston kävijöiden ikäjakauma oli täsmälleen samanlainen, mutta silloin naisten osuus oli 62 % kävijöistä, mikä poikkeaa 2003 kesän tilanteesta. Ero selittynee osin erilaisella otannalla. 1998 tutkimuksen havainnoista 77 % oli kerätty Pallaksen luontokeskuksesta ja vain 11 % taukopaikoilta (Erkkonen 2001).

Kesällä 62 % ja talvella 70 % kävijöistä tulee vain Pallas-Ounastunturin kansallispuistoon ja vastaavasti kesällä 38 % ja talvella 30 % käy yhtenä matkan pääasiallisena kohteena kansallispuistossa. Vierailijoista vain hyvin harvat ovat piipahtaneet alueella sattumalta (talvella 3 % ja kesällä 5 %). Näiltä osin siis matkailijat eivät kesällä ja talvella kovinkaan paljoa poikkeaisista.

Kesällä kävijöistä n. 40 % oli alueella ensikertaa ja neljännes päiväkävijöitä. Vuonna 1998 (Erkkonen 2001) ensikertalaisia oli enemmän (48 %) ja he viipyivät alueella lyhyemmän aikaa kuin vuonna 2003. Talvella 2003 ensikertalaisia on vain 12 % ja päiväkävijöitä n. 40 %. Talvella kävijät ovat käyneet alueella keskimäärin 11 kertaa viimeisen viiden vuoden aikana, ja tyypillisimmin 5 kertaa. Nämä luvut ovat todella suuria, kun verrataan esimerkiksi kesän lukuihin, 6 kertaa viimeisen viiden vuoden aikana, ja tyypillisimmin 3 kertaa. Ensikertalaisten vähäiseen määrään osaselityksen antaa talven kävijöiden ikäjakauma, silloinhan liikkeellä on iäkkäämpiä ihmisiä. Talvella suureen käyntikertojen määrään vaikuttaa osittain paikkakuntalaisten suuri määrä. Heillä käyntikertoja viimeisen viiden vuoden aikana oli tyypillisesti kymmeniä tai satoja.

Pallas-Ounastunturin kansallispuistoon tullaan sekä kesällä että talvella yleisimmin kahden hengen seurueessa, joka koostuu omasta perheestä tai ystävästä. Kesällä 1998 (Erkkonen 2001) seurueet olivat keskimäärin suurempia, vaikkakin tyypillisen määrä oli sama. Ero johtuu myös otannasta, koska vuonna 1998 koululuokkia oli 14 % haastatelluista, kun koululaisten osuus oli laa-

jemmalla otannalla kesällä 2003 vain 3 % kävijöistä. Kävijöiden asuinkunnat jakaantuivat tasaisesti koko Suomeen. Etelä-Suomen suurista kaupungeista oli kävijöitä tasaisen paljon sekä kesällä että talvella. Yleisimmin alueelle tullaan omalla autolla. Talvella alueelle saavutaan kesää useammin lentokonetta ja jatkoyhteyttä käyttäen. Bussilla matkustetaan yhtä usein kesällä ja talvella.

Puistossa vierailleista 51,8 % tiesi miten alueelle saavutaan yleisiä kulkuneuvoja käyttäen. Joukkoliikenteen käyttöön tai käyttämättä jättämiseen vaikutti eniten liikkumisen vapaus ja mukavuussyyt lähes kaikissa valituissa matkustusmuodoissa. Vain lentokoneella ja junalla alueelle tulleet eivät korostaneet liikkumisen vapautta valinnan perusteena. Muihin syihin he olivat laittaneet: aikataulu täsmäsi hyvin, oma bussi, ystävät kuljettivat puiston alueelle, pohjoisen kiertomatka, ryhmämatka, pakettimatka ja tilausbussi. Lentokoneella tulleet kertoivat tärkeimmäksi syyksi mukavuussyyt, matka-aika, liikennöity reitti. Linja-autolla tulleille tärkeimmät syyt liikkumismuotonsa valintaan olivat liikkumisen vapaus ja liikennöity reitti. Junalla tulleille liikennöity reitti ja lähtö/saapumisaika olivat tärkeimpiä syitä ja kaikki muut syyt saivat melko tasaisen arvostuksen valintaperusteena.

Kysyttäessä miten joukkoliikennepalveluja tulisi kehittää, jotta joukkoliikenne olisi houkuttelevampi vaihtoehto kansallispuistoon saapumiseksi, saatiin runsaasti kommentteja. Suurimmassa osassa pyydettiin parantamaan aikataulujen esillä oloa. Erityisesti pyydettiin käyttämään www-sivuja. Hetan ja Pallaksen välille toivottiin lisää ja toimivampia vuoroja. Hintoja pidettiin myös liian korkeina, vaikka hinta ei ollutkaan yleisesti vaikuttanut kulkuneuvon valintaan. Lisäksi eri joukkoliikennevälineiden parempaa yhteen sovittamista haluttiin. Lentovuorojen lisäystä ja suoria yhteyksiä Enontekiölle kaivattiin myös.

Kesällä 2003 Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kävijät harrastivat yleisimmin kävelyä, luonnontarkkailua, retkeilyä ja valokuvausta. Tärkein vierailualue oli Hetta-Pallas vaellusreitti, Pallastunturin alue ja Vuontispirtin-Montellin seutu. Talvella ylivoimaisesti tärkein harrastus oli maastohiihto. Muita suosituja harrastuksia olivat päiväretket ja luonnon tarkkailu. Talvella tärkeimpiä vierailukohteita olivat Pallastunturin alue, Vuontispirtin-Montellin seutu ja Ounastunturin alue. Enontekiön ja Muonion erämaaosissa vierailtiin hyvin harvoin niin kesällä kuin talvella (n. 3 % kävijöistä).

Hiihto on talvella sekä ulkoilu ja retkeilyharrastukset kesällä, tärkein Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa harrastettava aktiviteetti. Sekä kesällä että talvella Pallastunturin ja Tunturi-Lapin luontokeskuksissa käynti mainittiin yhtenä tärkeänä aktiviteettina, talvella luontokeskusten osuus korostui. Pallastunturin luontokeskus on puistossa kävijöiden piirissä suosituimpi kuin Tunturi-Lapin luontokeskus. Tämä voi johtua siitä, että Pallastunturin luontokeskus sijaitsee vaellusreitillä välittömässä läheisyydessä, mutta Tunturi-Lapin luontokeskus ei.

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kävijät kokevat erittäin tärkeäksi motiiviksi alueella vierailemiseen luonnon kokemisen, rentoutumisen, maisemat, olemisen poissa melusta ja saasteesta, henkisen hyvinvoinnin sekä kunnon ylläpitämisen. Tarkoituksista voidaan päätellä, etteivät nykyiset puiston kävijät hae talvella sen enempää kuin kesälläkään vauhdikkaita harrastuksia ja harrastusmahdollisuudet olivat vastanneet odotuksia. Kesällä 1998 harrasteet olivat pääpiirteissään samat. Luonnonympäristöä pidettiin erittäin hyvänä ja palveluvarustustakin varsin odotusten mukaisena. Luonnonympäristö ja harrastusmahdollisuudet vastasivat kesällä 2003 paremmin odotuksia kesään 1998 verrattuna, mutta palvelut huonommin.

Talvella 2003 maiseman vaihtelevuus oli arvostetuin asia puistossa, mutta myös latuverkosto ja viitoitukset saivat hyviä arvosanoja. Talvella parhaimmaksi palveluvarustukseksi Pallas-

Ounastunturin kansallispuistossa kävijät arvioivat Tunturi-Lapin luontokeskuksen palvelut, polttopuut ja Pallastunturin luontokeskuksen palvelut. Huonoimpia arvioita kävijät antoivat liikuntaesteisten huomioimisesta, yleisökäymälöistä ja puiston lähialueen tiestöstä.

Kesällä Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa kävijät ilmoittivat arvostavansa eniten maiseman vaihtelevuutta, luonnontilaisia tai erämaisia alueita ja virkistysympäristön viihtyvyyttä. Parhaaksi palvelurakenteeksi kävijät arvostivat polttopuut, pysäköintialueet puiston läheisyydessä ja Pallastunturin luontokeskuksen palvelut. Huonoin laatu katsottiin olevan liikuntaesteisten huomioon ottamisessa (vähän vastaajia/käyttäneitä) ja yleisökäymälöiden toimivuudessa ja siisteydessä. Tosin tässäkin kun lasketaan erittäin hyvän ja melko hyvän arvosanan antaneet yhteen lähentelee lukema 70 %. Yleisökäymälöiden kohdalla on arvioitavissa, että ihmisten tottumukset luovat suurempia odotuksia kuin maasto-oloissa on mahdollista. Luontokeskusten palvelut tuntuvat olevan kävijöiden mieleen sekä talvella että kesällä. Myös polttopuiden tilanne oli hyvä ympäri vuoden.

Kesällä 1998 (Erkkonen 2001) parhaat arvostamat saivat maiseman vaihtelevuus, Tunturi-Lapin luontokeskus, pysäköintipaikat, erämaiset alueet ja Pallastunturin luontokeskus. Silloin kysymykseen ei kulunut polttopuiden laatu. Vähiten tyytyväisiä oltiin sekä kesällä 1998 että 2003 yleisökäymälöihin ja jätehuoltoon. Kun verrataan muita kesän 1998 ja 2003 arviointeja, arvostamat olivat huonontuneet opastetaulujen ja pysäköintipaikkojen osalta ja parantuneet laavujen, telttailupaikkojen, jätehuollon ja virkistysympäristön viihtyvyyden kohdalla.

Kesän 1998 ja 2003 kansallispuiston kävijöitä häiritsevät tekijät olivat hieman muuttuneet. Maaston kuluneisuuden ja liiallisen kävijämäärän arvioitiin häiritsevän enemmän vuonna 2003 ja vastaavasti maaston roskaantuneisuuden ja luonnonympäristön käsittelyn vähemmän kuin 1998 (Erkkonen 2001).

Kysyttäessä kävijöiltä tulleeko matkan jälkeen uudelleen alueelle ja suosittelevatko he aluetta ystäville, vain noin 2 % vastasi, ettei palaa uudelleen alueelle ja näistäkin vastaajista 27 % oli kaukaa ulkomailta. Paikkaa suosittelee ystävilleen 99,3 % kävijöistä. Näiden kysymysten vastausprosentti oli hyvä, n. 95 % kaavakkeen täyttäneistä vastasi tähän kysymykseen.

Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa käyntiin käytettiin kesällä 2003 noin 75 % enemmän rahaa kuin kesällä 1998 ja alueelle jäi matkailutuloa 64 % enemmän. Kesällä 1998 matkaan käytettiin keskimäärin 304 € ja alueelle jäi 101 €. Kesällä 2003 kansallispuistossa käyntiin käytettiin rahaa keskimäärin 530 € ja ilman matkakustannuksia 327 €. Näistä kuluista 51 % jäi kohde- tai lähialueelle. Matkan varrella käytetyistä rahoista 47 % kohdistui ruokailuun liittyviin menoihin. Talvella Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa käyntiin käytettiin rahaa keskimäärin 620 € ja ilman matkakustannuksia 392 €. Näistä kuluista 76 % jäi kohde- tai lähialueelle. Matkan varrella käytetyistä rahoista 58 % kohdistui ruokailuun liittyviin menoihin (ruokaostokset, kahvilat ja eväät).

Talvella matkaan käytetään enemmän rahaa ja suurempi osuus jää kohde- tai lähialueelle. Tämä on helppo selittää pidemmällä keskimääräisellä viipymällä talvella eli matkailijat ovat talvella pääosin pidemmällä yhteen paikkaan kohdistuvalla matkalla kuin kesällä, jolloin kierrellään eri kohteissa. Tuloksia tarkasteltaessa on huomioitava, että kävijät käyttivät rahaa eri kohteisiin, joten kaikkien kävijöiden kustannukset eivät jakaannu taulukoiden mukaisesti, vaan luvut ovat keskilukuja. Matkakustannukset perustuvat kävijöiden itsensä ilmoittamiin lukuihin, eivätkä esimerkiksi kohdealueen ja kotikunnan välimatkaan sekä kulkuneuvoon.

Kesällä Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa käyvistä matkailijoista n. 40 % oli saanut tietoa alueesta tuttavilta ja ystäviltä. Yhtä monelle paikka oli entuudestaan tuttu ja internetin osuus oli suuri, 34 % vastaajista. Vajaa 30 % oli saanut tietoa erilaisista oppaista ja luontokeskuksista. Tal-

vella Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa käyvistä matkailijoista yli puolelle (57 %) paikka oli jo entuudestaan tuttu. Toiseksi tärkein tiedonlähde oli tuttavat, ystävät ja sukulaiset, sitten tulevat luontokeskukset, metsähallituksen palvelupisteet (26 % kävijöistä) sekä esitteet ja oppaat 26 %. WWW-sivuilta sai talvella tietoa 16 % kävijöistä. Kesän ja talven matkailijat poikkeavat toisistaan melko suuresti tiedon saannin pohjalta. Talvella kävijöille paikka on useasti entuudestaan tuttu, kun taas kesällä huomioitavaa on suuri www-sivujen osuus. WWW-sivujen vähäisempi osuus talvella johtunee osittain kävijöiden ikärakenteesta.

Puistossa kävijöiltä kysyttiin tiedättekö, mikä on sallittua kansallispuistossa? Ainoa sallittu kohta oli poimia marjoja tai sieniä. Tähän kysymykseen vastanneista n. 81 % ilmoitti, että niin saa tehdä. Sallituksi puiston sisällä käsitettiin myös retkeily vain merkityillä reiteillä (68,9 % kävijöistä) ja retkeily missä vaan (n. 31 %), polkupyörällä ajo maastossa (13,7 %), joissa ja lammissa kalastaminen (12,2 %), maapuiden otto polttopuiksi reittien varrelta (11,8 %) sekä kasvien tai kivien kerääminen (6,1 %). Näistä vastauksista voi tehdä sen johtopäätöksen, että puistossa tulisi olla selkeämmin esillä, mitä siellä saa ja mitä ei saa tehdä. Liian moni luulee esim. retkeilyn olevan sallittua missä vaan sekä polkupyörällä ajon maastossa ja kalastamisen vesistöissä olevan sallittua.

Vapaamuotoisia palautteita antoi noin 16 % kävijöistä. Palautteet olivat pääosin kehittämisehdotuksia. Eniten moitteita saivat polku- ja latuviitoitukset. Matkan varsille toivottiin lisää kilometrikylttejä ja tiheämpiä reittimerkintöjä. Myös kokonaan uusia kävely- ja hiihtoreittejä esitettiin useampaan paikkaan. Laavuja tahdottiin lisää levähdyspaikoiksi. Paljon tuli myös kiitosta palveluista ja maisemista. Palautteet olivat hyvin samankaltaisia kesällä 1998 (Erkkonen 2001).

Kyselystä kieltäytyi kaiken kaikkiaan 86 henkilöä (7,6 %). Naisia ja miehiä oli yhtä paljon ja arvioitu ikä n. 49 vuotta (keskiarvo). Kieltäytyjiä tavattiin pääasiassa talvella, lukuun ottamatta Pallastunturin luontokeskusta, missä kieltäytyjiä oli runsaasti syksyllä. Syynä lomakkeen täyttämättä jättämiseen esitettiin enimmäkseen kiirettä ja ettei kehdata täyttää. Pallastunturin luontokeskuksessa kieltäytyjät sanoivat usein syyksi, etteivät ole retkeilleet puistossa lainkaan tai vain hyvin vähän. Tällaiset ihmiset olisi voitu hyvin muutenkin jättää tutkimuksen ulkopuolelle. Alueellisesti kieltäytyjät keskittyivät talvella Pyhäkerolle ja kesällä Pallakselle. Talvella Pyhäkerolla hiihtäjät pysähtyvät lyhyeksi aikaa ja näin ollen tällaisen kyselyn täyttäminen vei heidän mielestään liikaa aikaa.

Kävijämäärän arvioinnissa kävijälaskurit toimivat erittäin hyvin ja niiden tulokset olivat hyvin luotettavia. Talvella laskureiden kalibroinnissa ei kaikilla laskureilla kalibrointiaika ollut riittävä virhemarginaaliltaan tyydyttävään tarkkuuteen, mutta kalibrointikertoimet eivät poikenneet merkittävästi muista laskureista ja kesäajasta, joten on oletettava että laskurilukemat pitivät hyvin paikkansa. Kevät 2003 oli Pallas-Ounastunturin kansallispuiston alueella hyvin lämmin ja lumet sulivat nopeasti, joten hiihtosezonki loppui reilusti kaksi viikkoa normaalia aikaisemmin, mikä alensi merkittävästi talvikävijöiden määrää. Onkin oletettavissa, että normaalivuonna talvi- ja kesäkävijöitä on jokseenkin yhtä paljon.

Kävijävirtakyselyssä tuli ilmi, että kävijätutkimuksen vastaajat olivat painottuneet liiaksi puiston sisäosien vaeltajiin. Tämä virhe pystyttiin kuitenkin kävijävirroissa suhteuttamaan hyvin laskuritietojen pohjalta. Osoittautui erittäin hyödylliseksi toteuttaa kävijätutkimus, laskenta laskureilla ja kävijävirtaselvitys yhdessä, koska toistensa tietoja hyväksikäyttäen pystytään saamaan kokonaisuudesta hyvin tarkat arviot. Kävijätutkimuksessa yöpyjien osuus on suhteellisesti liian suuri ja samoin viipymä. Laskuritiedoista paljastuu, että todellinen Hetta-Pallas vaeltajien määrä on kesällä n. 6 000 ja talvella 3 000. Lisäksi lyhyempiä yön yli kestäneitä retkiä teki n. 10 000 kansallispuiston kävijää.

Kiitokset

Kävijätutkimuksen ja laskennan toteuttamiseen osallistui merkittävä määrä metsähallituksen työntekijöitä ja määräaikaista työntekijöitä. Kiitokset kuuluvat myös Hetan nuorten työpajalle, jonka aktiiviset nuoret hoitivat talvella merkittävän osan työstä.

Lähteet

- Eisto, I. 2002: Ruunaan retkeilyalueen kävijät ja paikallistaloudelliset vaikutukset. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 143. 75 s.
- Erkkonen, J. 2001. Kävijätutkimusten yhtenäistäminen luonnonsuojelu- ja virkistysalueilla: tuloksia Pallas-Ounastunturin kansallispuiston kävijätutkimuksesta. Järviluoma, J. & Saarinen, J. (toim.) 2001. Luonnon matkailu- ja virkistyskäyttö tutkimuskohteena. – Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 796: 87–98.
- 2000: Evon ja Syötteen alueiden kävijät 1998. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 115. 54 s.
- & Sievänen, T. 2001: Kävijätutkimusopas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 62. 73 s.
- Honkala, A.M. 2001: Oulangan kansallispuisto. Kävijätutkimus 2000. – Naturpolis Kuusamo koulutus- ja kehittämispalvelut. Tutkimuksia 2/2991. 86 s.
- Horne, P., Sievänen, T., Alenius, V., Iisalo, H. ja Friman, T. 1998. – Kävijälaskentaopas. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 45. 68 s.
- Kajala, L. 2000: Käsivarren erämaa-alueen virkistyskävijät kesäkuusta 1996 toukokuuhun 1997. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 125. 95 s.
- Moilanen, H. 2001: Korouoman kävijätutkimus 2000. – Raportti.
- Ovaskainen, V., Horne, P. & Sievänen, T. 1999: Evon ja Teijon retkeilyalueiden kävijät ja kävijätyytyväisyys kesäkaudella 1996. – Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 726. 78 s.
- Rautio, A. & Partanen, S.J. 2001: Suomen retkeilyopas. – Edita & Metsähallitus. 384 s.
- Sulkava, P. 2002: Luoston kävijätutkimus. – Raportti. Metsähallitus.
- Ukkonen, K. 2002: Lemmenjoen kävijätutkimus. Raportti. – Metsähallitus, Ylä-Lapin luontokeskus Siidan kirjasto, Inari.

Otantakehikko ja keruu-aikataulu

Otantakehikko kesä 2003

Paikka	Kohderyhmä	Havaintoja (Tavoite)	Keruu-päiviä
Porokämpä (PORO)	Päiväkävijät Jerisjärveltä ja Rauhalasta	10	2
Keimiöjärvi (KEIMIÖ)	Päiväkävijät Jerisjärveltä ja Rauhalasta	13	2
Pallaslaavu (PALLAS)	Päiväkävijät, lapsiperheet Hotelli Pallakselta	75	10
Mäntyrova (MÄNTY)	Päiväkävijät Hotelli Pallakselta	23	4
Nammalakuru (NAMMA)	Päiväkävijät Vuontipirtiltä, Hetta-Pallas vaeltajat	63	11
Motellinmaja (MONTE)	Päiväkävijät Vuontipirtiltä, Hetta-Pallas vaeltajat	68	10
Hannukuru (HANNU)	Hetta-Pallas vaeltajat	36	8
Pahakuru (PAHA)	Hetta-Pallas vaeltajat	17	2
Tappuri (TAPPI)	Päiväkävijät Ketomellasta, Hetta-Pallas vaeltajat	11	2
Rautuoja (RAUTUO)	Erämaaretkeilijät	5	3
Sioskuru (SIOS)	Hetta-Pallas vaeltajat	51	5
Pyhäkero (PYHÄ)	Päiväkävijät Hetasta, Hetta-Pallas vaeltajat	76	10
Yhteensä		448	69

Otantakehikko talvi 2003

Paikka	Kohderyhmä	Havaintoja (Tavoite)	Keruu-päiviä
Porokämpä (PORO)	Päiväkävijät Jerisjärveltä ja Rauhalasta	50	5
Keimiöjärvi (KEIMIÖ)	Päiväkävijät Jerisjärveltä ja Rauhalasta	25	2
Pallaslaavu/(PALLAS) luontokeskus	Päiväkävijät, lapsiperheet Hotelli Pallakselta	95	10
Mäntyrova (MÄNTY)	Päiväkävijät Hotelli Pallakselta	44	4
Sarvijärvi (SARVI)	Päiväkävijät Pallakselta ja Vuontipirtiltä, Hetta-Pallas vaeltajat	30	2
Nammalakuru (NAMMA)	Päiväkävijät Pallakselta ja Vuontipirtiltä, Hetta-Pallas vaeltajat	118	8
Motellinmaja (MONTE)	Päiväkävijät Pallakselta ja Vuontipirtiltä, Hetta-Pallas vaeltajat	100	8
Vuontisjärven kota (VUONTIS)	Päiväkävijät Pallakselta ja Vuontipirtiltä, lapsiperheet	50	4
Hannukuru (HANNU)	Päiväkävijät Vuontisirtiltä, Hetta-Pallas vaeltajat	66	7
Pahakuru (PAHA)	Päiväkävijät Vuontisirtiltä ja Hetasta, Hetta-Pallas vaeltajat	32	2
Tappuri (TAPPI)	Päiväkävijät Hetasta ja Ketomellasta, Hetta-Pallas vaeltajat	20	2
Rautuoja (RAUTUO)	Erämaahiihtäjät ja retkeilijät	8	2
Sioskuru (SIOS)	Päiväkävijät Hetasta ja Ketomellasta, Hetta-Pallas vaeltajat	86	4
Pyhäkero (PYHÄ)	Päiväkävijät Hetasta, Hetta-Pallas vaeltajat	161	12
Yhteensä		855	69

Aikataulu kesäkausi 2003

Merkkien selitykset: Porokämpä (PORO), Keimiöjärvi (KEIMIÖ), Pallaslaavu (PALLAS), Mäntyrova (MÄNTY), Nammalakuru (NAMMA), Motellinmaja (MONTE), Hannukuru (HANNU), Pahakuru (PAHA), Tappuri (TAPPI), Rautuoja (RAUTUO), Sioskuru (SIOS), Pyhäkero (PYHÄ)

Haastattelijat: Pilvi (20 päivää), Leena (19), Juha (5), Olli (5), Veikko (5), Arvo (5), Pertti (5), Pekka (1), Tapani (1), Risto (1), Ykä (1), Katja (1), Jarmo, Timo, Esko

Kesäkuussa 6,05 % kävijöistä eli 79 lomaketta: 16 päivää, a = aamupäivä (klo 9–15), i = iltapäivä (klo 13–19),

päivä	to 5.6. a	pe 6.6. i	ke 11.6. a	pe 12.6. i	ma 16.6. i	ti 17.6. i	to 26.6. i	la 28.6. i
PALLAS		VE				PER		
MÄNTY				PI				
NAMMA				LE	YR			LE
MONTE			LE				PI	
HANNU					PI		LE	PI
PAHA			PI					
SIOS			OL		LE			
PYHÄ	LE						OL	

Heinäkuussa 7,44 % kävijöistä eli 97 lomaketta: 18 päivää, a = aamupäivä (klo 9–15), i = iltapäivä (klo 13–19),

päivä	to 3.7. a	pe 4.7. i	ke 9.7. i	to 10.7. i	pe 11.7. a	ti 15.7. a	To 17.7. i	pe 18.7. a	Ti 22.7. a
PORO									
PALLAS									
MÄNTY							JN		
NAMMA					JN		EO		
MONTE	EO								EO
HANNU				JN					
TAPPI									JN
RAUTUO									
SIOS				EO					
PYHÄ		EO	EO			JN		EO	

Heinäkuu...

päivä	ke 23.7. a	pe 25.7. i	ma 28.7. a	ti 29.7. a	ke 30.7. i
KEIMIÖ					
PALLAS					
MÄNTY	TL				
NAMMA					EO
MONTE					
HANNU		JN			
TAPPI				JN	
PAHA					
RAUTUO		TL			
SIOS					TL
PYHÄ		EO	TL		

Elokuussa 8,18 % kävijöistä eli 107 lomaketta: 17 päivää, a = aamupäivä (klo 9–15), i = iltapäivä (klo 13–19),

päivä	pe 1.8. a	ti 5.8. a	ke 6.8. i	To 7.8. i	ma 11.8. a	ke 13.8. i	Pe 15.8. a	ti 19.8. i	to 21.8. a
KEIMIÖ				TL					
PALLAS									
MÄNTY				EO		TL			
NAMMA					EO			JN	
MONTE						EO			
HANNU			JN				JN		
PAHA									
RAUTUO									
SIOS	TL		EO		TL			EO	
PYHÄ		TL		JN					TL

Elokuu...

päivä	La 23.8. i	ti 26.8. i	ke 27.8. i
KEIMIÖ			
PALLAS			
MÄNTY			
NAMMA			JN
MONTE		JN	
HANNU			EO
PAHA			
RAUTUO			
SIOS			
PYHÄ	JN	TL	

Syyskuussa 12,12 % kävijöistä eli 158 lomaketta: 18 päivää, a = aamupäivä (klo 9–15), i = iltapäivä (klo 13–19),

päivä	Ma 1.9. a	Ke 3.9. i	to 4.9. a	pe 5.9. a	la 6.9. i	su 7.9. i	ma 8.9. a	ti 10.9. a
PORO			PK					
KEIMIÖ						LS		
PALLAS		LS				PK	LS	
MÄNTY							PK	PK
NAMMA	TL				TL	TL	EO	
MONTE		PK		JN				LS
HANNU		JN						JN
PAHA				EO				
TAPPI								
RAUTUO								
PYHÄ		TL	TL				TL	TL

Syyskuu...

päivä	to 11.9. a	pe 12.9. a	ma 15.9. a	ti 16.9. i	to 18.9. a	pe 19.9. a
PORO						
KEIMIÖ						
PALLAS					MH	
MÄNTY						
NAMMA	EO		TL		EO	
MONTE		EO				EO
HANNU				TL		
TAPPI						
SIOS					TL	
RAUTUO						
PYHÄ	TL	TL	EO	JN	JN	TL

Aikataulu talvikausi 2003

Merkkien selitykset: Porokämpä (PORO), Keimiöjärvi (KEIMIÖ), Pallaslaavu (PALLAS), Mäntyrova (MÄNTY), Sarvijärvi (SARVI), Nammalakuru (NAMMA), Motellinmaja (MONTE), Vuontisjärven kota (VUONTIS), Hannukuru (HANNU), Pahakuru (PAHA), Tappuri (TAPPI), Rautuoja (RAUTUO), Sioskuru (SIOS), Pyhäkero (PYHÄ)

Haastattelijat: Mirka (14), Työpaja (19), Juha (6), Olli (6), Veikko (6), Arvo (6), Pertti (6), Pekka (1), Tapani (1), Risto (1), Ykä (1), Katja (1), Heikki (1)

Helmikuussa 5,27 % kävijöistä eli 69 lomaketta: 7 päivää, Haastattelu aika: 10–16

Helmikuu 2003...

Maaliskuu 2003...

päivä	ma 24.2.	ti 25.2.	pe 28.2.
PORO			
PALLAS	MI		
MÄNTY		JU	
NAMMA	OL		
MONTE			VE
VUONTIS	AR		
HANNU			
PYHÄ		TY	TY

päivä	ma 3.3.	ti 5.3.
PORO	PER	
PALLAS		
MÄNTY		JU
NAMMA		
MONTE	OL	
VUONTIS		VE
HANNU		
PYHÄ	TY	

Maaliskuussa 18,76 % kävijöistä eli 245 lomaketta: 22 päivää, Haastattelu aika: 10–16
Maaliskuu 2003...

päivä	to 13.3.	la 15.3.	ma 17.3.	pe 21.3.	su 23.3.	ti 25.3.	pe 28.3.	la 29.3.	ma 31.3.
PORO			JU						
KEIMIÖ									
PALLAS	MI				MI				MI
MÄNTY								MI	
SARVI									
NAMMA		MI		VE			AR		
MONTE			TY			OL			
VUONTIS									
HANNU				PER		HE	MI		
SIOS						TY			
PYHÄ	TY			TY			TY		

Huhtikuussa 36,95 % kävijöistä eli 482 lomaketta: 37 päivää, a = aamupäivä (klo 10–16), i = iltapäivä (klo 12–18),
huhtikuu 2003...

päivä	ke 2.4. a	to 3.4. a	pe 4.4. i	ke 9.4. i	la 12.4. i	su 13.4. a	ma 14.4. a	ke 16.4. i	pe 18.4. a
PORO		MI							VE
KEIMIÖ						MI			
PALLAS	MI						MI		
MÄNTY								JU	
SARVI					MI				
NAMMA			OL					AR	
MONTE				TY	PE				
VUONTIS		VE							
HANNU						RI		OL	KA
PAHA			JU						
TAPPI	TY						VE		
RAUTUO									PER
SIOS			TY					TY	
PYHÄ		TY					TY		TY

Toukokuussa 1,71 % kävijöistä eli 22 lomaketta: 3 päivää, a = aamupäivä (klo 10–16), i = iltapäivä (klo 12–18)
toukokuu 2003...

päivä	ke 23.4. a	pe 25.4. a	su 27.4. a	ti 29.4. a	ke 30.4. a
PORO		PER			
KEIMIÖ					AR
PALLAS	MI			MI	
MÄNTY					
SARVI			OL		
NAMMA		VE			
MONTE				YR	
VUONTIS					PER
HANNU				JU	
PAHA		AR			
TAPPI					
RAUTUO	PER				
SIOS		TY	TY		
PYHÄ	TY				TY

päivä	pe 2.5. a	la 3.5. i
PORO		
KEIMIÖ		
PALLAS		
MÄNTY		
SARVI		
NAMMA		TA
MONTE	AR	
VUONTIS		
HANNU		
PAHA		
TAPPI		
RAUTUO		
SIOS		
PYHÄ		TY

Vapamuotoiset palautteet

ALUEELLE SAAPUMINEN

Kehittämissuhteet

Kansallispuistojen retkeilyreiteistä kertovat www-sivut vaatisivat ajanmukaistamista ja niihin lisää tietoa esim. hinnoista, tuvista, reiteistä ym. Houkuttelisi taatusti enemmän porukkaa!	Kielteiset
	Eteitä-suomesta joukkoliikenne palvelut pelaa, väli suomesta satunnaisesti. Joukkoliikenteen aikataulujen löytäminen netistä oli vaikeaa, virheitä oli, vaikutti matkaamme. Sioskurussa yövyimme 1 yön. Tähän mennessä muuten kiva reissu

OPASTUS

Kehittämissuhteet

Enemmän englanninkielistä tietoa puistosta internetiin.	Kielteiset
Ilmaiset autiotuvat, roskakorit, wc:t erinomainen järjestely. Tavallisen ihmisen helppo tulla ja kulkea. Mielenkiintoisia olisivat tiheämmät virstänpylväät, korkeustiedot merenpinnasta, merkintä vesipisteistä karttaan. Kiitos!	Latuja nauhamerkkejä on liian harvassa. Esim. Ullajärven reitillä huomattiin, kun latu oli tuisunnut umpeen.
Jokin yksi matkailuinfo Hetan kirkonkylässä voisi olla. Mistä saisi keskitetyksi tietoa esim. järjestetyistä retkistä, hiinto- ym. ohjatuista ohjelmasta.	Latuviitoituksiin loogisuuttat (Jeniksen latuviitoitusten kohta epäselvä).
Kaipaamme kilometrikyttejä! Hieno kokemus!	More signs would be useful e.g. I think we arrived at Ullajärvi but there was nothing to indicate that we had. Also it is not helpful to have sings to places not shown on the Hetan Ladut map e.g. Naapisto and Keskusta.
Karttamerkinnot: kävely-hiintoreitit eri väreillä, ettei tule virheitä kartan nuhraantuessa, kävely vihr., hiinto sin. Koko reitti samalle kartalle!	Pokuviitoitukset vanhoja (kaatuneet), olisiko syytä uusia. Varustupia olisi syytä kehittää.
Koko reitti yhdelle kartalle palvelisi suurta joukkoa.	Puutteellinen reitiviitoitus Pahakuru-Hannukurun välillä varsinkin lumi maassa ja polku hiekassa.
Latujen lähtöpaikalla voisi olla latukartta.	Taivaskeron tienviitta puuttuu.
Merkittää reitti Hannukuru-Kellotapulit. Reitin merkityksellä säästää.	Vuontispirtillä huonot opaskartat.
Montellinmajalle mentäessä väliaikatietoja jäljellä olevasta matkasta olisi hyvä tietää.	Vuontispirtti-Montelli-opastus ja Taivaskeron opastus.
Opasteet veden käytöstä. Esim. tiskauksesta, miten leiripaikkojen vedet pysyisivät puhtaana.	Yliakselle menevä reitti epäselvä, osittain ainakin.
Pyhäkeron ja Sammalvaaran reitille etenkin parempi opastus.	
Reiteille myös matkan pituus- (xx km kohteeseen) tietoja matkan varrella.	
Tiheämmät etäisyyksien matkamerkinnot laduille eri paikkojen välille.	
Toivoisin, että autiotuvilla olevissa tupakansioissa olevat ohjeet olisivat saatavissa esim. Pallaksen luontokeskuksesta vaikka pientä maksua vastaan. Lisäksi toivoisi alueesta parempia karttoja pientä maksua vastaan (ei virallisia karttoja). Yleensäkin kaikenlaiset ohjeet ja esitteet alueesta ovat terveille (saavat maksaa vähän).	
Useampia kilometrimerkintöjä matkan varrella.	
Viitotetut kilometrikyllit ajan tasalle, reitit ovat muuttuneet, kilometrit ennallaan.	
Viitoja + km tolppia enemmän. Väliaikatietoja montako kilometriä jäljellä vielä esim. Montelli.	

PALVELUVARUSTUS

Kehittämisehdotukset	Kielteiset
2 laavua lisää näköalapaikoille.	Autiotuvat saisivat olla isompia. Oli kyllä ahdasta.
Hetasta puomitettua tietä pitkin tuleva olisi onnellinen jos tievalle Pyhäheroa vastapäätä olisi raivat- tu edes 5 m leveä aukko ja penkki Pyhäkeron ihailua varten.	Ei liian hienoja taukopaikkoja, laavu, peruskämpät riittävät. Kaupallinen kahvila keskellä tunturia, mielekkäys? Moottorikelkkailu puistossa!
Hiihto/laskettelukeskus.	Huussien tyhjennys useammin ja kuivikkeita.
Hiihtoreitin Hetta-Pallas välillä olisi autiotupa Hannukurun jälkeen mukava olemassa. Jossain Han- nukurun Pallaksen puolivälissä.	Kannatan kulun ohjaamiseen tehtyjä toimenpiteitä! Käymälöitä ei tarvitse sijoittaa tau- kopaikalla paraatipaikoille kuten esim. Nammalukurussa.
Hiihtoreitti Varkaanjärveltä Suaskurua ylös olisi upea! Tulipaikka Varkaanjärven ja Suasjärven alu- eella.	Koska kuuleman mukaan Pyhäkerolla solmitaan vain 2:kk vuokrasopimus, on palvelui- den parempi järjestäminen hankalaa.
Jo täkäämpiä "lapinhuiluja" ajatellen olisi hyvä, että myös autiokämppien puolella olisi patjat, kos- ka rinkan kantaminen ottaa selälle ja lonkille.	Laittakaa vaikka riukuja maastoon... Miehet ja naiset ovat pissiasiaissa täysin eniarvoi- sessa asemassa!
Kaikki roskapistheet ja sauna pois puistosta. Minkä viet sen tuot tullessasi sääntö käyttöön.	Latujen laatu ja nuotiopaikat paremmiksi.
Laavu Suasjärven rantaan.	Varaustupia liian vähän.
Latujen varsille istumapaikkoja.	Vuontispiirtin kodalla ei ollut nuotiopuita.
Lisää laavuja ja puita.	
Lisää tulipaikkoja.	Myönteiset
Rihmakurun wc:n paikka pitäisi korjata toiseen paikkaan, ettei vedet pilaannu!! Nammalankurun wc:n virtsat leviää maastoon, haju vastassa jo ennen wc:tä sisältä muuten ok. Ihmisille tietoa vesi- en puhtauden säilyttämisestä televisioon, internetiin ja lehtiin.	Aina on matka tänne ollut kokemisen "väärtti", eikä ole pahaa sanottavaa. On ollut ys- tävällistä palvelua, puita ollut aina ja palvelut pelanneet. Kiitoksia vaan! Toivottavasti jatkokssakin.
Parantakaa saunatiloja Hetta-Pallas välillä.	Hyvä reitti.
Puunrunkoja laavujen eteen istumista varten.	Kiitos erittäin hyvästä palvelustal
Pyhäkerolle kota yöpymistä varten.	Lämpöiset kiitokset palveluista.
Pyhäkeron kanttiini saisi olla auki ruskasesongin aikana.	Sauna presidentiksi!
Reitti 11 välille laavu kiitos!	Tärkein paras tapa ylläpitää työterveyttä. Palvelut tulisi säilyttää ja kehittää edelleen.
Miesten vessoihin "ruuhet" erikseen.	Very well run cabin system.
Sammaalvaaran ja Ullajärven reittien kehittäminen perusreiteiksi palveluineen + Pahtajärvi.	
Sammaalvaaran-Hetan välille Rautajärven rantaan laavu.	
Sarvijärven laavulle yksi iso kelo istuimeksi lukuisille hiihtäjille.	
Tupien ikkunoihin hyttysverkot.	

REITIT

Kehittämishoidotukset	Kielteiset
Hieno alue, ei pitäisi liikaa rakentaa. Hiihtolatuja kyllä voisi olla useampia vaihtoehtoja esim. Palksella.	Erittäin huonot pitkospuut Ketomella-Tappuri reitillä!
Jyppyrälle tasaisempia latuja.	Latuja kuntoon voisi kiinnittää huomiota, vaikka tietyt esim. ko. aika luonnossa vaikuttaa myös kuten nyt.
Ketomella-Tappuri pitkokset uusittava. Laavun paikka suojaisella metsäalueella.	Pitkospuut erittäin huonot ja vaaralliset väliillä Ketomella-Tappuri.
Lisää hiihtoreittejä Ounastunturin suuntaan.	Vuontispiirtä liian vähän reittejä kansallispuistoon.
Lahonneet pitkospuut uusittaval!	
Latuverkosto auki hyvissä ajoin aamulla.	Myönteiset
Latu-urat leveämmiksi jyrkissä mäissä. Latujen tiheämpi hoito, liian jäisiä latuja.	Hyvä reitti.
Kunnon latuverkosto jakoon majoituspaikkoihin. Panostakaa latuverkoston aukaisuuteen. Se on omiaan houkuttelemaan väkeä pitkällä tähtäimellä paikalle lisää. Eryttäkää kelkkareitit latuereitistä melun ja turvallisuuden vuoksi.	Ketomella-Tappuri-Pippokero oli mukava pisto puiston sydämeen. Mielestä siintää Kilpisjärven maisema ja Pallaksen tunturijono Pippokeroilta katsoen. Mukavia mieleen syöpymiä taiven varalle. Kiitos vielä kerran ja terveisiä kotiväelle.
Latukarttoja tulisi saada muualtakin kuin Luontokeskuksesta esim. kaikista majoituspaikoista. On- nasvaaran ohitusreitti vaihtoehtoisesti myös alakautta(äkkäille korkeat nousut ja laskut saattavat olla hankalia).	Olen positiivisesti yllätynyt reitistä. Vaihteleva, vaativa, ei niin paljon kulkijoita, kuin olin kuvitellut, ei kauhean kulunut, ei roskaa eli reitti oli parempi kuin olin odottanut.
Reittivaihtoehtoja lisää.	
Siis lisää polkupyöräreittejä!	
Sios -(Suas) kurun laavun hiihtoreitti paremmaksi.	
Sioskurusta ensimmäiset sillat Pahakuruun, lankut lahonneet vaarallisesti. Keimion vaellusreitille (Koivarova-Keimijärvi) pitkospuut.	
Uusi latureitti Kerässieppi-Vuontisjärvi(länsipuoli)-Torassieppi.	

MUUTA

Kehittämishoidotukset

Ihmisille pitäisi korostaa siisteyttä sekä tuvissa, että käymälöissä.	Myönteiset Hieno kohde! Hieno ruska! Kiitos! Hienoa seutua. Hip, hei, en hikoile enää! Hyvä meininki! I like the park very much and thank all working for it. Kaunis luonto, tunturimaisemat ja kurut. Kaurista seutua. Keep it real! Respect! Kevättä! Kiitos (5 kpl). Kiitos hienosta vaelluskohteesta! Kiitos Lappi! Kiitos metsähallitukselle esimerkiksi toiminnasta. Kiitos metsähallituksen porukoille.
Jos leiriyty sohkematta, miksi ei saa telttaa laitaa polulta sivuun? Se lisäisi liikumisen vapautta.	Hyvä meininki! I like the park very much and thank all working for it. Kaunis luonto, tunturimaisemat ja kurut. Kaurista seutua. Keep it real! Respect! Kevättä! Kiitos (5 kpl). Kiitos hienosta vaelluskohteesta! Kiitos Lappi! Kiitos metsähallitukselle esimerkiksi toiminnasta. Kiitos metsähallituksen porukoille. Kiitos paljon, on tosi hienoa, että näin upeasta kansallisomaisuudesta pidetään hyvää huolta! Kiva kysely.
Kalojen istutus lampiin ja järviin pilkkimistä varten.	Matkamme on tällä kertaa vasta alussa.
Mielestäni kelkat eivät saisi pörräillä autiotuvan ympärillä. Parkkipaikkakin voisi olla kauempana.	Pallas on ykkönen!
Moottorikelkkareitti Pallashotellille.	Pallas-Ounastunturin Kansallispuisto on kaunis; kannattaa säilyttää koskemattomana.
Oman kunnan ihmiset ottaa paremmin huomioon, eri oikeudet!	Ps. näimme polulla kyy-käärmeen joka kyllä lähti, aika pitkä n.80-90cm. Hannukurusta joihin 2-3 km Pallaselle päin.
Palveluiden kehittämisessä pitää ottaa huomioon myös ne, joille ei voi kyselylomakkeita antaa. Sudet, karhut, ahmat ja muut luonnoneläimet.	Puhdas luonto, tärkeää!
Pieni siisti kyläkauppa, myyntiin paikkakunnan tuotteita, kotiruokalat ja kahviot olisivat mukavia. Kalastusmahdollisuuksien esittely.	Suomessa täälläkin on ajatuksen vapaus.
Tupien historiaa olisi mukava lukea tuvissa käydessä.	Sää oli ylivertainen.
Kielteiset	This is a wonderful country... all.
Vähän pitkä kaavake.	Todella ihanaa, kaunista ja luonnon mukaista aluetta!!!
Vaikea tutkimuslomake täyttää!	Todella upea ja miellyttävä matka. Mahtavat maisemat.
Kännykän kuuluvuusalueella laajoja katveita maastossa.	Tunturilapin luontokeskuksessa ystävällinen palvelu ja munkit kahviossa erinomaisia!
Latukaudet saisivat olla paremmat.	Tämä on parasta mielelle ja keholle.
Liikuntaesteisille enemmän mahdollisuuksia.	Täällä on mukavia ja kauniita tutkijatyttöjä.
Maassa oli paljon tupakan tumppeja, muuten oli melko siistiä.	Upea paikka, suosittelen lämpimästi kaikille.
Nammalan kunnan ympäristö muistutti kaatopaikkaa. Rakennusjätteet, roskat, muovipussit, jätteastiat ilman opasteita täynnä, vääriä jätteitä. Pitkokset monin paikoin mädäntyneet, turvallisuusrisi.	Kys. 10 tarkennus: Todella positiivisesti yllätynyt alueen jylhyydestä ja kauneudesta, ennako-odotus oli turistien täyttämä kulunut polku. Onneksi ei ollut niin paljon turisteja kuin odotin.
Tieto kulkee! Viimeinen kielteinen vastaus johtuu "metsähallituksen edustajan"? röyhkeästä ja komeitelevasta käytöksestä, tavatessaan meidät 16.4 koiran kanssa syrjäiseltä latureitiltä. Ollisimme odottaneet asiallisempaa suhtautumista. Niimimerkki: ei koirasta haittaa muille hiintäjille!	Kysely, ehkä liian laaja. Kansallispuisto sopii erittäin hyvin maastohiihdon harrastamiseen, vaihtoehtoisia reittejä riittävästi. Jäiset ladut olivat ongelma laskuissa. Lumettamista tulisi käyttää enemmän, samoin kun oli 5.3 reitti 11 lumetettu. Tapaamme ihmisten yhteinen ionahe oli luonnon rauha. Alueella ei ole massaturismin melua. Toivottavasti se säilyy sellaisena. Kiitos!
Turhan pitkä kysely.	Loistavat maisemat matkalla. kaikki toimii hyvin (nuotoissa tuli yms.).
We didn't use the public transportation, because it was very difficult (and it is too much expensive).	Luontoelämyspaikkana Pallaksen seutu on yksi Suomen parhaista. Loistavaa, kun ei ole pirinää ja päirinää.

Miten joukkoliikennettä tulisi kehittää, jotta joukkoliikenne olisi houkuttelevampi vaihtoehto kansallispuistoon saapumiseksi?

Aamulähti Jerikseltä Hettaan, että ehtii hiihtää takaisin.	Halvat lennot Hettaan. (useita)	Lentovuoroja lisää Tampere Pirkkalasta Hettaan.
Aikataulujen tiedotus, netissä (useita)	Hyvä näin...	Linja-auto myös viikonloppuna.
Bussi Hetasta Pallakselle, bussivuoroja ja reittejä lisää (n. 100 kpl)	Jatkoyhteydet Kittilästä. Sopimustaksi.	Markkinointi, tiedotus mahdollisuuksista.
Bussi Kittilästä myös Pallaksen itäpuolta.	Junarata voisi olla Kolarista pitempäänkin.	More information.
Bussi + lento Enontekiöön.	Junilta bussikuljetuksia. Esim. Pallaksen vastaanotto ei tiennyt 3 viikkoa sitten miten pääsee, jos lentää Kittilään, Pallakselle	Nettiin paikkansa pitävät aikataulut, reitin alkuun suora opastus.
Bussiaikataulut sopimaan lentoaikataulujen kanssa.	Kelkkataksit.	Oma matka niin pitkä (n .1100km) en käyttäisi kuitenkaan.
Bussilla pitäisi päästä Rovaniemeltä Pallakselle suoraan, aikaisin aamulla	Kolari yhteys tiheämpi (useita). Selkeät matkaohjeet aikatauluineen suoraan www-sivuille.	Paketti: Juna + bussi, lentokone + bussi (taksi) – näitä lisää (useita)
Edullisemmat hinnat (juna sekä juna/auto). Vuoroja myös viikolla.	Lentoliikenne Hettaan ympäri vuoden.	Pallakselle tai pois ei tahdo päästä mihinkään bussilla (n. 30 kpl).
En osaa sanoa (n. 100 kpl).	Lentoteitse Seinäjoki–Kittilä/Enontekiö.	Puiston www-sivuille tarkat aikataulut (ei pelkästään linkkiä aikatauluihin), opastuskeskusten työntekijöille myös aikataulut esille. Moni ei tiedä myöskään hettalaisten autonsiirtopalveluista, siitäkään pitäisi olla tietoa esillä netissä.
En ole koskaan tullut Lappiin joukkoliikennevälineillä / ei vaikutta, ei tule kuitenkaan (n. 20 kpl)	Lentovuoroja lisää Enontekiölle (4 kpl).	Ylläs-Levi akselilta kuljetus ja ilmoituksia.

Keruupäiväkirjat

Keruupesti	Keruupäivä	lomak- keet	kelton- aika alku	kelton- aika loppu	Kerääjän nimi	Sää	Lämpö- tila	Muita havaintoja
Pyhäkero	25.2.2003	7	8:30	16:00	Jarkko Järvisjö, Markku Salmela	Pilvinen ja sateinen. Iltapäivällä sää vähän parempi.		Tšekkiläinen pariskunta kävi, yrittivät vastata kysymyksiin mutta kieli tuotti liikaa vaikeuksia. Klo. 10 6 metsähallituksen miestä meni ohi kohti tunturia. Pariskunta otti mukaan kaavakkeen. Kultiman Esko tuli porojen kanssa. 4 hollantilaista ja 1 italialainen, olivat olleet 3 päivää reissussa. Kaikki ovat valittaneet, että kysely on liian pitkä.
Nammalakuru	27.2.2003	1	13:30	16:00	Pertti Kurkkio	Pilvipouta		moottorikelkka ohitti kämpän, matkasi Stiepin suuntaan.
Montellin maja	28.2.2003	5	10:00	16:00	Veikko Pääkkölä	Aamu pilvipouta, iltapäivällä aurinkoinen melko tyyni (kautnis).		
Mäntyrova	28.2.2003	17	10:00	16:00	Juha Paloranta	Aurinkoinen	-5	
Pyhäkero	28.2.2003	11	10:00	16:00	Jarkko Järvisjö, Markku Salmela	Puolipilvinen	-6	Kurun Aarno (poromies) meni aamulla ohi. 3 Metsähallituksen miestä meni ohi. Latujen ajaja meni ohi, lähti Ullajärven reitille. Kahdelle sveitsiläiselle annettiin matkaan paperi ja kirjekuori. Yhteensä matkaan 3. Lomakkeita mukaan 2
Pyhäkero	3.3.2003	6	10:00	16:00	Tommi Rantatalo, Jim Niemelä	Pilvinen/lumisade	-10	
Porokämpä mustavaara	6.3.2003	13	10:00	16:00	Pertti Kurkkio	Pilvinen	-7	1 kpl täyttäjälle mukaan lomakkeita
Montellin maja	6.3.2003	1	12:00	16:00	Veikko Pääkkölä	Tuisku		
Vuontisjärven kota	7.3.2003	5	11:00	16:00	Veikko Pääkkölä	Lumisade		
Mäntyrova	7.3.2003	10	8:30	14:15	JP	Lumisade	-3	
Pyhäkero	13.3.2003	14	10	16	Tommi Rantatalo, Matias Vieltojärvi	Aamu: Pilvinen ja kova tuuli, Iltapäivällä aurinkoinen ja tuulinen	Aamup. -4, iltapäivä +4	Poroja juoksi pihalla, kelkkaaja meni ohi, hiihtäjä tuli Pallakselta, kävi Hetas-
Pallas luke	13.3.2003	3	11:30	16:00	Mirka Hatanpää	Pilvinen	-5	5 lomaketta mukaan.
Pallastunturin Luontokeskus	15.3.2003	5			Maarit Kyöstilä	Aurinkoi-	-1	5 lomaketta mukaan.
						nen/puolipilvinen, hiihtokeli jäinen -5-(+3), kova tuuli ja tuisku iltapäivällä.		
Montellin maja	17.3.2003	2	10:30	13:30	Mirka Hatanpää	Pilvipouta, tuulinen	2	
Hannukuru	20.3.2003	7	10:00	16:00	Veikko Pääkkölä	Tuuli/pilvipouta		
Nammalakuru	21.3.2003	9	10:00	14:30	Mirka Hatanpää	Pilvipouta	-6	
Pyhäkero	21.3.2003	11	10:00	16:00	Tommi Rantatalo, Jim Niemelä	Aurinkoinen, kylmä tuuli	-8	Mukaan annettu 1 kpl suomenkielinen.
Nammalakuru	23.3.2003	11	9:30	15:00	Mirka Hatanpää	Aurinkoinen	2	11 lomaketta kerätty +1 mukaan
Hannukuru	25.3.2003	8	10:00		Katja Keskitalo (+Jim Niemelä)	Komea ilma, arska paistaa ja lämminä pisa		Mukaan annettu 1 kpl kyselyjä (suomalainen). Siioskurulla hiihtäjä (jolla varaus Hannukurulle) langennut ja loukannut olkapäätä Koska Pekka Sulkavaa ei

saatu kiinni, Kirsti Mäkitalo antoi luvan Markku Salmelalle (joka Sioskurulla) kuljettaa mies kelkalla Hannukurulle. Mies kuului porukkaan, jonka piti hiihtämällä saapua myöhemmin Hannukurulle. Miehellä jätettiin Sulkavan sekä Pallaksen ja Ounaksen luontokeskusten numerot.

Noin 30 henkilöä kielitöyry kyselystä! Lujan pitkä, ei aikaa yms. 16 henkilöä otti lomakkeen mukaansa!

Sioskuru	25.3.2003	3	9:48	Sieppi Teemu, Markku Salmela	Kirkas pouta sää, nollan paremmalla puolella			
Pyhäkero	27.3.2003	12	10:00	Hannele Ketonen ja Laura Kantola	Aurinko paistaa ja tuulee	6		
Pyhäkero	28.3.2003	20	10:00	Jarkko Järvisistö, Teemu Sieppi	Pilvinen, hieman pakkasta, iltapäivästä aurinkoinen, kylmä tuuli		Hieman pakkasta	
Hannukuru	28.3.2003	4	9:45	Mirka Hatanpää	Aurinkoinen	-2		1 kpl lomakkeita mukaan
Mäntyrova	29.3.2003	1	10:00	Mirka Hatanpää	Heikko lumisade	-2		Lomakkeita mukaan 4
Pyhäkero	31.3.2003	11	10:30	Laura Kantola ja Hannele Ketonen	Aurinkoinen	n.-6		Yksi lomake lähti palautuskuoren kanssa matkaan
Pyhäkero(vaihdettu Tappurista)	2.4.2003	5	10:00	Matias Vieltojärvi ja Miika Vanhapiha	Todella huono sää, kova tuuli ja lumituisku			
Pallas luke	2.4.2003	6	10:00	Mirka Hatanpää	Lumituisku +tuuli	-4		
Sioskuru	3.4.2003	2	10:00	Matias Vieltojärvi ja Miika Vanhapiha	Aurinkoinen			7 lappua kirjekuorineen mukaan.
Vuontispiirtti	3.4.2003	4	10:00	Hannele Ketonen ja Laura Kantola	Aurinkoinen	-3		5 kpl lähti mukaan kirjekuoren kanssa asiakkaan matkaan.
Tappuri	4.4.2003	3	10:00	Tommi Rantatalo, Matias Vieltojärvi	Aurinkoinen, tuulee hiukan, iltapäivällä lukuisku.	-10		Poromiehet asuskelevat mökissä ja mökki on hyvin sokuinen... Hiihtäjät valitavat sitä, että kämppä on sokuinen poromiesten jäljiltä. Poromiehet halusivat meidän lähtevän pois kämpältä! Niin me lähdimme. Hiljaista!
Pahakuru	4.4.2003	5	9:00	J.P	Aurinkoinen			
Nammalakuru	4.4.2003	17	10:30	Veikko Pääkkölä	Aurinkoinen			Keruupäivä joko 3 tai 4.4
Montellin maja	9.4.2003	11	12:00	Jim Niemelä ja Matias Vieltojärvi	Aurinkoinen			Aamulla n.30:n opiskelijajä porukka lähti saavuttuamme majalle, paljon hiihti ohiki kailjoita (ilman kypäriä), paljon eivät pysähtyneet. 1 Kysely annettiin mukaan.
Nammalakuru	10.4.2003	12	10:00	Mirka Hatanpää	Aurinkoinen	+1		
Keimijärvi	12.4.2003	10	10:15	Mirka Hatanpää	Pilvinen	-2		2 kpl Sarvijärveltä kävijälaskennan ohessa 9.4.2003
Montellin maja	12.4.2003	6	9:00	Pekka Sulkava	Aamu:-3 sumua, tyyni			Mukaan annetut lomakkeet 2
Sarvijärven laavu	13.4.2003	9	10:15	Mirka Hatanpää	Pilvinen	2		Mukaan annettu 5. Kävijä toivoi ehdottomasti, ettei Sioskurun laavua purettaisi kodan tullessa, vaan molemmat säilyisivät. 3 hiihtäjää ahkioiden kanssa ohii Pallas-Vuontispiirtti reitillä +2+2+2 rinkat mukana.
Pallas luke	14.4.2003	3	11:00	Mirka Hatanpää	Aurinkoinen	3		
Pyhäkero	14.4.2003	18	10:00	Tommi Rantatalo, Matias Vieltojärvi	Aurinkoinen/pilvinen	9		Mukaan lomakkeita 2, hiljaista
Hannukuru	14.4.2003	10	12:30	Olli Autto	Tunturissa paistaa, alhaalla sumu	5		Latukone ajoi ohii, poromies ajoi ohii, samoja miehiä jotka oli Tappurissa. Annettu mukaan 8.
Mäntyrova	16.4.2003	7	9:10	Juha Paloranta	Sateista, lämmin			1 annettu mukaan, 1 pariskunta, kaksi 3 aikuisen ryhmää, 1 lomake Pahakurulta
Sioskuru	16.4.2003	4	12:00	Tommi Rantatalo, Matias Vieltojärvi	Vettä satoi koko päivän			Yksi hiihtäjä jäi yöksi
Pahakuru	18.4.2003	4	10:30	Pertti Kurkkio	Aurinkoinen			
Hannukuru	18.4.2003	12	10:00	Heikki Järvisistö	Aamu aurinkoinen,			Aamu 0, Kävijöitä noin 120, osa suhahti ohii pysähtymättä ja n. 20 oli jo häipynyt ennen

Pyhäkero	18.4.2003	23	10:00	16:00	Tommi Rantatalo, Matias Vieltojärvi	iltapäivä puolipilvinen +8	klo.10. Kevään ensimmäinen joutsen lensi Hannukurun yli n. klo 12.30. Lunta todella vähän! Suhtautuvat kyselyyn todella positiivisesti! Kaksi vastannut aikaisemmin Ylläksellä tehtyyn kyselyyn. Kekkekallioita hotellilta, turisteja sekä paikkakuntalaisia! Kiireisiä ihmisiä! Ottavat laput mukaan. Koirat haukkui ja melusi koko ajan. Annettu mukaan 6.
Hannukuru	19.4.2003	10	12:00	16:00	Olli Autto	Aamu päivä aurinkoi- nen +1 tuulinen. Ilta- päivä kova tuuli pilvi- nen.	Aurinkoinen, +asteita. Viimeiset hiihtokelit
Porokämpä musta- vaara	30.4.2003	3	9:30	13:30	Pertti Kurkkio		Aurinko paiste 2 astetta lämmintä
Montellin maja	12.6.2003	14	10:50	17:30	Leena Soininen		Pilvinen, mutta poutaa, Muutama Vieraskirja lopussa 3 lomaketta kirjekuorineen, 2 x seurakunnan perheleiri, 1 rantäsade parriskunta
Pahakuru	12.6.2003	3	11:30	19:00	Pilvi Koivuniemi		Puolipilvisiä 8 Ihmeen hiljaisia
Hannukuru	12-13.6.2003		20:00	14:00	Pilvi Koivuniemi		Lumisadetta, paikoin poutaa Nammalassa jätehuolto ei pelaa, jätetisteisiin tarkennukset, sekajätteitä joka astiassa.
Nammalakuru	13.6.2003	4	8:00	14:40	Leena Soininen		Lumisadetta, tuulta, kylmää, Jäteastiat kuntoon. Mikä roska mihinkin -oppaat. 1 lomake annettu mukaan ihan vähän aurinkoa
Porokämpä musta- vaara	16.6.2003	1	10:30	17:00	Leena Soininen		Välillä aurinkoinen, välillä sateinen, sadekuuroja
Mäntyrova	16.6.2003	2	11:00	17:00	Pilvi Koivuniemi		Puoli poutaa, sadekuuro- 10 roja
Hannukuru	17.6.2003	5	13:00	17:30	Leena Soininen		Poutaa ja aurinkoa, hyvä retki sää
Pippovuoman laavu	17.6.2003	2	11:00	17:00	Pilvi Koivuniemi		Jätin varaustuvan puolelle 3 lomaketta ja kuorta, ohjeet vastaanmiseen. Pyysin tuvalla olevia neuvomaan illemmalla saapuvia täyttämään. Lisäksi annoin yhden lomakkeen mukaan Pahakuruun kuorineen ja karttoineen.
Montellin maja	17.6.2003	4	11:30	14:00	Pertti Kurkkio		
Montellin maja	3.7.2003	3	7:00	13:00	Esko Ollila		Kaikilla kämpillä ei ole verkkoja ikkunoissa, esim. Hannukurussa (asiakasvalitus). Kuuma sää vähensi päivällä kulkijoita, monet kulkivat yöllä.
Pyhäkero	4.7.2003	0	14:00	20:00	Esko Ollila		Sama porukka, 3 henkilöä
Pyhäkero	9.7.2003	4	8:00	14:00	Esko Ollila		
Sioskuru	10.7.2003	1	13:10	16:40	Esko Ollila		
Hannukuru	10.7.2003	5	12:00	18:00	Jarmo Näkkäljärvi		Poromiehiä kulkee ohi mönkijöillä, tulevat merkityksestä Marastosta. Kämpän vieressä oleva silta huonossa kunnossa.
Nammalakuru	11.7.2003	1	9:00	13:00	Jarmo Näkkäljärvi		Asiakkaan valittamia: Varaustupien siisteys (ohjeet siivouksesta). Reittimerkkien häviöinen Nammalankuru-Pallastunturi. Nammalankurun wc:n puru- kauha.
Pyhäkero	15.7.2003	3	8:00	14:00	Jarmo Näkkäljärvi		
Nammalakuru	17.7.2003	4	13:00	19:00	Esko Ollila		Kilometrikylttejä lisää. Hannukurun kyltti Nammalukurussa, kilometrimäärä väärä?
Mäntyrova	17.7.2003	0	13:30	18:30	Jarmo Näkkäljärvi		
Pyhäkero	18.7.2003	6	8:00	14:00	Esko Ollila		Pallaksen ja Hetan välisen linja-autojen vuorojen informointi puutteellinen.

Hellan huolto-ohjeita kaivataan.									
Tappuri	22.7.2003	1	9:00	13:30	Jarmo Näkkäläjärvi	Aurinkoinen, kova tuuli	23		Ei ainoatakaan kulkijaa liikkeellä!
Montellin maja	22.7.2003	2	8:00	14:00	Esko Ollila	Puolipilvinen			
Mäntyrova	23.7.2003	0	8:00	14:00	Timo Leppänen	Aamupäivällä pilvinen, iltapäivällä aurinkoinen, tuulista	23		
Hannukuru	25.7.2003	4	12:00	18:00	Jarmo Näkkäläjärvi	Pouta	24		
Pyhäkero	25.7.2003	6	13:00	19:00	Esko Ollila	Pilvinen			Pyhäkerolle kaivataan kilometrityhtiä Hannukuruun. Tuhkakuppeja kämpille. Rappuset lahoavat pian. Kerroin 28.7 Risto Kurulle, muistaako?
Rautoja	25.7.2003	0	13:00	19:00	Timo Leppänen	Aurinkoinen	19		
Pyhäkero	28.7.2003	1	9:00	15:00	Timo Leppänen	Aamupäivällä tihkua- detta ja pilvistä, iltapäivällä alkoi vähitellen selkiämään.	20		Klo 11 jälkeen lomake 3 naiselle mukaan, joilla oli kiire linja-autoon. Pyysivät itse lomaketta mukaan! Klo 13 naisten reitti Hetta-Hannukuru-Hetta. Ei muita kulkijoita kuin nämä (3+2).
Tappuri	29.7.2003	0	9:30	12:30	Jarmo Näkkäläjärvi	Epävaka	22		
Nammalakuru	30.7.2003	5	13:00	17:00	Esko Ollila	Puolipilvinen			Huoltomiehet siivosivat ja huolisivat Tappurin tuvan/wc:t sekä kompostin Hannukurun saunaan vuoroja naiset/miehet. Montellin vesi heikkokuntoinen! Annoin yhden matkaan palauttaa postitse, oli juoksulenkillä Hetta-Pallas. Anoin vielä toisen mukaan.
Sioskuru	30.7.2003	2	14:02	16:08	Timo Leppänen	Ajoittain pilvistä, heikko tuuli.	20		Näiden kahden ryhmän lisäksi oli liikkeellä vain samat 2 naista kuin Pyhäkerolla 28.7 klo 13:45 (palasivat takaisin Hettaa kohden). 16 hengen ryhmä näkyi olevan tulossa Pahakurun suunnalta, kun olin palaamassa Tappurin tuvan kohdalla Ketomellaan Jarmon autolle. Onko 2 tunnin työskentely järkevää? Aika-taalu piti laatia kalibroijan 6 tunnin työjaksos mukaan (Vuontisjärvellä). Pyhäkeron huipun ja Rouvivaaran välillä ei näkynyt muita kulkijoita, joten Sioskurussa ei voinut olla muita kulkijoita ainakaan 8.00–15.30 välillä.
Tappuri	1.8.2003	3	9:00	14:30	Timo Leppänen	Aurinkoinen, tuulista	23		Suoritin tämän haastattelun paluumatkalla Sioskurusta. Ei muita haastateltavia.
Pyhäkero	1.8.2003	1	15:00	15:15	Timo Leppänen	Poutasää oli muuttomassa ukonilmaksi	24		
Pyhäkero	5.8.2003	11	8:10	14:40	Timo Leppänen	Aamun sumusää häiväni melko pian, lämmä pilvistä.	15		Lähes kaikki Pallaksen suuntaan menijät valittivat sitä, että eivät voi vielä vastata kaikkiin kysymyksiin kunnolla, esim.: 9,10,15 ja 21. Kurutaneleilta (Kuortane) 2 lomaketta, 7 naista.
Sioskuru	6.8.2003	5	15:00	17:00	Esko Ollila	Pilvinen			20 Hengen rippikouluporukka tuli Sioskuruun.
Hannukuru	6.8.2003	5	14:00	17:30	Jarmo Näkkäläjärvi	Puolipilvinen			
Pyhäkero	7.8.2003	3	12:30	18:30	Jarmo Näkkäläjärvi	Pilvinen			
Keimijärven autiotupa	7.8.2003	0	13:00	19:00	Timo Leppänen	Pilvipoutaa, viimeinen sadekuuroja.			1 Lomake annettiin mukaan
Mäntyrova	7.8.2003	3	13:00	19:00	Esko Ollila	Pilvinen			Vastarannan vuokratuvalla oli väkeä. Tarkoitus oli käydä siellä ennen kotiin lähtöä, mutta en viitsinyt kastella itseäni kovassa sateessa.
Sioskuru	11.8.2003	1	10:55	13:10	Timo Leppänen	Selkeätä	20		Yksi 4 hengen porukka tuli, heidät oli jo haastateltu Pyhäkerolla. Olivat kuulleet 22 hengen porukan sairastuneen mahatautiin, n.10 henkilöä. Epäilivät juomavettä.
Nammalakuru	11.8.2003	5	10:00	14:00	Esko Ollila	Poutainen			Tyhjästä on paha nyhjäistä! Tuvalle ei muita kulkijoita.
Mäntyrova	13.8.2003	2	13:00	19:00	Timo Leppänen	Pilvistä	15		Patteri loppunut palohälytimestä
Montellin maja	13.8.2003	6	14:00	18:00	Esko Ollila	Pilvinen			Yhden pariskunnan olim haastatellut 11.8 Sioskurussa, ei muita kulkijoita. Luontokeskuksessa käyntikysymys harhaanjohtava? Moni käy, jos vaan on auki, kun ovat siellä.

Hannukuru/Pahakuru	15.8.2003	4	9:30	12:15	Jarmo Näkkäläjärvi	Pouta	1 Lomake annettu mukaan.
Nammalakuru	19.8.2003	9	13:00	19:00	Jarmo Näkkäläjärvi	Pouta	
Sioskuru	19.8.2003	4	13:00	18:00	Esko Ollila	Aurinkoinen	19
Pyhäkero	21.8.2003	2	7:45	14:15	Timo Leppänen	Aamupäivä pilvistä, iltapäivällä selkeni	15
Pyhäkero	23.8.2003	1	12:00	18:30	Jarmo Näkkäläjärvi	Pouta	
Montellin maja	26.8.2003	6	9:00	13:30	Jarmo Näkkäläjärvi	Puolipilvinen	
Pyhäkero	26.8.2003	5	12:45	19:15	Timo Leppänen	Usein toistuvia sadekuuroja	9
Nammalakuru	27.8.2003	7	13:00	18:30	Jarmo Näkkäläjärvi	Sade ja kova tuuli	
Hannukuru	27.8.2003	4	14:45	18:15	Esko Ollila	Sateinen, myrsky	
Nammalakuru	1.9.2003	4	10:00	14:45	Timo Leppänen	Puolipilvinen, heikkoa tuulta	
Montellin maja	3.9.2003	8	10:30	16:30	Pilvi Koivuniemi	Pilvistä, tiheksateista	sumuista
Pallas luke	3.9.2003	4	9:00	15:30	Leena Soinin	Harmaa ja sateinen, pilvet roikkuu	Annettu 10. Kieletyhtiä yhti. 25
Hannukuru	3.9.2003	7	13:00	19:00	Jarmo Näkkäläjärvi	Sateinen	Sioskurun WC kuulemma täynnä??
Pyhäkero	3.9.2003	3	13:00		Timo Leppänen	Pilvinen, navakka tuuli	2 naista ja mies, oli haastateltu Nammalassa 1.9., samoin yksi pariskunta. 3 naiselle ja 2 miehelle annoin kaavakkeen mukaan. Nuori mies oli täyttänyt luontokeskuksessa. Armi Raattamasta ei halunnut täyttää. Ei muita kulkijoita
Porokämpä mustavaara	4.9.2003	3	9:15	14:15	Pilvi Koivuniemi	Poutainen, puolipilvinen	14
Pyhäkero	4.9.2003	4	9:00	15:00	Timo Leppänen	Enimmäkseen aurinkoinen, tuulinen	10
Pahakuru	5.9.2003	1	9:30	12:30	Esko Ollila	Pilvinen, heikko sade	4 hengen porukka tuli Sioskurusta, heille oli jo Pyhäkerolla annettu kyselylomake mukaan.
Montellin maja	5.9.2003	5	9:00	13:30	Jarmo Näkkäläjärvi	Tihkusade	Paljon harhailijoita ympäristössä
Nammalakuru	6.9.2003	3	18:20	19:30	Timo Leppänen	Aurinkoinen	Lisäksi 1 lomake mukaan 2 enontekiöläiselle naiselle. Nammalassa lisäksi ennestään haastateltuja, joista 1 ryhmä antoi matkalla täytetyn lomakkeen (annoin lomakkeen aiemmin Pyhäkerolla).
Montellin maja	6.9.2003	3	18:00	18:15	Timo Leppänen	Aurinkoinen	Pikakäynti Vuontispiirtin suunnalta Montellille ja Nammalaan.
Keimijärven autiotupa	7.9.2003	2	12:15	17:00	Leena Soinin	Poutainen, aurinkoinen, mukava ulkoilusta	Matkalla annoin Mustakeron kämpällä olleelle lomakkeen.
Pallas	7.9.2003	19	10:00		Pilvi Koivuniemi	Pouta	16
Nammalakuru	7.9.2003	9	12:30	17:00	Timo Leppänen	Enimmäkseen aurinkoinen, tuuli voimistui iltapäivällä	15

Yhdelle pariskunnalle lomake mukaan, ensikertalaisia. Yksi pariskunta oli jo aiemmin haastateltu. Ei muita kulkijoita.
4 Lomaketta annettu mukaan

1 nuori nainen oli jo täyttänyt lomakkeen. Lomakkeita mukaan pariskunnalle, 2 keski-ikäiselle naiselle. 4 kirjeistä naista ei ehtinyt pysähtyä, eikä kuulemma jaksaneet täyttää, eikä ottaneet mukaan. Ulkomaalainen pariskunnalla ei ollut riittävästi kielitaitoa kaavakkeen täyttämiseen. 17:15 jälkeen ei muita kulkijoita.

Autiotuvan ovenkahva oli irti, naulasin kiinni.

Annoin 4 kaavaketta mukaan 20 hengen järvenpääläisryhmälle, pyynnöstä. 2 kaavaketta jämsänlaaksolaistryhmälle, 1 henkeä. Ensimmäiset kulkijat vasta klo 13:00. Väki alkoi vasta liikkua kun jouduin lähemmään pois. Nammalassa vaikea haastatella kun on ruuhkaa, ihmisiä tuvalla ja kahvilassa.

Montellin maja	7.9.2003	3	10:00	12:00	Timo Leppänen	Enimmäkseen aurinkoinen	15	Lomake mukaan pariskunnalle Saivojärven mökiltä. 22 hengen porukalle lomake mukaan, palauttavat sen Vuontispirtille. VP–Montell–Rihmakuru ja taikaisin.
Pallas hotellin kotta/luontokeskus	8.9.2003	11	9:00	15:30	Leena Soinen	Sumuinen, sopivan viileä retkisää, iltapäivästä aurinkoinen.		Ei eläkeläisporukka kielletty, mutta lupasi täyttää luontokeskuksella, nyt ei ollut niin pitkä tauko, että olisi ehtinyt täyttää. Toinen eläkeläisporukka oli niin autuaan tietämätön reitistään, menoistaan ja tuloistaan, ettei voinut täyttää lomaketta. Annettu 6 lomaketta mukaan +5 Jerriksen hotellilla eläkeläisporukalle.
Mäntyrova	8.9.2003	3	10:00	15:00	Pilvi Koivuniemi	Aamu kolea ja sumuinen+13, iltapäivä aurinkoinen+15	15	
Pyhäkero	8.9.2003	13	8:45	15:15	Timo Leppänen	Pilvinen(Pyhäkeron huippu piilossa), tuulinen		Naisten WC täynnä. Henkilöitä on, joita on jo haastateltu. Annoin 3 lappua mukaan 30 hengen porukalle. 1 annoin mukaan 5 hengen porukalle ja yhden pariskunnalle.
Nammalakuru	8.9.2003	11	10:30	14:00	Esko Ollila	Pilvinen		Retkeilijät ovat saaneet täyttää aivan omatoimisesti lomakkeita, sai luontokeskuksen työtöitä.
Pallas luke	9.9.2003	4						Lomakkeet loppuivat kesken
Hannukuru	10.9.2003	6			Jarmo Näkkäljärvi	Todella hieno auringonpaiste		Kaksi lomaketta mukaan, joista toinen pariskunnalle, jolla Hetassa mökki. Hieman hiljainen päivä verrattuna muihin ruska-ajan sesonkipäiviin. Pallaksel-ta päin tuli pikkuryhmä, jota oli jo aiemmin haastateltu
Montellin maja	10.9.2003	17	10:00	16:00	Leena Soinen	Aurinkoinen, lämmin		1 lomake mukaan 4 hengen naisryhmälle. Hetta–Pallas. Tuvalle runsaasti päi-väkävijöitä, mm. 1 bussilasti. Isossa porukassa voi aina jäädä joku haastattelle-matta, kun otaksuu kaikkien olevan samaa ryhmää! Viime päivinä on saanut puhua äänensä käheäksi, kun kaikki ovat halunneet tulla jututuksille (aimakin ryhmistä).
Mäntyrova	10.9.2003	3	9:00	15:00	Pilvi Koivuniemi	Pouta	17	
Pyhäkero	10.9.2003	4	12:40	19:10	Timo Leppänen	Kaunis aurinkoinen ja tuuli sää	17	
Pyhäkero	11.9.2003	13	9:00	15:30	Timo Leppänen	Aurinkoinen, tuulinen	17	
Nammalakuru	11.9.2003	10	10:00	14:00	Esko Ollila	Aurinkoinen, lämmin. Upea sää		Suurin osa jo haastateltu jossain muualla. 3 annoin mukaan 14 hengen ryhmäl-le.
Montellin maja	12.9.2003	18	8:30	14:00	Esko Ollila	Aurinkoinen		6 annoin mukaan. Keimioille halutaan laavua. Vuontispirtin talvireitit pitäisi merkitä paremmin, että kesällä tietää niiden olevan talvireitit, useita valituk-sia.
Pyhäkero	12.9.2003	5	7:40	14:20	Timo Leppänen	Aurinko, tyynä	16	4 lomaketta mukaan: 8 naista + 1 mies, 2 miestä, pariskunnalle, naiselle. Pari kolme pientä ryhmää jäi haastatteleematta, kun jouduin välillä lähtemään avaa-maan puomia huoltomiehille!
Nammalakuru	15.9.2003	4	10:30	15:40	Timo Leppänen	Puolipilvinen, navakka tuuli		Väkeä vähän liikkeellä, navakka tuuli ilmeisesti rajoitti liikkumista. Ohikulki-jat eivät juuri viitsineet pysähdellä tai sitten viihtyivät sisätiloissa. 2 lomaketta mukaan: 8 naisen ryhmälle, pariskunnalle ja 20 naisen ja miehen ryhmälle.
Montellin maja	15.9.2003	1	9:50	10:20	Timo Leppänen	Puolipilvinen, navakka tuuli		Poikkesin tuvalle Nammalan käynnilläni. Mukaan lisäksi pariskunnalle, miehelle, pariskunnalle, pariskunnalle, 20 hengen porukalle. Tuulisessa säässä ihmiset sisätiloissa, jos yleensä ehiivät pysähtyä! Paluumatkan kiireessä jätin 3 lomaketta tuvassa oleville pikkuryhmille ja yhden ulkona Tampereen kiireisel-le ryhmälle.
Pyhäkero	15.9.2003	5	8:00	14:00	Esko Ollila	Pilvinen, tuulinen		Kolme lomaketta mukaan
Pyhäkero	16.9.2003	2	9:00	15:00	Jarmo Näkkäljärvi	Aurinkoinen		8 lomaketta annettu mukaan

Pahakuru	16.9.2003	0	18:00	18:20	Timo Leppänen	Tuulinen, puolipilvinen	Poikkesin kotiinpaluumatkalla. 3 lappua mukaan: 4 naiselle, 2 naiselle+ 2 miehelle, Lapin lemmoston miehille 2.
Hannukuru	16.9.2003	4	13:00	17:50	Timo Leppänen	Puolipilvinen, tuulinen, viileä	5 kpl 2-8 hengen ryhmiä haastateltu aiemmin. M+n kaavake mukaan. Ei muita kulkijoita.
Rauhala	17.9.2003	0	10:30		Timo Leppänen	Puolipilvinen, tuulinen, kolea	Annoin lomakkeen mukaan 10 hengen vaasalaisryhmälle, joka patikoi Rauhala-Pallasjärventielle. Olin kalibroimassa.
Pyhäkero	18.9.2003	1	13:00	19:00	Jarmo Näkkäläjärvi	Vesisade	4 lomaketta annettu mukaan
Sioskuru	18.9.2003	0	10:40	14:40	Timo Leppänen	Satoi koko päivän, tuulista	Sioskurussa vain yksi nainen, jonka olin jo aiemmin haastatellut ryhmän mukana. Tappurissa 8 hengen ryhmä, jonka myös olin jo haastatellut. Sateisena päivänä kulkijoita hyvin vähän.
Nammalakuru	18.9.2003	5	10:00	15:00	Esko Ollila	Sateinen, tuulinen	Puolet oli haastateltu jo jossain muualla
Pallas	18.9.2003	12	8:55	15:00	Mirka Hatanpää		
Pyhäkero	19.9.2003	3			Timo Leppänen	Aurinkoinen, myöhemmin puolipilvistä, pari pientä räntäkuuroa.	Lomakkeita mukaan 4 miehelle, ensikertalaisia, 2n + m, 4m, 8n + 6m, 1m, 1m ja 2m. Paljon ensikertalaisia, lisäksi kaikki eivät halua kylmiä ilmoilla pysähtyä Pyhäkerolla.
Montellin maja	19.9.2003	8	10:00	15:00	Esko Ollila	Pilvinen	3 mukaan 30 hengen porukalle. 1 mukaan 2 ranskalaiselle kuvaajalle, jotka tekevät ohjelmaa Suomesta. 1 mukaan 3 heng. porukalle ja mukaan 6 hengen porukalle.
Pyhäkero	2.10.2003	3	9:00	15:00	Esko Ollila	Heikko lumisade	Lunta vajaa sentti maassa.
Pyhäkero	3.10.2003	1	9:00	15:00	Esko Ollila	Vesisade	

Pallas-Ounastunturin kansallispuisto

Kävijätutkimus 2003

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Pallas-Ounastunturin kansallispuiston hoidon ja käytön suunnittelussa. Toivomme teidän vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lukekaa kysymykset huolellisesti.
2. Vastatkaa kysymyksiin **henkilökohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitkää vastauksenne vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Kysymykset koskevat **tämänkertaista käyntiänne Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa tai sen läheisyydessä** (ks. oheinen kartta).
4. Palauttakaa täytetty lomake aineiston kerääjälle tai sille osoitettuun paikkaan.
5. Lisätietoja antaa Pekka Sulkava p. 0400 815 660, pekka.sulkava@metsa.fi

METSÄHALLITUS

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

Aineiston kerääjä täyttää:

numero	paikka	haastattelu	itse	haastattelija

Kansallispuistossa kulkemanne reitit tai reitit joita aiotte kulkea? (Aineiston kerääjä täyttää, ks. kartta)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50

Vastausajankohdan päivämäärä _____ ja kellonaika _____ .

Viikonpäivä: Maanantai ○1, Tiistai ○2, Keskiviikko ○3, Torstai ○4, Perjantai ○5, Lauantai ○6, Sunnuntai ○7

1. Milloin saavuitte **kansallispuistoon** (ks. kartta)? Päivämäärä _____ ja kellonaika _____

2. Kuinka kauan oleskelitte tai aiotte oleskella **kansallispuistossa** tällä käynnillä? (vastatkaa joko vuorokausina tai tunteina)

noin _____ vuorokautta tai _____ tuntia

3. Missä päin kansallispuistoa vierailitte tai suunnittelitte vierailevanne tällä käynnillä?

(merkitkää tarvittaessa useampi kohta) (ks. kartta)

- 1 Hetta-Pallas -vaellusreitti
2 Pallastunturin alue
3 Onastunturin alue
4 Hannukurun seutu
5 Vuontispiirtin – Montellin seutu
6 Pallasjärven – Pyhäjoen seutu
7 Jeriksen seutu
8 Enontekiön erämaaosa – Rautuoja
9 Muonion erämaaosa – Keräs-Sieppi
10 muualla, missä? _____

4. Millä kulkuneuvolla tulitte alueelle koti-paikaltanne?

- 1 henkilöauto
2 henkilöauto + asuntovaunu tai matkailuauto
3 linja-auto
4 tilausbussi (ryhmämatka)
5 juna + jatkokuljetus
6 lentokone + jatkokuljetus
7 muu, mikä? _____

5. Minkälainen on matkaseurueenne?

- A olen yksin → siirtykää kysymykseen 7.
B seurueen koko yhteensä _____ henkilöä
(vastaaaja mukaan luettuna) joista
C vanhimman henkilön ikä? _____ vuotta
D nuorimman henkilön ikä? _____ vuotta
E alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä
F liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

6. Mistä matkaseurueenne pääosin koostuu?

- 1 oma perhe
2 ystävät, sukulaiset
3 työtoverit
4 yritysvieraat
5 koululuokka tai opiskeluryhmä
6 kerho, yhdistys tms., mikä? _____

7. Mitä pidätte tärkeänä vieraillessanne Pallas-Onastunturin kansallispuistossa juuri nyt? (vastatkaa jokaiseen vaihtoehtoon)

(5 = erittäin tärkeä, 4 = melko tärkeä, 3 = ei kumpikaan, 2 = vähän tärkeä, 1 = ei lainkaan tärkeä)

	5	4	3	2	1
A luonnon kokeminen	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä
B maisemat	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä
C mahdollisuus olla itsekseen	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä
D henkinen hyvinvointi	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä
E poissa melusta ja saasteista	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä
F rentoutuminen	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä
G tutustuminen uusiin ihmisiin	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä
H yhdessäolo ystävien kanssa	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä
I yhdessäolo perheen kanssa	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä
J aikaisemmat muistot	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä
K alueeseen tutustuminen	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä
L luonnosta oppiminen	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä
M omien taitojen kehittäminen	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä
N kunnon ylläpito	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä
O jännityksen kokeminen	tärkeä ☐	☐	☐	☐	☐ ei lainkaan tärkeä

8. Mitä teitte tai aiotte tehdä Pallas-Onastunturin kansallispuistossa tällä käynnillä? (merkitkää tarvittaessa useampi vaihtoehto)

- 1 kävely tai lenkkeily
2 koiran kanssa ulkoileminen
3 päiväretki
4 retkeily (yöpyminen maastossa)
5 telttailu tai muu leirytyminen
6 yöpyminen auto-/varaustuvassa
7 partioetki
8 leirikoulu tai rippikoulu
9 opetukseen liittyvä käynti
10 melonta tai soutelu Pallasjärvellä
11 pyöräily
12 suunnistus
13 luonnon tarkkailu
14 valo- / luontokuvaus
15 lintuharrastus
16 kasviharrastus
17 marjastus
18 sienestys
19 kalastus
20 sauvakävely
21 maastohiihto
22 laskettelu
23 moottorikelkkailu
24 Pallastunturin luontokeskuksessa käynti
25 Tunturi-Lapin luontokeskuksessa käynti
26 Pippovuoman suopolkuun tutustuminen
27 Vatikurun luontopolkuun tutustuminen
28 Pyhäjoen luontopolkuun tutustuminen
29 työ/tutkimus
30 muu, mikä? _____

Mikä valitsemanne vaihtoehto oli tai on mielestänne kaikkein tärkein tällä käynnillä?

merkitkää tärkeimmän vaihtoehdon numero → [_____]

9. Mitä mieltä olette käyttämienne palveluiden sekä ympäristön laadusta vieraillessanne täällä juuri nyt? Vastatkaa jokaiseen kohtaan ja arvioikaa palvelun laatu, mikäli käytätte tai olette käyttäneet palvelua. Muussa tapauksessa jättäkää arviointikohta tyhjäksi ja rastiittakaa vaihtoehto "en ole käyttänyt palvelua". (5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = ei kumpikaan, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)		käyttämäni palvelun ja ympäristön laatu					en käyttänyt palvelua	
		5	4	3	2	1		
A	pysäköintipaikat puiston läheisyydessä	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
B	puiston lähialueen tiestö	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
C	opastetaulut (tekstin ja karttojen luettavuus, ajantasaisuus ja sisältö)	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
D	polkuverkosto (kulkukelpoisuus)	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
E	latuverkosto (reittien profiilit)	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
F	polku-latuviitoitukset (oikeellisuus)	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
G	tulentekopaikat, laavut sekä telttailupaikat	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
H	polttopuut	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
I	yleisökäymälät puistossa (toimivuus ja siisteys)	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
J	jätteet (opastuksen selkeys ja keräysastioiden käytön helppous)	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
K	autio- ja varaustuvat puistossa	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
L	Tunturi-Lapin luontokeskuksen palvelut (opasteet ja opastus)	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
M	Pallastunturin luontokeskuksen palvelut (opasteet ja opastus)	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
N	liikuntaesteisten huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus)	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
O	kahvilat (Pyhäkero ja Nammalakuru)	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
P	turvallisuus	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
Q	yleinen siisteys	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
R	virkestysympäristön viihtyisyys	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
S	maiseman vaihtelevuus	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐
T	luonnontilaiset tai erämaiset alueet	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐

10. Kuinka hyvin tämänkertainen käyntinne kansallispuistossa vastasi ennako-odotuksianne seuraavien asioiden suhteen? (5 = erittäin hyvin, 4 = melko hyvin, 3 = ei kumpikaan, 2 = melko huonosti, 1 = erittäin huonosti)

	5	4	3	2	1	
A luonnonympäristö	hyvin	☐	☐	☐	☐	huonosti
B harrastusmahdollisuudet	hyvin	☐	☐	☐	☐	huonosti
C palvelut	hyvin	☐	☐	☐	☐	huonosti

12. Kuinka usein olette käyneet Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa ennen tätä käyntiä?

- A tämä on ensimmäinen kerta → siirry kysymykseen 13
 B viimeisen viiden vuoden aikana _____ kertaa
 C milloin ensimmäisen kerran? v. _____
 D milloin viimeksi? v. _____

13. Onko kansallispuisto tällä matkalla... (valitkaa yksi)

- 1 matkanne ainoa tai tärkein kohde?
 2 yksi matkanne suunnitelluista kohteista? → muita kohteita ovat: _____
 3 ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella? → muita kohteita ovat: _____

11. Kuinka paljon käytätte kaikkiaan rahaa tähän käyntiin liittyviin erilaisiin menoihin?

Arvioikaa henkilökohtaiset kulunne sekä oma osuutteen seurueen yhteisesti maksetuista kuluista. (Mikäli ette pysty erottelamaan henkilökohtaisia kulujanne tai kyseessä on matkatoimiston järjestämä pakettimatka täyshoidolla, vastatkaa vain kohtaan A.)

A **kyseessä on matkatoimiston järjestämä pakettimatka**
 matkan kokonaishinta on _____ €

muut tai eriteltyt kulut:

B **ruokailu** (kahvilat, ravintolat, ruokaostokset ja matkaeväät):

tällä tai lähialueella _____ € matkan varrella tai kotipaikkakunnalla _____ €

C **majoittuminen**

tällä tai lähialueella _____ € matkan varrella _____ €

D **matkakustannukset alueelle** (kotipaikkakunnalta) _____ €

E **ohjelmalvelut** (esim. opastetut retket jne.) _____ €

F **muut menot** (esim. luvat, varusteiden vuokrat, retkivarusteet jne.)

tällä tai lähialueella _____ € matkan varrella tai kotipaikkakunnalla _____ €

14. Mistä saitte pääasiassa tietoa Pallas-Ounastunturin kansallispuistosta? (voitte merkitä useamman vaihtoehdon)

- 1 luontokeskuksesta tai asiakaspalvelupisteestä
 2 tuttavilta, ystäviltä tai sukulaisilta
 3 www-sivuilta internetistä
 4 esitteistä tai oppaista (esim. Villi Pohjola, Retkeilyopas tms.)
 5 paikka on entuudestaan tuttu
 6 TV / radio-ohjelmista tai lehtiartikkeleista
 7 en osaa sanoa
 8 muualta, mistä? _____

15. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt tämänkertaisella käynnilläänne kansallispuistossa? (vastatkaa jokaiseen vaihtoehtoon) (5 = erittäin vähän, 4 = melko vähän, 3 = ei kumpikaan, 2 = melko paljon, 1 = erittäin paljon)

5 4 3 2 1

- A maaston kuluneisuus vähän paljon
 B maaston roskaantuneisuus vähän paljon
 C luonnonympäristön käsittely vähän paljon
 D liiallinen kävijämäärä vähän paljon
 E muiden kävijöiden käyttäytyminen, miten? vähän paljon
 F jokin muu, mikä? _____ vähän paljon

16. Pysyvän asuinpaikkanne postinumero ja asuin-kuntanne?

[_____] _____

17. Syntymävuosi? [_____]

18. Sukupuoli? 1 mies 2 nainen

19. Ammatillinen koulutus? (merkitkää korkein taso)

- 1 ammattikoulu
 2 opistotasoinen / ammattikorkeakoulututkinto
 3 yliopisto tai korkeakoulututkinto
 4 ei ammatillista tutkintoa

20. Tiedättekö, mikä on sallittua kansallispuistossa?

(merkitkää alla oleviin kohtiin mikä on mielestänne sallittua)

- 1 retkeillä missä vaan
 2 retkeillä vain merkityillä reiteillä
 3 ajaa polkupyörällä maastossa
 4 poimia marjoja tai sieniä
 5 poimia kasveja tai kiviä
 6 kalastaa joissa ja lammissa
 7 metsästää
 8 ajaa moottoriajoneuvolla
 9 tehdä tulet ja leirytyä missä vaan
 10 ottaa maapuita polttopuiksi reittien varrelta

21. Mitä mieltä olette kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden riittävydestä? (vastatkaa jokaiseen vaihtoehtoon)

lukumäärää on liian suuri pieni sopiva määrä En osaa sanoa

- A opastetut
 B polku-/latuviitoitukset
 C polku- ja latuverkosto
 D laavut ja muut taukopaikat
 E yleiskäymälät
 F jätteen keräyspisteet
 G autiotuvut
 H varaustuvut
 I liikuntaesteisten reitit
 J muu, mikä? _____

22. Tiedätkö miten alueelle pääsee yleisiä kulkuneuvoja (joukkoliikennettä) käyttäen?

kyllä ei

23. Miten seuraavat seikat vaikuttivat päätökseenne käyttää tai olla käyttämättä joukkoliikennevälineitä alueelle tullessanne (5 = erittäin vähän, 4 = melko vähän, 3 = ei kumpikaan, 2 = melko paljon, 1 = erittäin paljon)

5 4 3 2 1

- A lähtevien vuorojen määrä vähän paljon
 B lähti-/saapumisaika vähän paljon
 C liikennöity reitti vähän paljon
 D matka-aika vähän paljon
 E hinta vähän paljon
 F mukavuusyyt vähän paljon
 G liikkumisen vapaus vähän paljon
 H muu, mikä? _____ vähän paljon

24. Miten joukkoliikennepalveluita tulisi kehittää, jotta joukkoliikenne olisi houkuttelevampi vaihtoehto kansallispuistoon saapumiseksi?

25. Matkan jälkeen?

kyllä ei

- A tuletako uudelleen alueelle
 B suositteletko aluetta ystäville

KIITOKSIA VASTAUKSISTANNE! Mikäli haluatte esittää muita ajatuksianne, niin kirjoittakaa vapaamuotoisesti:

